

Risør kommune

Møteinnkalling

Bystyret

Dato: 20.06.2019 kl. 17:00
Sted: Rådhuset
Arkivsak: 19/10006

Forfall meldes via skjema som ligger under «Politikk» på kommunens hjemmeside. Eva Swane sørger for innkalling av varamedlemmer.

Orienteringer:

Status omorganisering Helse og omsorg og byggeprosjekter
v/ kommunalsjef Per Christian Andersen

Sakskart

Side

Politiske saker

19/66	Bystyret - Godkjenning av protokoll fra møte 28.05.19	2
19/67	Kommunale strandarealer Tangen og Kastellet	3
19/68	Tertialrapport 1-2019	24
19/69	Risør By AS - Søknad om bidrag fra Risør kommune	73
19/70	Oppfølging av sak: Rullering - Vedtekter for kommunale barnehager i Risør kommune	83
19/71	Revisjon av vedtektene og satsene for SFO i Risør kommune - ny behandling	85
19/72	Høringsinnspill til Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge	89
19/73	Offentlig phd Pedagogikk rektor ved Søndeled skole Trine Lise Bergum	92
19/74	Hollenderhagen - Videre prosess etter forhandlinger med Havnegata 8	93
19/75	Ny politisk organisering	103
19/76	Opprop Nei til atomvåpen	115

Politiske saker

19/66 Bystyret - Godkjenning av protokoll fra møte 28.05.19

Arkivsak-dok.	19/10035-7
Saksbehandler	Eva Swane

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	20.06.2019	19/66

Rådmannens forslag til vedtak

Protokoll fra møte i Bystyret 28.05.19 godkjennes.

19/67 Kommunale strandarealer Tangen og Kastellet

Arkivsak-dok.	19/10018-1
Saksbehandler	Marita Herigstad Halvorsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Miljø- og teknisk komite	12.06.2019	19/37
2 Formannskapet	13.06.2019	19/45
3 Bystyret	20.06.2019	19/67

Formannskapet vedtak/innstilling

Saken utsettes.

Ordfører får fullmakt til å gjøre ferdig en bestilling til rådmannen på ytterligere utredning.

Formannskapet har behandlet saken i møte 13.06.2019 sak 19/45

Mona K. Stray Rambo (H) fremmet følgende forslag:

Saken utsettes.

Per Kristian Lunden (AP) fremmet følgende tilleggsforslag til utsettelsesforslaget:

Ordfører får fullmakt til å gjøre ferdig en bestilling til rådmannen på ytterligere utredning.

Votering

Utsettelsesforslaget til Mona K. Stray Rambo ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget fra Per Kristian Lunden ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet vedtak/innstilling

Saken utsettes.

Ordfører får fullmakt til å gjøre ferdig en bestilling til rådmannen på ytterligere utredning.

Kommunale strandarealer Tangen og Kastelet

Rådmannens forslag til vedtak

Risør bystyre vedtar at punktene i tabellen nedenfor må gjennomføres for å tilrettelegge og forbedre for allmenn ferdsel i området Tangen-Kastelet:

1.	Kastellveien 2 Gnr. 16 Bnr. 94	Ingen.
2.	Kastellveien 4 Gnr. 16 Bnr. 93	Risør kommunes strandrettighet på denne eiendommen skal fortsatt være gjeldende for også denne eiendommen.
3.	Kastellveien 6 Gnr. 16 Bnr. 92	Ingen.
4.	Kastellveien 8 Gnr. 16 Bnr. 91	Bod og private gjenstander på kommunal grunn fjernes.
5.	Kastellveien 10 Gnr. 16 Bnr. 90	Platting og gjerde oppført mellom nr. 10 og 14 fjernes av Risør. Eier må videre fjerne den delen av brygga som er på kommunal grunn, alternativt flytte gjerdet som i dag er ytterkant av bryggen, til eiendomsgrensen mellom sin bryggeplatting og kommunal grunn.
6.	Offentlig friområde mellom nr. 10 og 18	Murte trapper til sjøen og badestige forblir urørt, og til allmenn benyttelse.
7.	Kastellveien 12 Gnr. 16 Bnr.89	Risør kommune fjerner prydbusker som er plantet i gangveien.
8.	Kastellveien 14 Gnr. 16 Bnr. 88	Eier må fjerne stakittgjerde, fyllmasse, og private gjenstander på kommunal grunn. Busk fjernes av Risør kommune. Skiferplatting godkjennes midlertidig, men må fjernes om Risør kommune ønsker det på et senere tidspunkt. Alternativt kan skiferplattingen tilbakeføres til naturlig terreng om eier ønsker å gjennomføre de godkjente byggeplanene som medfører senking av terrenget.
9.	Kastellveien 16 Gnr. 16 Bnr. 87	Risør kommune fjerner prydbusker som er plantet i gangveien. Det gis midlertidig tillatelse til mur, og rådmannen åpner egen sak for videre behandling av saken og kartlegging av eiendommens grenser.
10.	Kastellveien 18 Gnr. 16 Bnr. 86	Det gis midlertidig tillatelse til skiferplattingen ved inngangspartiet og bed plassert i gangveien, men tiltakene må fjernes om Risør

		kommune ønsker det på et senere tidspunkt. Det åpnes i tillegg for en egen sak om kartlegging av eiendommens grense mot kommunal grunn ved badeplassen.
11.	Kastellveien 20 Gnr. 16 Bnr. 85	Eier må fjerne private gjenstander som er spesifisert i saksfremlegget. I tillegg må plattinger utenfor eiendomsgrensen fjernes. Det gis videre tillatelse til å ha bryggen plassert på kommunal grunn.
12.	Kastellveien 28 Gnr. 16 Bnr. 81	Eier må fjerne brygge på kommunal grunn.
13.	Kastellveien 30 Gnr. 16 Bnr. 80	Eier må fjerne levegg og bod på kommunal grunn.
14.	Kastellveien 32 Gnr. 16 Bnr. 79 og 1250	Leieavtalen på bnr. 1250 inngått mellom kommunen og eier løper videre. Dersom planene for området endres, kan kommunen si opp avtalen.
15.	Kastellveien 34 Gnr. 16 Bnr. 78	Risør kommune vil sørge for markering/ skravering av gangveien på asfalt. Avløpsledninger over kommunalt friområde må fjernes av eier ved fremtidig tilkobling til offentlig avløp. Det opprettes videre en egen sak på kartlegging av eksisterende grenser.
16.	Kastellveien 36 Gnr. 16 Bnr. 77	Ingen.
17.	Tangengata 40 Gnr. 16 Bnr. 29	Ingen.
18.	Tangengata 42 Gnr. 16 Bnr. 28	Søknad om kjøp av kommunalt areal behandles som en egen sak.
19.	Gustavs pønt	Eierne må fjerne båtene sine og Risør kommune fjerner båtstativet.
20.	Kastellet	Ingen.
21.	Kastellveien 3 Gnr. 16 Bnr. 96	Ingen.
22.	Kastellveien 1 Gnr. 16 Bnr. 95	Ingen.
23.	Tangengata 26 A og B Gnr. 16 Bnr. 36 og Gnr. 16 Bnr. 37	Kommunen må markere grensen mot kommunal grunn med gjerde.
24.	Tangengata 24 Gnr. 16 Bnr. 38	Ingen.
25.	Nygata 2 Gnr. 16 Bnr. 123	Den midlertidige tillatelsen til å anlegge og ha trapp på kommunal grunn løper inntil videre ihht. til tidligere vedtak.
26.	Tangengata 23 Gnr. 16 Bnr. 64-66- «Kornbrygga»	Ingen.

Risør bystyre ber om at administrasjonen setter opp skilt i områder som vist på kart datert 01.02.19. Rådmannen gis fullmakt til eventuelt å inngå avtaler med huseiere dersom skilt bør

plasseres på privat eiendom og til å vurdere om skilting skal gjøres i samarbeid med frivillige lag/organisasjoner.

Vedlegg

Vedlegg 1- målebrev strandrettigheter og brygger
Vedlegg 2- Kart over foreslått skiltplassering
Vedlegg 3- tilbakemelding fra eier Kastellveien 4
Vedlegg 4- tilbakemelding fra eier Kastellveien 16
Vedlegg 5- tilbakemelding fra eier Kastellveien 14
Vedlegg 6- tilbakemelding fra eier Kastellveien 10
Vedlegg 7-tilbakemelding fra eier Kastellveien 18
Vedlegg 8-tilbakemelding fra eier Kastellveien 20
Vedlegg 9-tilbakemelding fra eier Kastellveien 30
Vedlegg 10-tilbakemelding fra eier Kastellveien 34
Vedlegg 11- tilbakemelding fra eier Tangengata 42
Vedlegg 12- tilbakemelding fra eier Kastellveien 1

Kort resymé

For området Tangen og Kastellet er Risør kommune grunneier av store arealer i strandsonen og tilkomstveier til disse. I årenes løp har det skjedd en gradvis privatisering av disse arealene, ved at gjenstander er plassert på kommunal grunn og privatiserende tiltak av ulik art er gjennomført.

I møte for Miljø- og teknisk komite den 22.08.2018 ble rådmannen bedt om å avklare bruk av og rettigheter til kommunal grunn i strandsonen på Tangen og Kastellet. Dette for å avklare hvordan allemannsretten gjelder i dette området, og at den ivaretas og ikke hindres. Komiteen sa videre at saken bør konkretisere Miljødirektoratets retningslinjer om allemannsretten.

Risør kommune har foretatt en befaringsrapport av området og utarbeidet en befaringsrapport. Av rapporten fremkommer ulike tiltak som er gjort på kommunal grunn. Denne ble sendt ut til de eiendommene som har en naturlig sammenheng med strandsonen i dette området, hvor eierne ble bedt om å komme med en tilbakemelding på om de mente opplysningene i rapporten var riktige og / eller de hadde informasjon som kunne være av betydning i saken. Enkelte av forholdene / tiltakene i rapporten ble besvart av eierne, men det kom få tilbakemeldinger. Reaksjonene kom først når saken i utgangspunktet skulle til politisk behandling i februar 2019. Rådmannen så da at det hadde blitt for dårlig opplyst hva kommunen ønsket en tilbakemelding på, og hvorfor det var viktig. Disse uklarhetene har skapt uro og usikkerhet for flere involverte parter, og rådmannen ønsker å beklage dette på det sterkeste.

Rådmannen valgte derfor å utsette saken, og trekke den fra sakskartet slik at grunneierne ville få bedre anledning til å komme med innspill til rådmannens saksfremlegg og innstilling. I tillegg var det vanskelig å få gjennomført en befaringsrapport på grunn av snø og isete forhold.

Det ble så sendt ut en ny henvendelse til de berørte eierne hvor det ble informert om behovet for tilbakemelding, bakgrunnen for henvendelsen og hva som kan bli ytterste konsekvens av de belyste forholdene i befaringsrapporten. Det kom noen nye tilbakemeldinger fra eierne. Disse tilbakemeldingene er med i rådmannens vurderingsgrunnlag.

Samtidig har Rådmannen innhentet juridisk bistand av forhold i saken som har krevd en nærmere vurdering. Venstre fremmet krav om lovlighetskontroll av rådmannens avgjørelse

om å trekke saken, og dette er et av forholdene Rådmannen har fått en juridisk vurdering av. Det ble konkludert med at Rådmannen ikke har anledning til å trekke en sak som er satt på sakskartet, men at det er det politiske organet selv som må ta stilling til om saken skal behandles eller utsettes/ trekkes.

Rådmannen har også sendt kravet om lovlighetskontroll for uttalelse hos Fylkesmannen, og saken ligger nå i påvente av denne uttalelsen. De andre forholdene det er innhentet juridisk vurdering av er med i rådmannens vurdering i saken.

Formannskapet og Bystyret skal ta stilling til rådmannens vurdering av allemannsretten i dette området, og om den blir ivarettatt sett opp mot de ulike tiltakene. Det skal videre tas stilling til de forhold som rådmannen innstiller på, som fremkommer av oversiktstabellen i innstillingen, og i hvilke områder det bør plasseres skilt som viser til offentlige gangveier og friområder.

Formannskapet og Bystyret tar stilling til de enkelte forhold som grunneier, dvs. at vedtaket ikke kan påklages. Miljø og teknisk komité uttaler seg til saken.

Rådmannen innstiller på at noen av tiltakene fjernes, men at det gis midlertidig tillatelse til å la enkelte tiltak stå dersom de er små, eller er så store at de vurderes til å være for omfattende å tilbakeføre. Det innstilles i tillegg på at det settes opp skilt på anviste steder. Det innstilles også på at rådmannen gis fullmakt til å inngå avtaler med private dersom skilt bør plasseres på husvegger samt at skilting kan vurderes gjennomført i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner.

Saksopplysninger

Hva er allemannsretten?

Allemannsretten er lovfestet i friluftsloven. Friluftsloven ble vedtatt i 1957, og avklarer forholdet mellom friluftsliv og grunneiers rett til å disponere egen grunn, og den tar hensyn til begge deler.

Den gir rett til ferdsel og opphold i norsk natur, og bygger på det samme rettsprinsippet som hevd. Det vil si at rett kan dannes ved faktisk bruk, når denne har foregått over lang tid.

Hvor gjelder allemannsretten?

I friluftsloven §1a blir begrepene utmark og innmark brukt til å definere og avgrense allemannsretten. Utmark omfatter skog, fjell, myr, lynghei, holmer og skjær og utgjør størstedelen av landet. Alle kan i utgangspunktet ferdes fritt i utmark ref. friluftsloven §2. På innmark er adgangen sterkt begrenset. Allemannsretten gjelder også i bynære områder, i det som ofte blir omtalt som det offentlige rom. Retten gjelder på fortau, parker og plasser som er tilrettelagt for ferdsel og opphold. I parker og større anlegg er vi ofte henvist til å bruke spesielt tilrettelagte stier og veier.

Allemannsretten i strandsonen

Grunneiere av hus- og hyttetomter i strandsonen kan bare hevde eksklusiv bruksrett på den mer private delen av tomten (den delen som er opparbeidet), noe som betyr at allmennheten kan ferdes og oppholde seg på de deler av tomten som faller utenfor denne (den delen som er utmark). Retten har forøvrig lagt til grunn at folk som har hytter og hus i strandsonen må forvente å ha allmennheten tettere innpå seg.

Strandrettigheter

En strandrett er en samlebetegnelse som uttrykker de rettighetene grunneiere har som strekker seg utover eiendomsgrensen i sjøen. Utgangspunktet er at utenfor den generelle eiendomsgrensen i sjøen gjelder allemannsretten. Men grunneier har visse rettigheter som

strekker seg utover eiendomsgrensen i sjø, og det defineres som en rett til uforstyrret å kunne nyte de fordeler som følger av at en eiendom ligger til sjøen. De vanligste strandrettighetene er muligheter for bading og friluftsliv, adkomst fra sjøen (tilflottsrett), og rett til utfylling.

Omfanget av strandretten er definert til 30 meter ut fra strandkanten og ut til minst 2 meters dybde regnet ved vanlig vannstand. Strandeieren eier likevel ut til marbakken om den ligger lenger ute. Altså tilhører normalt sjøgrunn tomtefester/ eier av tomte når ikke annet er avtalt i festekontrakt/ skjøte eller uttrykkelig sagt i målebrev, kjøpekontrakt e.l. For strandlinjen som strekker seg fra Dampskipsbrygga til og med Flisvika, ble det holdt en oppmåling av Risør havnevesen sine brygge- og strandrettigheter i 1948, og samtidig erklært grunnbokshjemmel (eierskap) til dette arealet i 1949 (Gnr. 16 bnr. 14). Målebrevet fra denne oppmålingsforretningen ble lagt frem i befaringsrapporten, og av dette fremkommer det at det er Risør havnevesen –i dag Risør kommune- som eier sjøgrunnen på strekningen fra Nygata 1 til Flisvika. Dette setter videre begrensninger for hvilke rettigheter og tiltak eiendommene i dette området kan foreta seg ut i sjø, om de har eiendomsgrense til sjøen.

Vedlegg 1: Målebrev over strandrettigheter fra 1948.

Stengsler for ferdsel

Friluftslovens §13 gir klare regler for når et stengsel eller et skilt er ulovlig:

«Eier eller bruker av grunn må ikke ved stengsel eller på annen måte vanskeliggjøre den ferdsel som er tillatt i denne lov, med mindre det tjener hans berettigede interesser og ikke er til utilbørlig fortrengsel for allmennhetens ferdsel. Uten særskilt heimel må ingen sette opp skilt eller på annen måte kunngjøre at det er forbudt å ferdes eller bade på område hvor det er adgang til det etter denne lov.»

Grunneiers ansvar

Som grunneier av utmark må man følge det lovverket som er gitt for å sikre allmennhetens rettigheter. Arealene hvor folk fritt kan ferdes skal holdes åpne, og det skal ikke forekomme stengsel eller tiltak som virker privatiserende for allmennhetens bruk. Arealene må derfor vurderes opp mot hva som er tillatt i friluftsloven.

Skilting

Kommunen kan varde og merke opp ruter og turstier i utmark evt. gi organisasjoner rett til å merke opp ruter og turstier i utmark ref. friluftsloven §35. Slike tiltak gjøres av kommunen som forvaltningsorgan for å lette fri ferdsel i utmark. Det vil i saken derfor bli fremmet forslag om skilting av gangveier, friområder og badeplasser i området, og forslag til områder hvor skilt plasseres.

Avløp ut i sjø

Ved befarings ble det observert flere avløpsledninger ut i sjø ved badeplasser. Disse er i bruk og har utslipp. Enkelte av avløpsledningene er synlige på friområdene, og dette er i hovedsak forhold som vil bli ivaretatt av enhet for eiendom og tekniske tjenester.

Båtplasser

Det er gjennom arbeidet kommet frem opplysninger om 3 båtplasser som det er ukjente forhold rundt. Dette er i hovedsak forhold som vil bli ivaretatt av enhet for eiendom og tekniske tjenester.

Økonomi

Saken vil i utgangspunktet ikke gi økonomiske konsekvenser for kommunen.

Enkelte av eiendommene som blir berørt i saken vil kunne få merkostnader ved de foreslåtte tiltakene i form av at tiltakene må fjernes.

Kommuneplan

I reguleringsplanen for Risør sentrum er de kommunale strandarealene og gangveien til sjøen satt av til grønnstruktur med formålet offentlig friområde. I revidert sentrumsplan vil det bli forslått å regulere noen flere «smett og smau» i hele byen. Det er også planen å skille disse for å synliggjøre dem og gjøre dem tilgjengelige.

Kommuneplanens hovedmål er at Risør skal vokse og være attraktiv, både for fastboende og gjester. Den kommunale strandsonen, og gangveiene tilknyttet denne, har kvaliteter som gjør den verdifull som et gratis fellesgode for alle. Det er viktig å ta vare på disse arealene på lang sikt, og legge til rette for at de er tilgjengelige og synlige. Dette vil gi økt bruk av arealene, og videre gi økt fysisk aktivitet og trivsel for våre innbyggere og besøkende.

Folkehelse og levekår

Å ivareta samt legge til rette for allemannsretten i strandsonen i dette området, vil være et positivt løft for folkehelsen og levekårene for både fastboende og besøkende. At beboere får en bedre tilgang til kommunens sjønære friområder og at tilgangen synliggjøres, vil gi økt bruk og økt fysisk aktivitet. I tillegg bidrar det til en bedre bokvalitet og trivsel.

Klima og miljø

Fjerning av privatiserende tiltak i strandsonen vil ikke påvirke klima- og miljø. Derimot vil krav om tilkobling til offentlig avløpsnett vil være positivt for miljøet i form av mindre forurensning. Dette er allikevel ikke en del av den aktuelle saken, men et forhold som vil bli tatt tak i av enhet for eiendom og tekniske tjenester.

Næringsperspektiv

Ikke relevant for saken.

Vurderinger

Allemannsretten

De arealene i strandsonen som ikke er bebygd eller privatisert av kommunen er etter friluftslovens beskrivelser å anse som utmark. Allemannsretten vurderes da å være gjeldende for de kommunale gangveiene og strandarealene på Tangen og Kastelet. Alle kan derfor ferdes fritt på disse arealene.

For å ivareta allemannsretten må derfor kommunen som grunneier sørge for at privatiserende gjenstander og ulovlige stengsler fjernes fra kommunens grunn. Ved befarings av kommunens grunn er det avdekket flere forhold og det gjøres nedenfor en vurdering i hvert enkelt tilfelle. De ulike forholdene belyses nedenfor, og det vurderes om forholdene er privatiserende og/eller hindrer allmennheten i å benytte kommunens utmark.

Det er rådmannens oppfatning at flere av arealene er lite allmenn kjent blant beboere og besøkende. Dette kom frem ved befarings hvor beboere opplyste om at flere områder ved sjøen knapt ble benyttet. Ved å foreta skilting av disse gangveiene og friområdene ved sjøen blir de mere synlige, og bruken vil øke. Rådmannen vurderer derfor skilting til å være naturlig å se på i denne sammenheng, og foreslår en hensiktsmessig skiltplassering i saken.

Kastelet- Flisvika

Kastellet

Området er kommunalt og det er ingen tiltak som hindrer allmennheten i å benytte kommunal grunn.

Skilt:

Det bør skiltes til kommunalt friområde og badeplass på dette området. Skilt foreslås plassert ved Kastellveien 3 og på Kasettet, som vist på kart datert 01.02.19-**vedlegg 2**.

Kastellveien 2 og 4

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

*Tilbakemelding fra eier i Kastellveien 4- **vedlegg 3:***

Eier påpeker at det ble foretatt en ny oppmåling av grensene på denne eiendommen i nyere tid, men er usikker på tidspunktet. I kommunens arkiver er det arkivert en kartlegging av de eksisterende grensene på eiendommen. Denne ble foretatt i 2002. Grensene ble kartlagt, men det ble ikke utstedt nytt målebrev/ matrikkelbrev. I kartforretningen er det notert at Risør kommune har strandrettigheter på denne eiendommen. Kartforretningen er oversendt eier 11.12.2018.

Eier har så kommet med en tilbakemelding på denne kartforretningen hvor de påpeker at Kastellveien 4 var en festetomt da eiendomsgrensene ble kartlagt i 2002, og at festetomten ble innløst i 2007. De mener at de i forbindelse med innløsning av festetomten tok det som en selvfølge at strandretten til Risør kommune ble fjernet. De mener at strandretten ikke er, og har aldri vært, tinglyst og umulig kan ha noen praktisk betydning for kommunen da adkomsten til tomten fra sjøen er svært vanskelig. De ber om at Risør kommune sletter strandretten.

Rådmannens vurdering:

Eiendommen var opprinnelig en festetomt, der Risør kommune var grunneier, og ble sist målt opp i 1949. Grensene fra 1949 ble så kartlagt i 2002, og det ble notert i protokollen at Risør kommune hadde strandrettigheter. Dette var med bakgrunn i Risør kommunes målebrev over Risør kommunes strandrettigheter fra 1948 (vedlegg 1) og for å gjøre festerne oppmerksomme på at denne strandrettigheten også var gjeldende for denne eiendommen.

Ved innløsning av festeforholdet ble det ikke foretatt ny oppmåling av denne eiendommen, da grensene nylig var kartlagt og av god kvalitet. Da festet ble løst inn, og festekontrakten slettet, ble det tatt inn en erklæring i skjøtet som alltid benyttes ved sletting av festekontrakt i grunnboken; Bortfester og fester erklærer at en sletting av festekontrakten ikke vil berøre tredjemanns rettigheter.

Strandrettigheten til Risør kommune er en slik tredjemanns rettighet, og bortfaller altså ikke selv om festeforholdet løses inn og slettes.

Med bakgrunn i målebrevet over strandrettighetene til Risør kommune, opplysningen om dette i kartleggingsprotokollen i 2002, og den tinglyste erklæringen i skjøtet, mener rådmannen at strandrettigheten til Risør kommune skal bestå og ikke slettes i denne eiendommen. Dersom denne rettigheten, som gjelder alle eiendommene som grenser til sjø fra Nygata 1 til Flisvika, skulle fjernes, vil det bety at eiendommene overtar rettigheter i sjø utover eiendomsgrensene, se avsnittet om strandrettigheter ovenfor. Rådmannen mener det er viktig at kommunen beholder denne rettigheten også i framtiden av hensyn til allmennheten. Det vil også være urimelig å fjerne strandrettigheten kun for Kastellveien 1.

Kastellveien 6

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

Skilting:

Eiendommen ligger i starten av kommunal gangvei som fører ned til kommunalt friområde ved sjøen. Skilt foreslås plassert ved Kastellveien 6, se vedlegg 2.

Kastellveien 8

Tiltak på kommunal grunn:

Bod langs husvegg til Kastellveien 8 er plassert i gangveien på kommunal grunn.

Det er kasser og beholdere plassert på det kommunale strandarealet.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen kan ikke se at det er gitt tillatelse til disse tiltakene. De hindrer allmenn ferdsel, og privatiserer kommunal grunn, og må derfor fjernes.

Kastellveien 12 og 16

Tiltak på kommunal grunn:

Prydbusker er plassert i den kommunale gangveien ned mot kommunens friområde ved sjøen.

Tilbakemelding fra eier av Kastellveien 16-**vedlegg 4:**

Eier har tatt kontakt på telefon og tilbakemeldingen er derfor et notat fra saksbehandler etter telefonsamtale med eier. Eier mener at det aldri har gått noen gangvei mellom nr. 16 og nr. 12. Hun opplyser videre at det har vært en syrinbusk der så lenge hun kan huske. Videre opplyser hun om at hun eier 0,5 meter fra husveggen og ut i gangveien mot nr. 12, og er avhengig av å kunne komme til kjellerinngangen og søppeldunker som er på den ene siden av huset.

Rådmannens vurdering:

Det ble kartlagt en sti i dette området i 2001 da de gamle gangveien i byen ble undersøkt. Prydbuskene hindrer allmenn ferdsel og virker privatiserende. Disse må fjernes for å holde gangveien åpen. Det vurderes ikke at dette vil skape hindringer for tilgang til kjellerinngang til Kastellveien 16.

Skilting:

Kommunens gangvei starter og går mellom disse eiendommene. Den fører ned til kommunens friområde i strandsonen. Her bør det settes opp skilt som viser vei til friområde. Skilt foreslås plassert ved Kastellveien 12, se vedlegg 2. Skilt foreslås også plassert ved Kastellveien 16. Dette for å vise vei til friområdet på gangveien mellom nr. 16 og nr. 24.

Kastellveien 14

Tiltak på kommunal grunn:

Fyllmasse, stakittgjerde, blomsterpotter og prydbusker er plassert på kommunal grunn, på det som er offentlig gangvei. Det er også oppført skiferplattning på kommunal grunn ved boligens inngangsparti.

Eierne søkte i 2018 om å få kjøpt areal av skiferplattningen da de hadde byggeplaner som involverte dette arealet. De søkte også om å få kjøpt det arealet hvor det er anlagt plattning og som ligger mellom boligen og sjøen. Formannskapet vedtok salg av arealet som var anlagt med terrasseplattning, men godkjente kun en mindre grensejustering av areal av

skiferplattingen for at de skulle få realisert sine byggeplaner. Formannskapet forutsatte at gangstien skulle utvides/ opparbeides med tilsvarende bredde etter justeringen. Eierne har etter vedtak om grensejustering og salg av kommunalt areal, søkt om en fasadeendring og ombygging. Ombyggingen dreier seg i hovedsak om utbedring av eksisterende tilbygg, som medfører å senke eksisterende terreng foran inngangsdøren med 20cm. Dette terrenget er en del av skiferplattingen som er på kommunal grunn. Enhet for plan- og byggesak har fattet vedtak i byggesaken, og godkjent at arbeidet kan igangsettes på vilkår av at gangveien opprettholder den samme bredden som i dag etter gjennomført tiltak. Videre er det satt vilkår om at det ikke tillates privatisering av gangveien, og at den fortsatt skal være tilgjengelig for allmennheten etter gjennomført tiltak.

Tilbakemelding fra eier- vedlegg 5:

Det er kommet tilbakemelding fra eier etter kommunens siste henvendelse. Eier sier de avventer å gå videre med søknad om fradeling og kjøp av arealet formannskapet vedtok å selge frem til denne saken er avklart. De sier videre at de etter første runde med henvendelse fra kommunen oppfattet det slik at kommunen ønsket tilbakemelding på avtaler eller brukstillatelser, noe de ikke har. De uttrykker bekymring for at det er foreslått skilting i to retninger tvers over plattingen på forsiden av huset. De sier dette er rett foran inngangsdøra. Videre opplyser de om at skiferplattingen rundt inngangspartiet har vært der i minst 30 år, og var etablert før deres eiertid. Den har fungert som husets naturlige uteplass, og de mener det blir urimelig for dem å investere et stort pengebeløp på plattingen uten å få lov å bruke den eller være sikre på at den får stå i fred.

Rådmannens vurdering:

Tiltak som fyllmasse, stakittgjerde, prydbusk og private gjenstander hindrer allmenn ferdsel, og virker privatiserende. Dette er mindre tiltak som vurderes til å være enkle å fjerne/ tilbakeføre. Det innstilles derfor på at dette må fjernes. Når det gjelder skiferplattingen, så er denne et såpass stort tiltak at det vil være for omfattende og kostnadskrevenende å tilbakeføre. Da det imidlertid er gitt byggetillatelse til en ombygging hvor terrenget senkes 20cm, men at det ikke tillates privatisering av kommunal grunn, vil dette være en alternativ løsning. En senking av terrenget vil medføre at plattingen må fjernes, og det vil da være anledning for å tilbakeføre dette arealet til naturlig terreng. Eier vil allikevel ha uteplass på egen eiendom på terrassen som ligger sør-øst siden av boligen, i tillegg til arealet mot sjøen som de nå får kjøpt. Det gis derfor en midlertidig godkjenning av skiferplattingen, men den må fjernes om Risør kommune på et senere tidspunkt ønsker det. Alternativt kan skiferplattingen tilbakeføres til naturlig terreng dersom eier ønsker å gjennomføre sine byggeplaner.

Skilting:

Det bør plasseres skilt på skiferplattning på kommunal grunn som viser vei ned til det kommunalt friområde ved sjøen, se vedlegg 2.

Kastellveien 10

Tiltak på kommunal grunn:

Det er oppført plattning og gjerde på kommunal grunn i gangveien mellom Kastellveien 10 og 14. I tillegg er deler av bryggeplattning plassert på kommunal grunn.

Tilbakemelding fra eier- vedlegg 6:

Eier har etter kommunens siste henvendelse, kommet med en muntlig tilbakemelding. Vedlegget er saksbehandlers notat fra telefonsamtalen med eier. Eier kommenterer en feil i befaringsrapporten hvor det er nevnt at det er en plattning oppført på kommunal grunn ved inngangspartiet til Kastellveien 10. Det er feil at Kastellveien 10 har sin inngang hvor denne plattningen er plassert, og eier vedkjenner seg ikke denne. Videre opplyser eier om at den del

av brygga som er på kommunal grunn, enkelt kan løftes opp/ fjernes, men at det er steinmasse under denne.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen ser at det er opplyst feil i befaringsrapporten, da inngangen til denne eiendommen ikke er fra den kommunale gangveien mellom nr. 10 og nr. 14. Plattingen det henvises til, er på kommunal grunn og er plassert på gangvei mellom Kastellveien 10 og Kastellveien 14. Den vurderes til være til å være privatiserende. Rådmannens vurdering er at platting og gjerde mellom disse eiendommene, må fjernes. Da det er ukjent hvem som har oppført dette, må det fjernes av Risør kommune.

Den del av bryggeplattingen som er plassert på kommunal grunn vurderes til å være privatiserende. Da eier opplyser om at den enkelt kan løftes opp og fjernes, er tiltaket enkelt å tilbakeføre. Den del av dette området som fremstår som tilgjengelig for allmennheten er så begrenset ved dette stedet, og det er av stor verdi å kunne åpne opp for et større oppholdsareal her da arealet ligger til sjøen. Rådmannen mener derfor at den delen av brygga som er på kommunal grunn fjernes, eller at eier flytter gjerdet som står i ytterkant av brygga inn til eiendomsgrensen mellom sin og kommunens grunn for å markere hva som er privat og hva som er offentlig.

Offentlig friområde mellom nr. 10 og 18

Tiltak på kommunal grunn:

Ved offentlig friområde ved sjøen mellom nr. 10 og nr. 18 er det murte trapper og en badestige er montert. Det er uvisst hvem som har gjort disse tiltakene.

Rådmannens vurdering:

Dette er ikke til hinder for allmenn benyttelse, men virker privatiserende. Det vil være for omfattende å tilbakeføre dette tiltaket, så dette beholdes slik det fremstår til allmenn benyttelse, men det er viktig at området skiltes for å tydeliggjøre at det kan benyttes av allmennheten.

Skilt:

Det bør plasseres skilt i område ved badeplass mellom nr. 8 og 10, og 10 og 18, se vedlegg 2.

Kastellveien 18

Tiltak på kommunal grunn:

Det er anlagt skiferplatting på kommunal grunn foran inngangspartiet til denne eiendommen. I tillegg er det murte bed enkelte steder langs kommunal gangvei.

*Tilbakemelding fra eier- **vedlegg 7:***

Datter til eier av denne eiendommen har kommet med tilbakemelding etter både første og andre henvendelse fra kommunen. Ifølge eiers datter har denne plattingen vært der fra langt tilbake i tid, og den ble oppgradert en gang på 1970-tallet. Datter har også dokumentert dette ved bilde. Hun sier det er hennes far som tilbake i tid anla bed for skjule rester av fjell langs gangveien.

Når det gjelder bedet foran huset, så mener eier at dette har vært der i minst 60 år, og antagelig mye lengre. Hun har lagt ved bilder som dokumenterer at bedet var der på 1950-tallet.

Videre påpeker hun at bedet var større den gang, og hun mener at grunnen til dette er at det antagelig ble bygd en ny mur rundt hagen til Kastellveien 16. Hun mener den ble bygget på utsiden at en gammel mur, og at bakken mellom Kastellveien 18 og 20 ble smalere og at bedet ble mindre pga. denne muren. Videre spør hun om muren står på kommunal grunn, og om den er ettergodkjent, da hun er usikker på dette. Hun stiller seg videre uforstående til at dette arealet skal være til benyttelse for allmennheten. I tillegg påpeker hun at badeplassen som i befaringsrapporten er beskrevet til å ligge mellom Kastellveien nr. 10 og 14, ligger mellom nr. 10 og nr. 18. Hun mener videre at det aldri har vært noen badeplass der i hennes 60 år på Tangen, og ønsker at kommunen måler opp eiendomsgrensen til nr. 18 mot denne badeplassen.

Rådmannens vurdering:

Skiferplattingen er et tiltak som ikke er en direkte hindring av den kommunale gangveien forbi denne eiendommen. Rådmannen finner derfor å kunne godkjenne denne midlertidig, men den kan kreves fjernet om kommunen ønsker det på et senere tidspunkt. Bed langs gangveien er heller ikke en direkte hindring, men har innskrenket gangveien, og kan ved beplantning svekke synligheten av gangveien videre innover, samt virke privatiserende. Tiltaket vurderes derimot til å være lite, og vil være omfattende å tilbakeføre. Gangveien kan derimot synliggjøres ved at den skiltes, og rådmannen vurderer derfor skilting som en bedre løsning enn fjerning av tiltak i dette tilfellet. Videre vurderer rådmannen det som viktig å vite hvor eiendomsgrensen til denne eiendommen slutter mot kommunens grunn/ badeplassen, og vil da sørge for å kartlegge denne grensen. Da eier ønsker å få kartlagt sin eiendomsgrense mot kommunens areal ved sjøen/ badeplassen, åpnes det for en egen sak hvor dette blir utført.

Når det gjelder muren til Kastellveien 16, så er grensene til denne eiendommen av så dårlig kvalitet, at det vil kreve en ny oppmåling for å kunne konstatere om den er oppført på utsiden av eiendommens grenser. Eier har ikke hatt anledning til å uttale seg eller legge frem dokumentasjon i saken. Rådmannen vurderer derfor delen som gjelder ettergodkjenning til å være en sak som kan åpnes og følges opp delegert etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Når det gjelder vurdering av tiltaket som grunneier, er dette tiltaket så stort at det vurderes til å være for omfattende å tilbakeføre denne. Rådmannen finner derfor å kunne godkjenne denne midlertidig, men den kan kreves fjernet om kommunen ønsker det på et senere tidspunkt.

Skilt:

Det bør plasseres skilt i område ved Kastellveien 18, da denne eneboligen ligger i et kryss med to gangveier ned til kommunalt friområde ved sjøen. Plassering er vist på kart, se vedlegg 2.

Kastellveien 20

Tiltak på kommunal grunn:

I den kommunale gangveien mellom nr. 18 og 20 er det plassert private gjenstander av forskjellig art.

Det er i tillegg oppført en platting på kommunal grunn og en brygge. Det foreligger en avtale inngått mellom Risør havnevesen og tidligere eier av eiendommen, Thomas Salvesen. Avtalen ble inngått i 1972. I avtalen er det gitt Thomas Salvesen tillatelse til å bygge brygge og ellers disponere og holde plassen foran huset ryddig og i orden. Avtalen ser videre at strandtomten eies av Risør havnevesen og at de ikke hadde planer om å utnytte tomten. Thomas Salvesen kunne, ifølge avtalen, disponere plassen inntil Risør havnevesen fikk planer om å selv utnytte den.

Tilbakemelding fra eier- vedlegg 8:

Eier har kommet med tilbakemelding etter begge henvendelsene fra kommunen. Tilbakemeldingen gjelder gjenstandene, plattingen og brygga som er påpekt i befaringsrapporten, og tidligere saksfremlegg som ble trukket.

Gjenstandene:

Eier mener de løse gjenstandene som kanoer og utestol bør være uproblematisk, og at de ikke er til hinder for allmennhetens ferdsel. Videre ber de om å få presisert om et pålegg vil gjelde både anker, stol og kajakkene som henger på gjerde. Videre ber de kommunen om å vurdere presedenseffekten av et eventuelt pålegg. Eier bemerker videre at mange sentrumseiendommer har små tomter, og at en svært streng linje vil kunne redusere folks bokvalitet vesentlig. Eier sier at plasseringen av f.eks. kajaker dreier seg om å finne praktiske løsninger, slik det er gjort bl.a. på Tangen/ Kastellet i hundrevis av år. Det dreier seg ikke om å ha «tatt seg til rette», og at det er deres erfaring at folk flest finner områdene uegnet for «allmenn ferdsel».

Platting:

Når det gjelder plattinger utenfor eiendomsgrensa, viser eier til avtalen som ble inngått med tidligere boligeier Thomas Salvesen hvor det ble gitt tillatelse til å «bygge brygge og ellers disponere og holde plassen foran huset ryddig og i orden.» Eier viser her til at boligeier kunne altså «disponere over plassen», inntil andre planer foreligger fra kommunens side. Eier viser videre til en sementtrapp som gikk ned til brygga tidligere, og som ble revet trolig på slutten av 70-tallet. Dette skapte sår og rester etter trappa, og en kløft som man måtte hoppe over for å komme seg videre. Eier sier at de har sett på plattingen som en ivaretagelse av det «oppdrag» som ble gitt boligeier av Risør havnevesen om å holde plassen foran huset i orden og disponere over denne. Eier mener det er enklere å gå over plassen nå, og at det er estetisk penere med plattingen.

Eier beklager at den nye plattingen ikke er søkt om, og det er nå søkt om å få den ettergodkjent. Videre opplyser eier at hverken før plattingen ble satt opp eller etterpå, er det noen som benytter muligheten til å gå forbi eiendommen, bortsett fra naboer, som er nede og bader ut fra hans brygge. Eier påpeker at det er flere naturlige hindringer videre bortover mot Flisvika, og eier kan vanskelig å forstå at det relativt begrensende kommunale arealet nedenfor eiendommen har særlig interesse for allmennheten. Eier viser da til erfaring fra årene før plattingen ble satt opp. Eier påpeker at plattingen er relativt enkel å fjerne, men presiserer at nevnte kløft ikke gjør området enklere å bruke.

Avtalen om brygge og plassen foran huset:

Eier har fått bistand fra advokat og fått en juridisk vurdering av Rådmannens saksbehandling og avtalen knyttet til bryggen og plassen foran huset. Advokatens vurdering er delt inn i 4 punkt:

Pkt. 1: Dette punktet vurderer saksbehandlingen, og advokaten mener at saksbehandlingen bærer preg av mangler i forhold til grunnleggende saksbehandlingsprinsipper. Det bemerkes da at eier ikke har blitt forhåndsvarslet på en forsvarlig måte, og at Rådmannen ikke har utredet saken i tilstrekkelig grad. Det menes at det er en klar svakhet ved saksbehandlingen at eierne ikke er gitt mulighet til å delta på den befaringen som ligger til grunn for befaringsrapporten. Videre trekkes det frem at brygga ikke ble problematisert i befaringsrapporten, og gav derfor ikke eierne noen foranledning til å kommentere bryggespørsmålet i kommunens første frist for tilbakemelding 24.11.2018.

Pkt. 2: Dette punktet omhandler bryggeavtalen, som er vist til i befaringsrapporten og det opplyses litt om historikken for eiendommen og eierforholdet. Brygga skal ha vært på det aktuelle stedet «lengre enn manns minne», og huset har vært bebodd av fiskerfamilie i to generasjoner fra husets byggeår i 1895. Det opplyses videre om bakgrunnen for avtalen som ble inngått i 1972 og at daværende eier, Thomas Salvesen, forsøkte å få kjøpt arealet. Istedenfor kjøp fikk han en skriftlig bekreftelse på den muntlige avtalen som eksisterte fra tidligere. Advokaten vurderer avtalen til å følge eiendommen, altså til å være en rettighet som tilhører eiendommen, og at rettigheten ikke er ment som en personlig rett til Thomas Salvesen. Dette begrunner han på flere grunntag. Blant annet at det er et allment synspunkt at rettigheten (servitutten) er reell hvor den må ses som en naturlig avhjelp av mangler eller svakheter ved rettighetshavers egen eiendom. Det begrunnes videre med at Kastellveien 20 har hatt brygge på kommunens grunn svært lenge, muligens fra før forrige århundreskiftet, og at dette tyder på at bryggeretten ikke kun har vært personlig ment.

Et annet grunntag for advokatens påstand om at rettigheten tilhører eiendommen, er at Risør kommune i 2011 henviste til denne avtalen i brev til Gro Øymyr, daværende leder av Tangen vel. I brevet la kommunen til grunn at «det ikke er uenighet om at brygga er lovlig oppført (bygningsrettslig).» Og påpeker at det den gang heller ikke kom frem at kommunen på det tidspunkt oppfattet avtalen å kun være en rettighet gitt til Thomas Salvesen.

Videre vurderes innholdet i avtalen om bryggerett til å være delt i to avsnitt:

- 1) *«tillatelse til å bygge brygge» og*
- 2) *«ellers disponere og holde plassen foran huset ryddig og i orden». Videre at «men har ikke noen planer til å utnytte denne så inntil sådanne planer foreligger kan Thomas Salvesen fortsatt disponere over plassen».*

Det vurderes videre slik at «...inntil sådanne planer foreligger...» kun er knyttet til pkt. 2), altså plassen foran huset, og at det bare er plassen det er knyttet betingelser til og som er oppsigbar. Det vises videre til den såkalte «uklarhetsregelen» i den avtalerettslige tolkningslæren, hvor det er den profesjonelle avtalepart som uklarheten skal tolkes mot, altså den som førte dokumentet i pennen. Det presiseres så at bryggeretten ikke ble stiftet i 1972, men at den gamle bryggeretten da blir stadfestet.

Pkt.3: Gjelder den del av avtalen som advokaten mener er gjenstand for oppsigelse-«plassen» mellom brygga og Kastellveien 20. Det bestrides ikke at plassen er gjenstand for oppsigelse, men at en oppsigelse må begrunnes i konkrete og reelle planer, og at rådmannen så langt ikke har vært villig til eller i stand til å si noe mer konkret om hva disse planene består i. Det påpekes da at interesseavveiningen mellom allmenne og individuelle interesser er helt fraværende på dette punkt (plattingen) i kommunens saksforarbeid.

Pkt. 4: Dette punkt gjelder kvaliteten på saksutredningen, og er en merknad til forrige saksfremlegg som ble trukket. Det påstås at saksutredningen var av en slik karakter at den ikke vil gi de politiske organene et forsvarlig beslutningsgrunntag.

Rådmannens vurdering:

Gjenstander:

Intensjon med den politiske bestillingen er å legge til rette for at allmennheten skal få tilgang til disse kommunens arealer i strandsonen i dette området. De løse gjenstandene i gangveien hindrer allmenn ferdsel og virker privatiserende. Kajakkene vil etter rådmannens vurdering, ikke hindre ferdsel så fremt de andre gjenstandene i gangveien tas bort.

Platting:

Når det gjelder plattingen, så er det foreløpig ikke gitt tillatelse til å oppføre denne. Plattingen er plassert på kommunal grunn, mellom tidligere oppført brygge, og boligens veranda. Den vurderes til å privatisere kommunalt areal, og søknad om ettergodkjenning er ikke behandlet i påvente av grunneiers tillatelse som avgjøres ved vedtak i denne sak.

Avtalen:

Rådmannen har fått Jussnettverket i Arendal kommune til å foreta sin vurdering av avtalen om brygge og disponering av plassen foran huset. Deres vurdering er at det naturlig nok ville være arealet med strandlinje som var av verdi for Havnevesenet, og som ville kunne være til benyttelse til deres bruk på et senere tidspunkt. Arealet mellom brygga og huset ville ha liten nytteeffekt for et Havnevesen og derav er det lite sannsynlig at det kun er den delen av avtalen som er oppsigelig. Jussnettverket konkluderer derfor med at hele avtalen kan sies opp og at både bryggen og plattingen kan kreves fjernet. Videre har jussnettverket vurdert at den politiske bestillingen om at det skal legges til rette for allmenn ferdsel, er en god nok begrunnelse for oppsigelse av avtalen.

Det er altså juridisk uenighet om hvordan avtalen skal tolkes.

Rådmannens betraktning av saken er at det fremstår som klart at plattingen som er oppført på «plassen» mellom brygge og hus er oppsigelig. Selv om plattingen gjør det enklere å gå over plassen, er den privatiserende, noe som i seg selv hindrer allmennhetens videre tilkomst til friområdet. At allmennheten ikke benyttet området rundt og innenfor platting kan tyde på at plattingen er et hinder, og privatiserer.

Rådmannen registrerer at det er juridisk uenighet om hvordan avtalen skal tolkes.

Rådmannen har etter en ny, og grundig, vurdering av de utdypende merknadene fra eiers advokat, kommet til at det foreligger tungtveiende grunner for å endre tidligere innstilling om at brygga må rives. Advokaten har, etter rådmannens vurdering, sannsynliggjort at det dreier seg om en langvarig rettighet. I tillegg ser rådmannen at det er relativt lite å oppnå for allmennheten ved å fjerne brygga fordi den ikke er direkte til hinder. Det anses som viktigere at plattinger mellom eiendommen og brygga fjernes, kombinert med at det settes opp skilt som gjør det tydelig for allmennheten at området kan benyttes.

Skilt:

Rådmannen foreslår plassering av skilt i området mellom Kastellveien 20 og 28 for å tydeliggjøre allmennhetens rettigheter i området, se vedlegg 2.

Kastellveien 28

Tiltak på kommunal grunn:

Det er anlagt brygge på det offentlige friområde. Bryggen er oppført før 2002, men tiltaket er ikke byggesøkt, og Risør kommune har ikke gitt tillatelse til bruk av grunn. Eier har ikke gitt tilbakemelding på kommunens henvendelser.

Rådmannens vurdering:

Bryggen legger beslag på et stort areal av friområdet og hindrer allmennheten i å bruke denne delen av strandsonen. Bryggen fremstår som privat da det er trappeadkomst fra bryggen og opptil boligen i Kastellveien 28. Privatisering er i seg selv en naturlig hindring for allmennheten til å ta den i bruk. Rådmannen kan ikke se at det er gitt tillatelse til å oppføre denne på kommunal grunn. Da tillatelse til bruk av grunn ikke foreligger, og tiltaket privatiserer og kan hindre allmennhetens bruk av strandarealet, er rådmannens vurdering at eier må fjerne bryggen.

Kastellveien 26, 30 og 32

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen

Skilt:

Her er det offentlig gangvei mellom husene. Skilting til offentlig friområde foreslås plassert ved Kastellveien 26, 30 og 32, se vedlegg 2.

Kastellveien 30

Tiltak på kommunal grunn:

Det er oppført en levegg ved inngangspartiet til boligen. I tillegg er det satt opp en bod langs husvegg.

*Tilbakemelding fra eier- **vedlegg 9:***

Etter kommunens siste henvendelse er det kommet tilbakemelding fra eier på leveggen som er nevnt i befaringsrapporten. Eier opplyser at den var oppført der da de kjøpte huset, og at den tar av for den sure sydvesten. Men at den kan fjernes om ønskelig. De nevner i tillegg at adkomsten til Gustavs pønt er godt ivaretatt med adkomsten mellom Kastellveien 32-34, og mellom Kastellveien 36 og Tangengata 40. Men at allmennheten selvfølgelig også kan benytte adkomsten mellom Kastellveien 30 og 32.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen kan ikke se at kommunen som grunneier har gitt tillatelse til å sette opp levegg og bod på kommunal grunn eller at det er gitt dispensasjon fra reguleringsplanen. Boden privatiserer gangveien, og kan hindre allmenn ferdsel. Leveggen er plassert slik at den kommunale gangveien mellom nr. 30 og 32 blir smalere. Den er et direkte hinder, og vanskeliggjør gjennomgang av passasjen mellom nr. 30 og 32 og privatiserer denne. Derfor innstilles det på at både levegg og bod fjernes.

Skilt:

Skilt inn til passasjen foreslås plassert i området ved Kastellveien 30 og 32, se vedlegg 2.

Kastellveien 32

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen. Denne eiendommen har en leieavtale med kommunen om et areal ved sjøen hvor det er anlagt en uteplass. Denne leieavtalen er på spesielle vilkår, og kan når som helst sies opp av kommunen.

Rådmannens vurdering:

Plattingen er ikke plassert slik at den er i direkte konflikt med gangveien ned til sjøarealet. Rådmannen kan derfor ikke se at den er til hinder for allmennheten ferdsel ned til det kommunale friområde. Leieavtalen kan da fortsette, men dersom planene for området endres, kan kommunen forlange avtalen slettet.

Skilt:

Det går en gangvei mellom Kastellveien 32 og 34- denne bør skiltes med skilt til kommunalt friområde ved sjøen. Skilt foreslås plassert ved Kastellveien 32, se vedlegg 2.

Kastellveien 34

Tiltak på kommunal grunn:

Det er asfaltert og anlagt trapper i starten av den kommunale gangveien. Deler av trappene fører inn til Kastellveien 34. Gangveien her går ned til Gustavs pønt. Det går en avløpsledning fra boligen og ut i sjø ved Gustavs pønt. I tillegg står det en frittstående bod på eiendommen, hvor ytterkant av boden står på kommunal grunn. Det er også gjenstander ved bodens yttervegg som står lagret på kommunal grunn.

*Tilbakemelding fra eier- **vedlegg10:***

Eier viser til et gammelt tomtemerke og at boden er på innsiden av dette merke. Han viser videre til mur mellom Kastellveien 34 og 36, og at muren ble satt imot tilbygget til. nr. 34. Muren stod på innsiden av grensen, og tomtemerket mot nordvest skal være fjernet i forbindelse med utgraving til parkeringsplass for Kastellveien 36. Eier sier at han vet allikevel hvor dette stod. Eier sier videre at ifølge disse punktene så skal boden, og det meste av det som står lagret, være på innsiden av egne tomtegrenser.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen finner det for omfattende å tilbakeføre de tiltak som er gjort rundt gangveien. For at gangveien skal synliggjøres bør den avgrenses/ markeres i asfalten.

Avløpsledningen fra denne eiendommen, som går over kommunal grunn, er det tidligere gitt tillatelse til. Den kan være et hinder for fremkommeligheten i dette området. Ved en fremtidig tilkobling til offentlig avløp hvor den gamle avløpsledningen ikke lengre er i bruk, må den derfor fjernes fra det kommunale friområde. Når det gjelder eiendommens grenser, vil disse kunne kartlegges ut ifra opplysningene eier gir. Kartlegging av eiendommens grenser kan derfor tas som en egen sak.

Kastellveien 36 og Tangengata 40

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

Skilt:

Her er gangvei ned til Gustavs pønt, og det er skiltet mot friområde. Skiltet er vanskelig å se pga. vegetasjon vår og sommer og bør flyttes noe nærmere vei. Forslag til ny plassering er vist på kart, se vedlegg 2.

Tangengata 42

Tiltak på kommunal grunn:

Det kommunale arealet ved inngang til eiendommen er tatt i bruk til privat parkering for Tangengata 42. Dette er ikke bemerket i befaringsrapporten, da arealet ikke er i direkte tilknytning til offentlig areal i strandsonen. Men arealet er kommunalt.

*Tilbakemelding fra eier- **vedlegg 11:***

Eier har sendt inn søknad om kjøp av arealet, og ønsker å benytte dette til privat parkering til sin bolig i Tangengata 42.

Rådmannens vurdering:

Da arealet ikke er knyttet opp mot strandarealene, vil denne søknaden behandles som en egen sak hvor det tas stilling til søknad om kjøp.

Gustavs pønt

Tiltak på kommunal grunn:

Det er lagret flere båter på området. De ligger på et stativ som er boltet til grunnen.

Enhet for teknisk gav høsten 2018 tillatelse til Tangen vel å organisere lagring av båter/ kajaker etter initiativ fra Tangen Vel.

Rådmannens vurdering:

Stativet med lagring av båter hindrer allmennheten i å kunne bruke denne delen av området. Dette er private gjenstander som opptar et større areal av et flott kommunalt friområde og badeområde. Kommunen ser nå på en helhetlig løsning for området Tangen-Kastellet, og fjerner nå andre tiltak som hindrer allmennhetens bruk. Det må derfor også foretas en rydding av dette området ved at stativet skal fjernes, og eierne må fjerne båtene sine.

Skilt:

Området bør merkes som et friområde, og skilt foreslås plassert som vist på kart, se vedlegg 2.

Kastellet- Nygata

Kastellveien 3

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

Kastellveien 1:

Tiltak på kommunal grunn:

Arealet mellom eiendommens gjerde og ut til sjø antas å være kommunal grunn. Arealet er hellelagt, og det er montert en privat badestige. Eiendommens målebrev fra 1915 viser eiendomsgrense mot sjøen. Dette målebrevet er tinglyst i grunnboken for eiendommen. Ved oppmåling av byens grunn i 1926 viser målebrevet at arealet til sjøen ved denne eiendommen er kommunens grunn. Dette målebrevet er ikke tinglyst. Det er også foretatt en oppmåling av Risør havnevesen sine strand- og bryggerrettigheter i 1948, hvor strandarealet ved denne eiendommen inngår. Dette målebrevet ble tinglyst ved etablering av kommunens strandareal gnr. 16 bnr.14 i 1949.

*Tilbakemelding fra eier- **vedlegg 12:***

Eiers representant bestrider eiendomsgrensene som fremkommer i målebrevet av kommunens grunn fra 1926 og 1948, og hevder at Kastellveien 1 er eier av grunnen slik det fremgår av målebrevet fra 1915. Det påpekes at kommunen nå er av den oppfatning at de er eier av arealet fra stakittgjerde og ut til sjøen, og at kommunen ikke bestrider at Kastellveien 1 opprinnelig grenset til sjøen, slik det fremgår av tinglyst målebrev fra 1915. De viser videre til at kommunen ikke har klart å frembringe noe rettslig grunnlag (avtale) for den grunnavståelse som angivelig skulle funnet sted i 1926 eller senere, og at det er således grunn til å stille spørsmål ved hvorvidt Kastellveien 1 har avstått areal mot sjøen til Risør kommune. Videre mener de at grunnavståelsen har blitt ekstingvert (bortfalt) jf. tinglysningslovens §§ 20 og 21, og at om en avståelse av grunn ikke er tinglyst, vil denne kunne falle bort om erverver har vært i god tro. Eier viser til målebrevet fra 1915 og at dette viser grenser ned til sjø med strandlinje, og at tidligere eier opplyste ved salget av eiendommen at brygga tilhørte Kastellveien 1. De viser også til en tinglyst avtale inngått mellom kommunen i 2015 hvor kommunen gis rett til å legge og ha liggende vann- kloakk-overvannsledninger med tilhørende kummer i grøft/ borehull på eiendommen, altså gjennom brygga. Det opplyses også om at eier benytter to båtplasser ved brygga, og at det ikke svares leie for disse.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har fått en juridisk vurdering av målebrevene, og forholdene rundt eiendommen. Det ble vurdert til at kommunen ikke hadde godt nok grunnlag til å hevde eierskap til arealet som utgjør en del av gangveien. Eier har derav fått en tilbakemelding på at saken avsluttes. Eier er videre opplyst om at arealet er regulert til offentlig friområde, og at det er til allmenn benyttelse. Men at et vedlikeholdsansvar allikevel ligger til grunneier av arealet.

Tangengata 26 A og B:

Tiltak på kommunal grunn:

Store deler av gressplen foran disse eiendommene er anlagt på kommunal grunn. Dette ble gjort av kommunen da nye ledninger ble anlagt.

Rådmannens vurdering:

Fysisk avgrensning i terrenget samsvarer ikke med godkjente eiendomsgrenser, og kommunens areal inngår som en del av den gresslagte hagen. Arealet virker privat og kan hindre allmennheten i å benytte det. Avgrensning mot kommunal grunn bør derfor markeres ved å sette opp et gjerde mellom eiendomsgrensene. Gjerde bør settes opp av kommunen fordi det er kommunen som har anlagt plenen.

Tangengata 24 og 26 A

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

Skilt:

Det går en kommunal gangvei ned mellom disse eiendommene, og gangveien bør ha skilt som viser vei ned til kommunalt friområde. Skilt foreslås plassert i området ved Tangengata 26A, se vedlegg 2.

Tangengata 24

Tiltak på kommunal grunn:

Ingen.

Nygata 2

Tiltak på kommunal grunn:

Det ble i 2002 gitt en midlertidig tillatelse til å anlegge en trapp på kommunal grunn. Eier søkte i 2018 om kjøp av arealet. Formannskapet avsto søknaden da et evt. salg vil skape presedens i området, og skape en innsnevring av et kommunalt areal. De påpekte at det er viktig for kommunen å beholde grunnet branngate, sjønærhet og parkeringsplanen som er under utredning for sentrum.

Rådmannens vurdering:

Den midlertidige tillatelsen løper inntil videre ihht. til tidligere vedtak.

Tangengata 23

Tiltak på kommunal grunn:

Kornbrygga ved kommunens grunn tilhører Tangengata 23. Det har lenge rådet usikkerhet til eiendomsgrensen for kornbrygga, og hvor kornbrygga møter kommunal grunn. Eiendommen oppbevarte tidligere båten i gangveien. I forbindelse med omlegging av offentlig ledningsnett i området, hevdet eier av Tangengata 23 sin eierrett til arealet foran kornbrygga. Dette ble ikke endelig avklart innen arbeidet med ledningsnettet måtte påbegynnes. Det ble i denne forbindelse inngått en avtale i 2015 om båttopplag for eier på et kommunalt areal like i nærhet da det ikke ble en endelig avklaring av grense mellom kornbrygga mot kommunal grunn.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har fått en juridisk vurdering av målebrevene, og forholdene rundt eiendommen. Det ble vurdert til at kommunen ikke hadde godt nok grunnlag til å hevde eierskap til arealet som ligger innenfor brygga, og eier har fått en tilbakemelding på at saken avsluttes. Eier er videre opplyst om at arealet er regulert til offentlig friområde, og at det er til allmenn benyttelse. Men at et vedlikeholdsansvar allikevel ligger til grunneier av arealet.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen viser til saksfremlegget og innstiller på å fjerne de forhold som er vurdert til å være til hinder for allmenn ferdsel i området og som virker privatiserende. I tillegg innstilles det på forslag til plassering av skilt, som vist på kart datert 01.02.19, vedlegg 2, for å synliggjøre gangveiene og friområdene på kommunal grunn. Det bør vurderes om skilting og vedlikehold av gangveiene skal utføres i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner. Rådmannen bør gis fullmakt til å vurdere dette, og til evt. å inngå avtaler med eiere for plassering av skilt på privat eiendom dersom det er behov for det.

19/68 Tertialrapport 1-2019

Arkivsak-dok.	19/10321-1
Saksbehandler	Halvor Halvorsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	13.06.2019	19/50
2 Bystyret	20.06.2019	19/68

Formannskapet innstilling

Tertialrapport 1/2019 tas til orientering og følgende budsjettreguleringer vedtas:

Konto	Ansvar	Tjeneste	Prosjekt	Beløp
1. Budsjettreguleringer drift vedtas.				
1,1 Enhetene kompenseres for kostnader til lærlinger jan-mai fra felles avsetninger				
10501 Lærlinger	024 Fellestjeneste	1200 Adm		79.000
10501 Lærlinger	043 Orreveien Ress	2542 Heldøgn fh		55.000
10501 Lærlinger	051 OMS Leder	2537 Felles oms		198.000
10501 Lærlinger	052 OMS-hj.tjeneste	2541 Hj.tjeneste		63.000
10501 Lærlinger	053 OMS-Somatisk	2530 Institusjon		79.000
10501 Lærlinger	094 Eiendom/tekn	Div		119.000
10501 Lærlinger	111 Risør barneskole	Div		96.000
10501 Lærlinger	112 Hope oppvekst	2010 barnehage		79.000
10501 Lærlinger	113 Sønd.barneskole	Div		12.000
10501 Lærlinger	114 Fargeskr.bhg	2010 barnehage		157.000
10501 Lærlinger	115 Trollstua bhg	2010 barnehage		177.000
10501 Lærlinger	121 Risør ungd.skole	2020 Gr.skole		102.000
10501 Lærlinger	191 Avsetninger	1005 Avs.lønn		-1.216.000
1,2 Tiltak fra Handlingsprogram overføres enhetene ved iverksettelse fra felles avsetninger				
10100 Fast lønn	136 Helse og sosial	2416 Kragsgt lege	«ny legehjemmel»	450.000
14702 Overf.	013 Rådmann stab	3254 Næring	«Risør By AS»	500.000

14900 Avsetn	191 Avsetninger	1207 Diverse	«HP-tiltak»	-950.000
1,3 Rådmannen støtter SMSO med kr.20.000 ihht tidligere år og finansierer det over disposisjonsfond.				
14700 Tilskudd	136 Helse	2314 Oppvekst		20.000
19400 Disp fond	136 Helse	2314 Oppvekst		-20.000
1,4 Villvin Kunsthåndverkmarked tildeles kr.50.000 ekstra i 2019 ihht vedtak fattet i PS 58/18 og finansieres av disposisjonsfond				
14700 Tilskudd	062 Kultur	3853 Div.kultur		50.000
19400 Disp fond	062 kultur	3853 Div kultur		-50.000
1,5 Regjeringens kompensasjon for økte utgifter til sosialhjelp gjennom endringer i AAP overføres rammene til NAV-SOS, finansiert ved økning i rammetilskudd				
14703 Øk.sos.hj	133 Helse –NAV	2810 Øk.sos.hj		120.000
18000 Rammetils	181 Felles innt/utg	8400 Rammetilsk		-120.000
1,6 Prosjekt «matglede for eldre» gjennomføres av Frivillighetssentralen, og budsjettmidlene på kr.30.000 overføres fra Omsorg til Kultur				
14700 Overføring	065 Kul – Friv.sentr	2342 Friv.sentr		30.000
11204 Velferd br	054 OMS – demens	2535 kjøkken		-30.000
1,7 Nye driftsrammer etter korrigering for tertialrapport 1-19 vedtas som følger				
Sektor	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Endring 1 tertial	Budsjett 1 tertial 2019
Rådmann og stab	37 358 000	37 358 000	579 000	37 937 000
Samfunnsutvikling	38 343 000	38 343 000	149 000	38 492 000
Helse og Omsorg	191 893 000	191 893 000	935 000	192 828 000
Oppvekst og inkludering	113 572 000	113 572 000	623 000	114 195 000
Sum driftsenheter	381 166 000	381 166 000	2 286 000	383 452 000
Fellesområdene drift	-381 166 000	-381 166 000	-2 286 000	-383 452 000
2. Budsjettreguleringer investeringer vedtas				
2,1 Veilys Hammeråker-Kalveknatten iverksettes og finansieres gjennom omdisponering av prosjekt Trafikksikkerhetstiltak og kommunale veier, i tillegg til en fornyelse av restbevilgning til Utskiftning av kvikksølvarmaturer fra 2018 gjennom låneopptak				
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	720.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	180.000
02300 Vedl..bygg	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-285.000

04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-75.000
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-46.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-8.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-389.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-97.000
2,2 Tidligere bevilget kr.400.000 til garasjeanlegg til verksted ved Brannstasjonen økes til kr.700.000 og finansieres av låneopptak og mva-komp.				
02500 Nybygg	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	240.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000
2,3 Bevilgning til oppgradering av Brann og ledelys i kommunale bygg økes med kr.300.000 som følge av pålegg fra Brannvesenet. Finansieres av lån og mva-komp				
02300 Vedl.bygg	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	240.000
04290 Mva-komp	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000
2,4 Ny finansieringsplan for investeringer vedtas som følger, og låneopptak tas opp ned 30 års nedbetaling med betingelser ut ifra gjeldende finansreglement.				
Konto Konto(T)		Rev. Budsjett 2019	Oppr.Budsjett 2019	
7290	MVA-kompensasjon investeringer	-22 253 000	-13 890 000	
9100	Bruk av lån	-105 823 000	-62 580 000	
9101	Bruk av formidl.lån	-12 115 000	0	
9480	Bruk av ubundne investeringsfond	-1 950 000	-1 950 000	
9990	Finansiering av årets investeringer	-142 141 000	-78 420 000	

Formannskapet har behandlet saken i møte 13.06.2019 sak 19/50

Votering

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Som saksordfører ble oppnevnt Per Kristian Lunden (AP).

Formannskapet innstilling

Tertialrapport 1/2019 tas til orientering og følgende budsjettreguleringer vedtas:

Konto	Ansvar	Tjeneste	Prosjekt	Beløp
1. Budsjettreguleringer drift vedtas.				
1,1 Enhetene kompenseres for kostnader til lærlinger jan-mai fra felles avsetninger				
10501 Læringer	024 Fellestjeneste	1200 Adm		79.000
10501 Læringer	043 Orreveien Ress	2542 Heldøgn fh		55.000
10501 Læringer	051 OMS Leder	2537 Felles oms		198.000
10501 Læringer	052 OMS-hj.tjeneste	2541 Hj.tjeneste		63.000
10501 Læringer	053 OMS-Somatisk	2530 Institusjon		79.000
10501 Læringer	094 Eiendom/tekn	Div		119.000
10501 Læringer	111 Risør barneskole	Div		96.000
10501 Læringer	112 Hope oppvekst	2010 barnehage		79.000
10501 Læringer	113 Sønd.barneskole	Div		12.000
10501 Læringer	114 Fargeskr.bhg	2010 barnehage		157.000
10501 Læringer	115 Trollstua bhg	2010 barnehage		177.000
10501 Læringer	121 Risør ungd.skole	2020 Gr.skole		102.000
10501 Læringer	191 Avsetninger	1005 Avs.lønn		-1.216.000
1,2 Tiltak fra Handlingsprogram overføres enhetene ved iverksettelse fra felles avsetninger				
10100 Fast lønn	136 Helse og sosial	2416 Kragsgt lege	«ny legehjemmel»	450.000
14702 Overf.	013 Rådmann stab	3254 Næring	«Risør By AS»	500.000
14900 Avsetn	191 Avsetninger	1207 Diverse	«HP-tiltak»	-950.000
1,3 Rådmannen støtter SMSO med kr.20.000 ihht tidligere år og finansierer det over disposisjonsfond.				
14700 Tilskudd	136 Helse	2314 Oppvekst		20.000
19400 Disp fond	136 Helse	2314 Oppvekst		-20.000

1,4 Villvin Kunsthåndverkmarked tildeles kr.50.000 ekstra i 2019 ihht vedtak fattet i PS 58/18 og finansieres av disposisjonsfond				
14700 Tilskudd	062 Kultur	3853 Div.kultur		50.000
19400 Disp fond	062 kultur	3853 Div kultur		-50.000
1,5 Regjeringens kompensasjon for økte utgifter til sosialhjelp gjennom endringer i AAP overføres rammene til NAV-SOS, finansiert ved økning i rammetilskudd				
14703 Øk.sos.hj	133 Helse –NAV	2810 Øk.sos.hj		120.000
18000 Rammetils	181 Felles innt/utg	8400 Rammetilsk		-120.000
1,6 Prosjekt «matglede for eldre» gjennomføres av Frivillighetssentralen, og budsjettmidlene på kr.30.000 overføres fra Omsorg til Kultur				
14700 Overføring	065 Kul – Friv.sentr	2342 Friv.sentr		30.000
11204 Velferd br	054 OMS – demens	2535 kjøkken		-30.000
1,7 Nye driftsrammer etter korrigering for tertialrapport 1-19 vedtas som følger				
Sektor	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Endring 1 tertial	Budsjett 1 tertial 2019
Rådmann og stab	37 358 000	37 358 000	579 000	37 937 000
Samfunnsutvikling	38 343 000	38 343 000	149 000	38 492 000
Helse og Omsorg	191 893 000	191 893 000	935 000	192 828 000
Oppvekst og inkludering	113 572 000	113 572 000	623 000	114 195 000
Sum driftsenheter	381 166 000	381 166 000	2 286 000	383 452 000
Fellesområdene drift	-381 166 000	-381 166 000	-2 286 000	-383 452 000
2. Budsjettreguleringer investeringer vedtas				
2,1 Veilys Hammeråker-Kalveknatten iverksettes og finansieres gjennom omdisponering av prosjekt Trafikksikkerhetstiltak og kommunale veier, i tillegg til en fornyelse av restbevilgning til Utskiftning av kvikksølvvarmaturer fra 2018 gjennom låneopptak				
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	720.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	180.000
02300 Vedl..bygg	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-285.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-75.000
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-46.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-8.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-389.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-97.000

2,2 Tidligere bevilget kr.400.000 til garasjeanlegg til verksted ved Brannstasjonen økes til kr.700.000 og finansieres av låneopptak og mva-komp.				
02500 Nybygg	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	240.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000
2,3 Bevilgning til oppgradering av Brann og ledelys i kommunale bygg økes med kr.300.000 som følge av pålegg fra Brannvesenet. Finansieres av lån og mva-komp				
02300 Vedl.bygg	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	240.000
04290 Mva-komp	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000
2,4 Ny finansieringsplan for investeringer vedtas som følger, og låneopptak tas opp ned 30 års nedbetaling med betingelser ut ifra gjeldende finansreglement.				
		Rev. Budsjett	Oppr.Budsjett	
Konto	Konto(T)	2019	2019	
7290	MVA-kompensasjon investeringer	-22 253 000	-13 890 000	
9100	Bruk av lån	-105 823 000	-62 580 000	
9101	Bruk av formidl.lån	-12 115 000	0	
9480	Bruk av ubundne investeringsfond	-1 950 000	-1 950 000	
9990	Finansiering av årets investeringer	-142 141 000	-78 420 000	

Tertialrapport 1-2019

Rådmannens forslag til vedtak

Tertialrapport 1/2019 tas til orientering og følgende budsjettreguleringer vedtas.

Konto	Ansvar	Tjeneste	Prosjekt	Beløp
1. Budsjettreguleringer drift vedtas.				
1,1 Enhetene kompenseres for kostnader til lærlinger jan-mai fra felles avsetninger				
10501 Læringer	024 Fellestjeneste	1200 Adm		79.000
10501 Læringer	043 Orreveien Ress	2542 Heldøgn fh		55.000

10501 Læringer	051 OMS Leder	2537 Felles oms		198.000
10501 Læringer	052 OMS-hj.tjeneste	2541 Hj.tjeneste		63.000
10501 Læringer	053 OMS-Somatisk	2530 Institusjon		79.000
10501 Læringer	094 Eiendom/tekn	Div		119.000
10501 Læringer	111 Risør barneskole	Div		96.000
10501 Læringer	112 Hope oppvekst	2010 barnehage		79.000
10501 Læringer	113 Sønd.barneskole	Div		12.000
10501 Læringer	114 Fargeskr.bhg	2010 barnehage		157.000
10501 Læringer	115 Trollstua bhg	2010 barnehage		177.000
10501 Læringer	121 Risør ungd.skole	2020 Gr.skole		102.000
10501 Læringer	191 Avsetninger	1005 Avs.lønn		-1.216.000
1,2 Tiltak fra Handlingsprogram overføres enhetene ved iverksettelse fra felles avsetninger				
10100 Fast lønn	136 Helse og sosial	2416 Kragstgt lege	«ny legehjemmel»	450.000
14702 Overf.	013 Rådmann stab	3254 Næring	«Risør By AS»	500.000
14900 Avsetn	191 Avsetninger	1207 Diverse	«HP-tiltak»	-950.000
1,3 Rådmannen støtter SMSO med kr.20.000 ihht tidligere år og finansierer det over disposisjonsfond.				
14700 Tilskudd	136 Helse	2314 Oppvekst		20.000
19400 Disp fond	136 Helse	2314 Oppvekst		-20.000
1,4 Villvin Kunsthåndverkmarked tildeles kr.50.000 ekstra i 2019 ihht vedtak fattet i PS 58/18 og finansieres av disposisjonsfond				
14700 Tilskudd	062 Kultur	3853 Div.kultur		50.000
19400 Disp fond	062 kultur	3853 Div kultur		-50.000
1,5 Regjeringens kompensasjon for økte utgifter til sosialhjelp gjennom endringer i AAP overføres rammene til NAV-SOS, finansiert ved økning i rammetilskudd				
14703 Øk.sos.hj	133 Helse –NAV	2810 Øk.sos.hj		120.000
18000 Rammetils	181 Felles innt/utg	8400 Rammetilsk		-120.000
1,6 Prosjekt «matglede for eldre» gjennomføres av Frivillighetssentralen, og budsjettmidlene på kr.30.000 overføres fra Omsorg til Kultur				

14700 Overføring	065 Kul – Friv.sentr	2342 Friv.sentr		30.000
11204 Velferd br	054 OMS – demens	2535 kjøkken		-30.000
1,7 Nye driftsrammer etter korrigering for tertialrapport 1-19 vedtas som følger				
Sektor	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Endring 1 tertial	Budsjett 1 tertial 2019
Rådmann og stab	37 358 000	37 358 000	579 000	37 937 000
Samfunnsutvikling	38 343 000	38 343 000	149 000	38 492 000
Helse og Omsorg	191 893 000	191 893 000	935 000	192 828 000
Oppvekst og inkludering	113 572 000	113 572 000	623 000	114 195 000
Sum driftsenheter	381 166 000	381 166 000	2 286 000	383 452 000
Fellesområdene drift	-381 166 000	-381 166 000	-2 286 000	-383 452 000
2. Budsjettreguleringer investeringer vedtas				
2,1 Veilys Hammeråker-Kalveknatten iverksettes og finansieres gjennom omdisponering av prosjekt Trafikksikkerhetstiltak og kommunale veier, i tillegg til en fornyelse av restbevilgning til Utskiftning av kvikksølvarmaturer fra 2018 gjennom låneopptak				
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	720.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	Nytt Prosj	180.000
02300 Vedl..bygg	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-285.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3600 Nærmiljøtilt	0619 Trafikks.tiltak	-75.000
02305 Veier	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-46.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	0618 kom.veier	-8.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-389.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-97.000
2,2 Tidligere bevilget kr.400.000 til garasjeanlegg til verksted ved Brannstasjonen økes til kr.700.000 og finansieres av låneopptak og mva-komp.				
02500 Nybygg	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	240.000
04290 Mva-komp	094 Eiendom/tekn	3320 Kom.veier	1913 Garage Br.st	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000
2,3 Bevilgning til oppgradering av Brann og ledelys i kommunale bygg økes med kr.300.000 som følge av pålegg fra Brannvesenet. Finansieres av lån og mva-komp				

02300 Vedl.bygg	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	240.000
04290 Mva-komp	091 Eiendom	1210 Eiend.forv	1607 Brann-ledelys	60.000
09100 Lån	181 Felles innt/utg	8800 Fin.inv	9990 Fin.inv	-240.000
07290 Mva-komp	181 Felles innt/utg	8410 Mva-komp	9990 Fin inv	-60.000

2,4 Ny finansieringsplan for investeringer vedtas som følger, og låneopptak tas opp ned 30 års nedbetaling med betingelser ut ifra gjeldende finansreglement.

Konto Konto(T)		Rev. Budsjett 2019	Oppr.Budsjett 2019
7290	MVA-kompensasjon investeringer	-22 253 000	-13 890 000
9100	Bruk av lån	-105 823 000	-62 580 000
9101	Bruk av formidl.lån	-12 115 000	0
9480	Bruk av ubundne investeringsfond	-1 950 000	-1 950 000
9990	Finansiering av årets investeringer	-142 141 000	-78 420 000

Vedlegg

Kort resymé

Ved utgangen av hvert tertial fremlegges regnskapet til politisk orientering. Tertialrapporten skal gi formannskap og bystyre et oversiktsbilde av kommunens økonomiske situasjon ved utgangen av perioden. De enkelte enheter kan gi sine respektive komiteer en egen orientering om den økonomiske situasjonen for det enkelte rammeområde / tjeneste dersom det er behov.

Saksopplysninger

Tertialrapporten starter med å gi en oversikt over kommunens felles inntekter og utgifter da disse legger mye av grunnlaget for rammer og endring av rammer for den enkelte enhet. Det vil innledningsvis også bli gitt en overordnet vurdering av utvikling av lønnskostnadene i og med at dette utgjør den største delen av kommunens utgifter. Videre gir tertialrapporten en oversikt over økonomisk status for de enkelte enhetene i kommunen, samt kommentarer til eventuelle utfordringer. Forhold som ansees å være under kontroll kommenteres ikke. Status i investeringsregnskapet vil bli behandlet kort i slutten av avsnittet, sammen med en oversikt over kommunens gjelds- og plasseringsportefølje. Konklusjonsavsnittet vil bli viet de vedtak som er nødvendig å fatte i forbindelse med denne rapporten.

Felles inntekter og utgifter

Regnskapsskjema 1 A - Felles inntekter og utgifter pr.30/04-2019					
	Regnskap pr.30.04	Rev.Budsjett	Prognose	Avvik	Opprinnelig Budsjett
Felles inntekter og utgifter					
17901 Motpost kalk.renter VAR området	0	-2 497 000	-2 497 000	0	-2 497 000
18000 Rammetilskudd fra staten	-95 642 500	-191 280 000	-191 405 000	-125 000	-191 280 000
18001 Inntektsutjevning	-10 729 955	-25 338 000	-26 584 000	-1 246 000	-25 338 000
18002 Skjønnsmidler	-630 000	-1 260 000	-1 260 000	0	-1 260 000
18004 Distriktstilskudd	-4 461 000	-8 922 000	-8 922 000	0	-8 922 000
18102 Kompensasjon fra Husbanken	0	-2 764 000	-2 764 000	0	-2 764 000
18700 Skatt på formue og inntekt	-49 279 344	-173 621 000	-172 915 000	706 000	-173 621 000
18740 Eiendomsskatt verk & bruk	0	0	0	0	0
18750 Eiendomsskatt	-7 938 274	-21 627 000	-21 627 000	0	-21 627 000
19900 Motpost avskrivninger	0	-28 182 000	-28 182 000	0	-28 182 000
Sum frie inntekter	-168 681 073	-455 491 000	-456 156 000	-665 000	-455 491 000
Finansinntekter					
19000 Renteinntekter	-235 733	-1 253 000	-1 253 000	0	-1 253 000
19050 Utbytte Aqder Energi AS	0	-6 786 000	-6 891 000	-105 000	-6 786 000
19051 Utbytte andre selskaper	0	0	-75 000	-75 000	0
19300 Disp. av tidl. overskudd	0	0	-7 488 000	-7 488 000	0
19400 Bruk av disposisjonsfond	0	-3 875 000	-3 875 000	0	-3 875 000
Sum finansinntekter	-235 733	-11 914 000	-19 582 000	-7 668 000	-11 914 000
Samlede inntekter	-168 916 806	-467 405 000	-475 738 000	-8 333 000	-467 405 000
Finanskostnader					
11301 Bankgebyrer/porto	48 302	150 000	150 000	0	150 000
13509 Kjøp av tj. Egen kommune	0	84 000	84 000	0	84 000
15000 Renteutgifter	3 341 758	15 381 000	15 381 000	0	15 381 000
15005 Overkurs 2004	0	908 000	908 000	0	908 000
15100 Betalte avdrag	7 967 102	26 010 000	26 010 000	0	26 010 000
15400 Avsetning til disp.fond	0	0	7 593 000	7 593 000	0
15900 Avskrivninger tilskudd vann	0	71 000	71 000	0	71 000
Sum finanskostnader	11 357 162	42 604 000	50 197 000	7 593 000	42 604 000
Til fordeling drift	-157 559 644	-424 801 000	-425 541 000	-740 000	-424 801 000
Fordelt på drift	157 559 644	424 801 000	0	0	424 801 000
Mer(+)/Mindre-forbruk drift	0	0	0	-740 000	0

Tabell 1: Status felles inntekter og utgifter

1. Skatt- og rammetilskudd

Som følge av lavere befolkning pr 1/1-2019 ifht SSB framskrivninger i prognosemodellen sviktet skatt og rammetilskudd allerede i februar med kr.1,1 mill. Befolkningstallene 1/1 medfører endringer i forventet lokal skatteinntekt, som igjen kompenseres gjennom økt

inntektsutjevningen. Skatteinntekten beregnes med utgangspunkt i et snitt pr innbygger, som medfører at færre innbyggere gir lavere skatteinntekt.

Ved fremleggelse av Revidert Nasjonal Budsjett oppjusterer regjeringen anslaget for forventet skatteinntekt med 1,35 mrd. i 2019. Den anslåtte skatteveksten fra regnskap 2018 til 2019 beregnes til å bli ca 1,2 %. Oppjusteringen av skatteanslaget begrunnes med god skatteinngang så langt i 2019, og at inntekten i 2018 ble ca 2,2 mrd høyere enn anslått i nasjonalbudsjettet for 2019.

Regjeringen har også bevilget 90 mill til kommunene som kompensasjon for merutgifter knyttet til endringene i reglene for maksimal varighet på AAP (Arbeidsavklaringspenger). Midlene er fordelt gjennom «sosialnøkkelen» i inntektssystemet som da utgjør kr.120' for Risør kommune. Midlene kompenseres NAV-Sosial i Rådmannens innstilling.

Utslaget på skatt og rammetilskudd for Risør kommune vises i tabellen overfor.

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Bef.tall febr-19	RNB 2019	Endr.RNB- BUD
Skatt på inntekt og formue	167 642	173 621	171 479	172 915	-706
Rammetilskud fra stat	181 260	191 280	191 285	191 405	125
Inntektsutjevning	31 537	25 338	26 376	26 584	1 246
Ord.Skjønnsmidler	1 050	1 260	1 260	1 260	0
Distriktstilskudd	6 995	8 922	8 922	8 922	0
Sum	388 484	400 421	399 322	401 086	665
Endring			-1 099	665	0

Utvikling skatt og rammetilskudd

Samlet positiv effekt for Risør kommune beløper seg dermed til kr.0,66 mill. mot opprinnelig budsjett.

Rådmannen mener det er for tidlig i året til å være sikker på merinntekten som vises og avventer situasjonen frem mot 2 tertial for å følge utviklingen i skatte og rammetilskudd.

2. Renteinntekter

Så langt ut i året ser det ut til at budsjettet skal holde. Rentene i finansmarkedet gir utslag på rentekompensasjon som kommunen mottar fra Husbanken og for lånene kommunen har på investeringer innenfor selvkostområdene. Variasjoner i markedsrentene kan medføre en endringer mot budsjett på disse kompensasjonsinntektene.

Rådmannen følger opp frem mot 2 tertial.

3. Utbytte fra Agder Energi & andre selskaper

Agder Energi utbetaler i juni utbytte på kr.6.981' for 2018 som er kr.105' bedre enn budsjett. Ihht «handlingsregel» for utbytte Agder Energi skal merinntekt overføres til disposisjonsfond ved årsslutt og tilføres fondet som en buffer for fremtidig dårlige utbytteår.

Risør kommune vil i tillegg få utbetalt ca kr.75' i utbytte fra Gjensidige Forsikring.

4. Renteutgifter

Så langt ut i året ser det ut til at budsjettet bør holde, men signalene fra Norges Bank er en relativt rask opptrapping av styringsrenten frem mot 2021. Renten ble hevet med 0,25 % i januar, og neste heving til 1,25% er ventet allerede i juni 2019. Se forøvrig finansforvaltningen for spesifisering av gjeldsporteføljen.

5. Avdrag

Det er ikke ventet vesentlige avvik på den budsjetterte kostnaden. Rådmannen har tatt høyde for endringer i avdragsberegningene i den nye kommuneloven som trer i kraft i 2020, og økt avdragsbudsjettet ifht tidligere. Kommunen betaler avdrag ihht reglene for minimumsavdrag, men ønsker å betale ned mer dersom det blir anledning til det. Rådmannen forholder seg til budsjetterte avdragskostnader på 26 mill, men vil ta nye vurderinger inn mot 2 tertial.

Felles avsetninger Lønn og Pensjon

Tjeneste		Regnskap progn	Rev. Budsjett	Avvik	Budsjett 2019	N B
1001	Utgifter til valg	0	150 000	-150 000	150 000	1)
1005	Lærlinger	0	2 950 000	-2 950 000	2 950 000	2)
1005	Avsetning lønnsoppgjør	0	5 500 000	-5 500 000	5 500 000	3)
1207	Tiltak fra HP/ØP	0	2 850 000	-2 850 000	2 850 000	4)
1730	Bruk av premiefond (pensjon)	-4 037 000	0	-4 037 000		0 5)
1700	Premieavvik pensjon	0	0	0		0 5)
1710	Amortisert premieavvik	0	9 600 000	-9 600 000	9 600 000	5)
191	Lønn og pensjonsavsetninger	-4 037 000	21 050 000	-25 087 000	21 050 000	

Tabell 2: Lønn og pensjonsavsetninger

Avsetninger til lønn og pensjon er budsjettert separat fra resten av driften sammen med tiltakene

vedtatt i handlingsprogrammet for 2019. Følgende kommentarer kan knyttes til tallene (i rekkefølge ihht tabellen);

1. Utgifter til valg

Det skal gjennomføres kommunevalg i 2019, og det er satt av kr.150.000 til å kompensere driftsenhetene for påløpte kostnader til høsten.

2. Lærlinger

Det er påløpt ca 1,25 mill i utgifter til lærlinger tom mai 2019. Utgiftene kompenseres ved overføring fra avsetninger til den enkelte enhet ihht forbruk. Dette tilsvarer 42% av budsjett som medfører at dersom vi beholder like mange ut året, så vil budsjettet holde akkurat.

Dersom vi klarer å få inn flere fra høsten av, vil rådmannen tilstrebe å finne inndekning for dette i tertial 2. Det er pr juni inne 15 lærlinger, som er det som er budsjettert. Rådmannen jobber med flere inn i ordningen knyttet til «menn i helse» og «innvandrere i helse» som ønskes inn i lærlingeløpet. Det er derfor noe usikkert hvor mange som vil være inne utover høsten, men rådmannen vil søke finansiering dersom det viser seg som et behov.

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/5	Rev. budsjett	KOMP T-1	Budsjett
24	Støttefunksjoner - Fellestjenesten	79 053	0	79 000	0
2	Støttefunksjoner	79 053	0	79 000	0
43	HAB - Orreveien	54 773	0	55 000	0
44	HAB - Sandnes Ress.adm	0	0	0	0
4	Habilitering	54 773	0	55 000	0
51	Omsorg - Leder	198 198	0	198 000	0
52	Omsorg - avd.hjemmetjenester	63 243	0	63 000	0
53	Omsorg - avd. Somatisk	79 053	0	79 000	0
5	Omsorg	340 494	0	340 000	0
82	VAR	39 527	0	0	0
94	Tekniske tjenester	118 580	0	119 000	0
9	Eiendom & Tekniske tjenester	158 107	0	119 000	0
111	Risør barneskole	95 935	0	96 000	0
112	Hope Oppvekst bhg	79 053	0	79 000	0
113	Søndeled barneskole	11 519	0	12 000	0
114	Fargeskrinet bhg	157 377	0	157 000	0
115	Trollstua bhg	177 487	0	177 000	0
11	Bhg/Bsk & PPT	521 371	0	521 000	0
121	Risør ungdomskole	101 604	0	102 000	0
12	Ungdomskole og Voksenopplæring	101 604	0	102 000	0
191	Lønn og pensjonsavsetninger	0	0	0	0
19	Avsetninger	0	2 950 000	0	2 950 000
	Totalt	1 255 402	2 950 000	1 216 000	0

Oversikt over forbruk av lærlinger i enhetene perioden jan-mai 2019

3. Lønnsoppgjør

Årets lønnsoppgjør er vedtatt sentralt og blir effektivert på juli lønn. Lønnsvekstanslaget i RNB er nedjustert fra 3,25 % - 3,0 % for inneværende år. Det er avsatt kr.5,5 mill. til lønnsoppgjør og pensjonsavsetninger i budsjettet for 2019. Enhetene blir kompensert for sine merkostnader i 2 tertial når vi ser effekten av vedtatt oppgjør. Det er ikke lokale forhandlinger i 2019.

4. Avsetninger driftstiltak fra Handlingsprogram & Økonomiplan

Det ble avsatt kr.2,85 mill. i handlingsprogram og økonomiplan med budsjett 2019 som vist i tabellen nedenfor. Rådmannen overfører budsjettmidler til de aktuelle driftsenhetene når tiltakene iverksettes og kostnadene begynner å påløpe.

Oversikt over tiltak i HP	Rev bud	Overført enh.	Oppr.budsj
Digitaliseringsstrategi (ERP)	700 000	-	700 000
Alternativsutredning Svømmehall	500 000	-	500 000
Opprettelse ny Legehjemmel	0	450 000	450 000
Tilskudd Risør By AS	500 000	500 000	1 000 000
Omstillingsmidler Org.	200 000	-	200 000
Sum totalt	1 900 000	950 000	2 850 000

Avsetning til driftstiltak fra Handlingsprogrammet i budsjett 2019

Ny lege er på plass i Kragsgata 48 og det overføres midler avsatt tilsvarende ca 1000 pasienters basistilskudd til driften av denne stillingen. Detaljbudsjett må etableres for driften. 1 halvdel av tilskuddet til Risør BY AS er utbetalt med kr.500.000 fra Rådmannen. De siste 500.000 utbetales andre halvår ihht avtale. Ihht bystyrets vedtak er kr.370.000 av tilskuddet finansiert av disposisjonsfond i 2019.

5. Premieavvik og amortiseringskostnader 2019

Oppdaterte prognoser fra KLP pr april tilsier at premieavviket for 2019 vil bli på ca. 17 mill. Risør kommune har ikke budsjettert med premieavviksinntekten og den endelige inntektsføringen for 2019 vil avklares i september/oktober. Det tilstrebes å bruke så mye som mulig av premiefondet også i 2019, for å fortsette å redusere den akkumulerte forpliktelsen. Det er brukt 4 mill. av premiefondet til betaling av 2 termin, og det er forventet å bruke ytterligere 4 mill. til betaling av 3 termin. Da vil premieavviksinntekten bli på ca. 13 mill. i 2019, forutsatt at det ikke skjer endringer fra KLP i rapporteringen i september. Totalt vil bruken av fond og premieavviket medføre en inntektsføring på ca. 20 mill. på fellesområdene som ikke er budsjettert, og således medvirke til evt. overskudd.

Amortiseringskostnaden (utgiftsføringen av tidligere års inntekt) er forventet å bli ca kr.9,6 mill eks arbeidsgiveravgift, lik budsjettert. Nye prognoser vil komme medio september 2019 hvor vi også vil få en indikasjon på om utgiftsført pensjonskostnad i driftsenhetene er ihht budsjett. Nedjusteringen av forventet lønnsvekst fra 3,25 % til 3,0 % går i retning av en lavere pensjonspremie. Budsjettert pensjonskostnad opprettholdes derfor i driftsenhetene og gjennomgås på nytt inn mot 2 tertial.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift					
	Regnskap	Budsjett 2019	Avvik	Rev. budsjett 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	-6 868 032	-18 049 000	-11 180 968	-18 049 000	-17 412 234
Andre salgs- og leieinntekter	-29 503 829	-65 082 000	-35 578 171	-65 082 000	-63 133 154
Overføringer med krav til motytelser	-15 339 536	-74 049 000	-58 709 464	-74 049 000	-97 481 264
Rammetilskudd fra staten	-111 463 455	-226 800 000	-115 336 545	-226 800 000	-221 343 465
Andre statlige overføringer	-22 246 226	-59 700 000	-37 453 774	-59 700 000	-73 129 374
Andre overføringer	-1 828 500	-50 000	1 778 500	-50 000	-185 404
Skatt på inntekt og formue	-73 645 345	-173 621 000	-99 975 655	-173 621 000	-167 642 045
Eiendomsskatt	-10 803 752	-21 627 000	-10 823 248	-21 627 000	-21 028 190
Sum driftsinntekter	-271 698 675	-638 978 000	-367 279 325	-638 978 000	-661 355 130
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	151 365 992	318 303 000	166 937 008	318 303 000	340 138 437
Sosiale utgifter	37 373 451	97 022 000	59 648 549	97 022 000	82 693 873
Kjøp som inngår i kommunal prod.	28 416 073	69 150 000	40 733 927	69 150 000	73 092 116
Kjøp som erstatter egen prod.	52 248 975	93 679 000	41 430 025	93 679 000	100 276 209
Overføringer	16 994 897	38 155 000	21 160 103	38 205 000	36 000 801
Avskrivninger	0	28 182 000	28 182 000	28 182 000	27 811 184
Fordelte utgifter	0	-3 405 000	-3 405 000	-3 405 000	-3 369 703
Sum driftsutgifter	286 399 388	641 086 000	354 686 612	641 136 000	656 642 917
Brutto driftsresultat	14 700 713	2 108 000	-12 592 713	2 158 000	-4 712 213
Eksterne finanstransaksjoner					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-707 183	-9 539 000	-8 831 817	-9 539 000	-10 299 184
Mottatte avdrag på lån	-2 800	-100 000	-97 200	-100 000	-70 461
Sum eksterne finansinntekter	-709 983	-9 639 000	-8 929 017	-9 639 000	-10 369 645
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	3 905 156	17 489 000	13 583 844	17 489 000	18 694 248
Avdragsutgifter	7 967 102	26 010 000	18 042 898	26 010 000	22 506 515
Utlån	0	50 000	50 000	50 000	74 450
Sum eksterne finansutgifter	11 872 258	43 549 000	31 676 742	43 549 000	41 275 213
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	11 162 275	33 910 000	22 747 725	33 910 000	30 905 568
Motpost avskrivninger	0	-28 182 000	-28 182 000	-28 182 000	-27 811 184
Nettodriftsresultat	25 862 988	7 836 000	-18 026 988	7 886 000	-1 617 829
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidl. års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	-4 995 283
Bruk av disposisjonsfond	0	-5 699 000	-5 699 000	-5 749 000	-5 033 019
Bruk av bundne fond	-309 239	-12 914 000	-12 604 761	-12 914 000	-13 770 857
Sum bruk av avsetninger	-309 239	-18 613 000	-18 303 761	-18 663 000	-23 799 159
Avsetninger disposisjonsfond	0	0	0	0	4 995 283
Avsetninger til budne ford	1 028 500	10 777 000	9 748 500	10 777 000	12 933 870
Sum avsetninger	1 028 500	10 777 000	9 748 500	10 777 000	17 929 153
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	26 582 249	0	-26 582 249	0	-7 487 835

Tabell 3: Økonomisk oversikt drift.

Oversikten viser ved utgangen av mai en fordeling mellom påløpte inntekter og utgifter som utgjør 42,5 % av inntektene og 44,7 % av utgiftene mot budsjett. Kommunen har løpende kostnader som avregnes til ulike tidspunkter som for eksempel refusjon fra andre kommuner, og ikke minst ressurskrevende tjenester. Det samme gjelder finanspostene som ved utgangen av mai har forbrukt ca. 7,5 % av budsjetterte inntekter da utbytte føres i juni, mens

kostnadene utgjør ca. 27,2 % av budsjett. Lånene har ulikt forfall for rente og avdragsbelastning gjennom året, og vil følgelig utgiftsføres til ulike tidspunkt i regnskapet.

Status lønnskostnader

Ramme	Enhet	Regnskap Mai	Budsjett 2019	Forbr %	Samme tid i fjor
1	Rådmannen	3 216 504	7 472 000	43,05 %	40,79 %
2	Støttefunksjoner - stab	5 016 369	10 452 000	47,99 %	47,26 %
4	Habilitering	31 372 122	71 864 000	43,65 %	49,89 %
5	Omsorg	46 484 935	108 565 000	42,82 %	44,97 %
6	Kultur drift	2 821 348	6 231 000	45,28 %	47,04 %
7	Plan & byggesak	2 626 210	5 852 000	44,88 %	50,47 %
8	Teknisk Drift - VAR	2 907 659	6 989 000	41,60 %	47,22 %
9	Eiendom & tekniske tjenester	9 710 649	20 459 000	47,46 %	44,60 %
11	Barneskoler & barnehager	41 332 245	83 959 000	49,23 %	49,65 %
12	Ungdomskole	11 092 342	23 165 000	47,88 %	46,62 %
13	Helse & sosial	6 137 246	12 259 000	50,06 %	50,14 %
16	Enhet for Bosetting & Integrering	16 568 631	36 662 000	45,19 %	48,98 %
19	Avsetninger	-4 001 698	12 550 000	-31,89 %	0,00 %
		175 284 564	406 479 000	43,12 %	46,18 %

Tabell 4: Status lønnskostnader pr mai 2019.

Ved normalt fordelt fastlønn skal lønnsforbruket i % være 46,10 % etter at mai lønn er kjørt. Turnustjenestene bør ligge lavere enn normalforbruket fordi vikarer vil erstatte de som avvikler ferie, og har således tilnærmet lønnsutgifter 12 måneder pr år. Totalt ligger organisasjonen på 43,12 % etter mai lønn, og er således 2,98 % under normen og 3,06 % under fjoråret på samme tid. Holder vi avsetningene utenfor og ser på enhetene konkret mot budsjett ligger vi på totalt ca 45,5 % og er allikevel under normen, som er et godt utgangspunkt inn mot sommeren.

Det som er viktig å fokusere på i enhetene, er om det er redusert noe i driften av tjenesten som har medført redusert lønnskostnad med tilhørende inntekt. Dette må fanges opp og budsjettreguleres for å unngå at man måler opp mot feil verdi.

Rådmannen vurderer situasjonen slik at lønnskostnadene ligger greit an ifht normal utvikling, men at det må følges tett opp ifht endringer i tjenestetilbudet. Det kan være endringer i bemanning som er lagt inn i skolene iverksettes som hovedregel fra høst-semesteret og vil derfor avvike fra normen i første halvår, for så å hente seg inn igjen utover høsten. Spesielt fokus må rettes mot Sandnes Ressurssenter som har mistet en salgskontrakt og opplever endringer i ressursbehovet til særlige krevende brukere.

Avsetningene til lønnsoppgjør, lærlinger og tiltak fra handlingsprogrammet ligger avsatt sentralt og blir lagt ut på enhetene ifm tertialrapportene. Avsetning til amortiseringskostnaden ligger også budsjettert sentralt med 9,6 mill. Deler av disse reguleres inn i rådmannens innstilling.

Enhet for Rådmannen

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	1 414 261	2 980 000	1 565 739	2 980 000	3 187 541
11	Rådmannsgruppen	1 414 261	2 980 000	1 565 739	2 980 000	3 187 541
1 100	Revisjon og kontrollutvalg	557 595	1 158 000	600 405	1 158 000	1 111 814
1 201	Økonomiavdelingen	280 411	420 000	139 589	420 000	405 178
1 800	Div felles inntekt/kostnad	494 874	724 000	229 126	724 000	720 162
3 900	Tilskudd til fellesrådet	2 497 500	5 082 000	2 584 500	5 082 000	4 856 000
3 920	Tilskudd til frimenighete	0	330 000	330 000	330 000	355 673
12	Rådmannsgruppen - felles	3 830 380	7 714 000	3 883 620	7 714 000	7 448 827
1 200	Administrasjon	221 578	599 000	377 422	599 000	664 207
2 333	Miljørettet helsevern	434 555	590 000	155 445	590 000	546 522
3 010	Plansaksbehandling	379 849	981 000	601 151	981 000	1 053 641
3 254	Tilskudd og næringsarbeid	1 220 704	1 507 000	286 296	1 507 000	1 665 526
3 257	Designutvikling	-264 060	175 000	439 060	175 000	-186 532
13	Rådmannens stab	1 992 626	3 852 000	1 859 374	3 852 000	3 743 364
1 000	Politisk aktivitet	1 151 423	2 653 000	1 501 577	2 653 000	2 773 936
1 001	Utgifter til valg	13 667	0	-13 667	0	0
1 002	Politiske partier	84 950	90 000	5 050	90 000	84 950
1 802	Rådet for mennesker med nedsatt funks	275	5 000	4 725	5 000	1 388
1 803	Eldrerådet	0	5 000	5 000	5 000	600
1 806	Flerkulturelt råd	0	5 000	5 000	5 000	2 860 875
14	Rådmannen politisk	1 250 314	2 753 000	1 502 686	2 753 000	2 860 875
1 200	Administrasjon	74 413	2 370 000	2 295 587	2 370 000	1 586 600
1 206	Felles IT tjenester	6 048 927	5 355 000	-693 927	5 355 000	7 007 887
15	IKT - felles	6 123 340	7 725 000	1 601 660	7 725 000	8 594 488
1	Rådmannen	14 610 921	25 024 000	10 413 079	25 024 000	25 835 094

Tabell 5: Status Rådmann

Rådmannen ligger greit an mot budsjett ved utgangen av 1 tertial. Rådmannen får overført kr.500.000 fra felles avsetninger til HP-tiltak ifm tilskudd til Risør By AS. Tilskuddet utbetales i 2 omganger, 1 og 2 halvår med kr.500.000 hver. Kr.370.000 av disse er finansiert av disposisjonsfond ihht bystyrets vedtak.

Rådmannen har fått ny kommunalsjef for Samfunnsutvikling, og samfunnsplanlegger er tilbake fra permisjon, og dermed skal staben være komplett igjen. RUV-sjefen går dermed tilbake til sitt arbeid når revideringen av kommuneplanen er ferdig. Rådmannen og stab er meget engasjert i arbeidet med kommuneplanen som også tar opp i seg arbeidet med ny FV419, Risørveien, samt at regionsamarbeidet med ny E18 krever mye av både ordfører og rådmannen.

Kommunen trådte i 2018 inn i IKT-Agder samarbeidet, og som en følge av dette er det blitt en omlegging i faktureringsrutinene. Kommunen mottar månedlige akontofakturaer som dekkes hos rådmannen. Kostnaden omfatter både de administrative driftskostnadene til IKT-Agder, Risør kommunes IKT-drift, samt alle fagsystemer. Mye av disse kostnadene skal fordeles ut på de aktuelle enhetene som kostnadene tilhører, og en del skal ligge igjen som administrasjonskostnad. Denne fordelingen vil bli gjort mot slutten av året. De totale kostnadene til IKT-Agder er forventet å bli ca 10 mill i 2019. I tillegg til de faste kostnadene pågår utskifting av sak-/arkiv-system som skal på plass 3/6-2019, og utskifting av ERP-

system med personal og økonomisystemene som skal være ferdig 1/1-2020. De totale kostnadene ved IKT er dermed noe usikre ved utgangen av 1 tertial. Rådmannen følger opp dette utover 2 tertial.

Stab Støttefunksjoner

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	1 590 034	3 428 000	1 837 966	3 428 000	2 956 853
1 209	Utgifter tillitsvalgte	551 725	1 140 000	588 275	1 140 000	1 132 517
1 805	AMU	24 480	135 000	110 520	135 000	98 501
23	Støttefunksjoner - Personal	2 166 239	4 703 000	2 536 761	4 703 000	4 187 871
1 200	Administrasjon	2 332 698	3 782 000	1 449 302	3 782 000	4 477 113
24	Støttefunksjoner - Fellestjenesten	2 332 698	3 782 000	1 449 302	3 782 000	4 477 113
1 200	Administrasjon	2 632 073	3 844 000	1 211 927	3 844 000	3 584 085
2 830	Bolig tilskudd (husbank)	0	0	0	0	0
2 831	Husbankens formidlingslån	-304 082	0	304 082	0	0
25	Støttefunksjoner - Regnskap & lønn	2 327 991	3 844 000	1 516 009	3 844 000	3 584 085
2	Støttefunksjoner	6 826 927	12 329 000	5 502 073	12 329 000	12 249 069

Tabell 6: Status Støttefunksjoner

Støttefunksjoner fungerer som stabsfunksjoner direkte underlagt Rådmannen.

Stabsfunksjonene ligger greit an mot budsjett så langt i år.

Fellestjenesten har økte lønnskostnader for å dekke opp for redusert bemanning innen personal og fellestjenesten og ligger noe høyt på lønnsområdet. Tjenesten har hittil i år jobbet mye med utskifting av sak-/ arkiv-system som skal være på plass 3/6-2019. Fellestjenesten har kostnader til porto og rekvisita som fordeles ut på driftsenhetene ved utgangen av året, og fremstår dermed med et høyere forbruk enn reelt. Fellestjenesten har utgifter til lærling som vil bli kompensert i denne tertialrapport.

Økonomiavdelingen er i fullt arbeid med «ERP-prosjektet» med fullstendig utskifting av personal og økonomisystem som skal være på plass 1/1-20. Dette krever mye ressurser fra hele økonomi-avdelingen, og deler av personalavdelingen. Det påløper noe økte lønnskostnader, som vil bli kompensert fra felles avsetninger i HP i 2 tertial. Økonomiavdelingen kostnadsfører utgiften til Kemnersamarbeidet i starten av året, og ser derfor ut som om avdelingen har brukt opp hele budsjettet.

ERP-II prosjektet er et meget stort prosjekt som krever mye ressurser fra støttefunksjoner gjennom hele 2019, og videre inn i 2020. Dette kan påvirke tjenestene som leveres ut til enhetene gjennom året.

Prosjektet er et organisasjonsutvikling og digitaliseringsprosjekt, og ikke bare bytte av et økonomisystem. Ved implementering vil hele organisasjonen bli påvirket, og arbeidsoppgaver vil bli flyttet utover til ledere og ansatte ved at prosesser baserer seg mer på «selv-service» enn tidligere. Ansatte vil ha sin egen «ansatt-portal» med oversikt over ferie, fravær, timeregistrering, mulighet for elektronisk reiseregninger og utlegg, hvilket også vil kreve noe av de ansatte. Ledere i organisasjonen vil bli mer ansvarliggjort i personal og

økonomi-funksjonene, hvilket vil kreve tettere oppfølging og økt kompetansekrav til lederoppgaven. Dette innebærer at rådmannen må sørge for god opplæring og kommunikasjon til hele organisasjonen utover høsten før «suiten» tas i bruk. Rådmannen vil få flere administrative systemer som har vært etterlengtet i lang tid, spesielt innenfor HR-området, hvor både kompetanse og rekrutterings systemer kommer på plass.

Enhet for Habilitering

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	0	121 000	121 000	121 000	-47 876
2 343	Transporttjenester	76 719	432 000	355 281	432 000	260 109
2 346	Tilskudd VTA bedrifter	0	0	0	0	808 121
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	2 766 699	-22 014 000	-24 780 699	-22 014 000	-20 705 648
2 544	Personlige assistenter	493 578	779 000	285 422	779 000	1 050 331
41	HAB - Leder	3 336 996	-20 682 000	-24 018 996	-20 682 000	-18 634 963
2 341	Arbeidstrening	3 334 436	6 738 000	3 403 564	6 738 000	7 042 719
2 346	Tilskudd VTA bedrifter	735 257	755 000	19 744	755 000	0
2 419	Prosjekt - Diagnose, behandlig, re-/habi	0	73 000	73 000	73 000	0
2 422	Annet foreb. H/S-arbeid (støttekontakte	1 101 885	2 120 000	1 018 115	2 120 000	2 151 855
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	0	73 000	73 000	73 000	0
42	HAB - Linken	5 171 578	9 759 000	4 587 422	9 759 000	9 194 574
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	6 576 602	16 121 000	9 544 398	16 121 000	15 948 992
43	HAB - Orreveien	6 576 602	16 121 000	9 544 398	16 121 000	15 948 992
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	19 879 846	33 159 000	13 279 154	33 159 000	35 439 619
2 549	Avlastningsbolig - PU	0	0	0	0	41 852
44	HAB - Sandnes Ress.adm	19 879 846	33 159 000	13 279 154	33 159 000	35 481 471
4	Habilitering	34 965 022	38 357 000	3 391 978	38 357 000	41 990 075

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	0	121 000	121 000	121 000	-47 876
2 343	Transporttjenester	76 719	432 000	355 281	432 000	260 109
2 346	Tilskudd VTA bedrifter	0	0	0	0	808 121
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	2 766 699	-22 014 000	-24 780 699	-22 014 000	-20 705 648
2 544	Personlige assistenter	493 578	779 000	285 422	779 000	1 050 331
41	HAB - Leder	3 336 996	-20 682 000	-24 018 996	-20 682 000	-18 634 963
2 341	Arbeidstrening	3 334 436	6 738 000	3 403 564	6 738 000	7 042 719
2 346	Tilskudd VTA bedrifter	735 257	755 000	19 744	755 000	0
2 419	Prosjekt - Diagnose, behandlig, re-/habi	0	73 000	73 000	73 000	0
2 422	Annet foreb. H/S-arbeid (støttekontakte	1 101 885	2 120 000	1 018 115	2 120 000	2 151 855
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	0	73 000	73 000	73 000	0
42	HAB - Linken	5 171 578	9 759 000	4 587 422	9 759 000	9 194 574
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	6 576 602	16 121 000	9 544 398	16 121 000	15 948 992
43	HAB - Orreveien	6 576 602	16 121 000	9 544 398	16 121 000	15 948 992
2 542	Heldøgntilbud f.hemmede	19 879 846	33 159 000	13 279 154	33 159 000	35 439 619
2 549	Avlastningsbolig - PU	0	0	0	0	41 852
44	HAB - Sandnes Ress.adm	19 879 846	33 159 000	13 279 154	33 159 000	35 481 471
4	Habilitering	34 965 022	38 357 000	3 391 978	38 357 000	41 990 075

Tabell 7: Status Habilitering

Enheten ligger noe anstrengt an mot budsjetten.

Enhetens kostnader består i hovedsak av lønn, og innsatsen er i stor grad knyttet opp til refusjons-ordninger og tilskudd. Enheten avsluttet 2017 og 2018 med betydelig merforbruk, og det jobbes med tiltak for å få kontroll på driften i tjenestene.

Enheten har et relativt høyt sykefravær, hvor mesteparten er langtidsfravær. Fraværet har en positiv utvikling fra Q-4/18. Fraværer generer behov for vikarer, som ikke alltid er like enkelt å sette inn på områder av tjenestene grunnet brukergruppene. Dette medfører økte kostnader

til overtid og faste tillegg i enheten. Habiliteringstjenesten har ved utgangen av mai forbrukt ca 572' i overtid og allerede overskredet denne budsjettposten.

Habiliteringstjenesten gjør noen strukturelle grep på driften, og har sterkt fokus på ressursstyring innenfor tjenestene. Det er satt inn lederressurser på dette som forventes dekket inn innenfor eget budsjett.

Det er budsjettet med en refusjon på ressurskrevende tjenester på ca 28,7 mill i Habiliteringstjenesten, og det jobbes med kartlegging av ressursbruken utover året. Endringer i ressursinnsatsen reduserer refusjonen, og tjenesten må således hele tiden jobbe med å tilpasse lønnskostnadene som utgiftsføres på Sandnes ressurscenter. Det bør påregnes en svikt mot budsjett på denne posten også i 2019.

Linken arbeidssenter ligger høyt på lønn som følge av vikarkostnader ifm sykdom og forventer et lite merforbruk i 2019 som følge av dette. Linken har et sykefravær i Q1/19 på ca 8,7% hvor mesteparten er langtidsfravær.

Orreveien ressurscenter har et sykefravær på ca 7% som medfører ekstra kostnader til vikarer. Tjenesten jobber noe prosjekt som vil kompensere noe for de økte kostnadene, og det er forventet at budsjettet holdes i 2019. Ombygningen av ressurscenteret er stort sett ferdig, og det vil nå være økt kapasitet i tjenesten som leveres.

Sandnes Ressurscenter har høy ressursbruk på sine brukere både innenfor avlastning, salg og ressurskrevende tjenester. Gjerstad kommune har sagt opp sin avtale med Sandnes, og salgsinntektene vil dermed trolig bli omtrent 3,3 mill lavere enn budsjett. Enheten har jobbet med å tilpasse ressursinnsatsen etter det reduserte behovet, og det jobbes med budsjettreguleringer som er tilpasset nytt driftsnivå.

Rådmannen følger opp enheten og utviklingen utover høsten.

Enhet for Omsorg

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	312	1 172 000	1 171 688	1 172 000	1 297
2 530	Institusjonspleie	700 000	1 300 000	600 000	1 300 000	1 352 000
2 537	Felles utg. Omsorgstjenester	-272 659	-2 037 000	-1 760 541	-2 037 000	-1 821 260
2 538	Legetjeneste Omsorgstjenester	570 245	1 046 000	475 755	1 046 000	1 482 345
2 541	Hjemmetjenester	-59 862	-186 000	-126 138	-186 000	-212 300
2 547	Leiebiler	557 515	1 660 000	1 102 485	1 660 000	1 358 417
2 548	Annen ref.kjøring	3 425	100 000	96 575	100 000	66 411
2 560	Akutthjelp helse- og omsorgstjenesten	657 508	1 900 000	1 242 492	1 900 000	1 656 000
51	<i>Omsorg - Leder</i>	2 156 483	4 955 000	2 802 317	4 955 000	3 882 911
2 414	Rehabiliteringsenhet	1 626 937	2 960 000	1 333 063	0	0
2 532	Korttidsavdeling	796 526	3 504 000	2 707 474	3 504 000	2 244 784
2 534	Dagsenter	855 943	1 919 000	1 063 057	1 919 000	1 879 467
2 541	Hjemmetjenester	13 710 362	30 347 000	16 636 638	30 347 000	31 369 226
2 544	Personlige assistenter	74 952	521 000	446 048	521 000	258 378
2 545	Omsorgslønn	62 517	200 000	137 483	200 000	233 421
52	<i>Omsorg - avd hjemmetjenester</i>	17 127 236	39 451 000	22 323 764	36 491 000	35 985 276
2 530	Institusjonspleie	6 360 164	15 816 000	9 455 836	15 816 000	15 743 870
2 539	Natttjeneste - inst.	2 329 283	5 720 000	3 390 717	5 720 000	7 037 214
2 541	Hjemmetjenester	2 267 831	4 658 000	2 390 169	4 658 000	3 618 972
53	<i>Omsorg - avd somatikk</i>	10 957 278	26 194 000	15 236 722	26 194 000	26 400 057
2 530	Institusjonspleie	8 224 193	20 016 000	11 791 807	20 016 000	19 611 141
2 533	Vaskeri	396 959	1 213 000	816 041	1 213 000	1 132 933
2 535	Kjøkkentjenester	2 019 131	4 908 000	2 888 869	4 908 000	4 755 053
54	<i>Omsorg - avd demens</i>	10 640 283	26 137 000	15 496 717	26 137 000	25 499 126
2 414	Rehabiliteringsenhet	0	0	0	2 960 000	2 524 874
2 430	Tilbud til rusmisbrukere	1 122 243	0	-1 122 243	0	0
2 543	Psykiatritjeneste	3 645 783	12 293 000	8 647 217	12 293 000	14 056 571
55	<i>Omsorg - Psykisk helse og rehabilitering</i>	4 768 026	12 293 000	7 524 974	15 253 000	16 581 446
5	Omsorg	45 649 306	109 030 000	63 384 494	109 030 000	108 348 816

Tabell 8: Status Omsorgstjenester

Enheten ligger greit an mot budsjett inn mot sommerferien.

Frydenborgsenterets kapasitet utfordres samtidig som sykehuset raskere skriver ut pasienter med mer krevende pleiebehov. Tjenestene opplever derfor et høyt press og stor pågang på innetjenestene, og korttidsavdelingen klarer ikke til enhver tid å ta imot alle som kommer. Kommunalsjefen har igangsatt forprosjekt for utviklingen av Frydenborgsenteret og Tjennasenteret ihht Handlingsprogram og budsjett. Dette tiltaket vil bidra til en økt kapasitet ifht utskrivningsproblematikken, og vil gi omsorgstjenestene bedre forutsetninger for å ta hånd om den voksende eldre delen av befolkningen.

Høyt belegg på senteret medfører også at oppholdsbetalingen forventes å oppnå budsjett som ble økt noe inn i 2019. Samtidig har enheten kontroll på kostnadene inn mot sommeren. Kostnadene til ØA-samarbeidet med Kommunal Øyeblikkelig hjelp er budsjettert til 1,9 mill, men er forventet å bli noe lavere som følge av en tilbakebetaling fra samarbeidet fra tidligere år.

Enheten har ressurskrevende brukere innenfor psykiatritjenestene hvor ressursinnsatsen kan være varierende. Enheten inntektsførte 1,2 mill for mye i refusjon på disse tjenestene i 2018 som følge av en feil rapportering fra underleverandør. Denne korrigeringen vil komme som

en kostnad i regnskapet for 2019, og rådmannen vil kompensere dette i 2 tertial da denne feilen ble en del av overskuddet som ble avsatt til disposisjonsfond i 2018.

Omsorgstjenestene jobber med kontinuerlig tilpasning av driften inne og ute, og enhetene har nå samlet enhetene for demens og somatikk under en ledelse for å få en bedre ressursforvaltning av turnusene. Det er ventet å gi en positiv effekt på den samlede driften fremover i et arbeidsmarked hvor det er vanskelig å få tak i sykepleiere.

Enheten har i Q1/19 et sykefravær på ca 5,6% hvorav ca 4,7 % er knyttet til langtidsfravær. Det er en meget positiv utvikling fra samme periode i fjor (10,49%) og 2018 samlet hvor fraværet var på ca 7,94%. Enheten ligger greit an ifht vikarkostnader, og overtidskostnaden utgjør ca 262.000 ved utgangen av mai, og ligger således godt an mot budsjett.

En god ressursstyring av omsorgstjenestene er viktig inn mot sommeren for å klare budsjettet for 2019. Så langt er situasjonen under kontroll, og rådmannen vil følge opp situasjonen gjennom 2 tertial som er avgjørende for at enheten skal ha en god inngang til 3 tertial for å klare budsjettet.

Enhet for Kultur

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2 023	Den kulturelle skolesekken	0	0	0	0	0
2 315	Skolemusikk	60 000	60 000	0	60 000	60 000
3 750	Tilskudd museum & akvarie	400 000	650 000	250 000	650 000	750 000
3 770	Tilskudd kunstformidling	219 311	490 000	270 689	490 000	482 491
3 801	Støtte til idrettslag m.m	-514 273	130 000	644 273	130 000	133 397
3 831	Int.kommunal kulturskole	2 119 171	2 116 000	-3 171	2 116 000	1 730 945
3 850	Kulturkontoret	926 260	1 840 000	913 740	1 840 000	1 877 268
3 853	Div. kulturaktiviteter	604 017	1 484 000	879 983	1 484 000	1 585 372
62	Kultur - kultursjefen	3 814 486	6 770 000	2 955 514	6 770 000	6 619 474
3 700	Biblioteket	1 069 535	2 333 000	1 263 465	2 333 000	2 224 083
3 730	Risør Kino	750 897	421 000	-329 897	421 000	621 918
3 852	Risørhuset kulturfagligdrift	223 745	623 000	399 255	623 000	631 299
63	Kultur - Risørhuset	2 044 178	3 377 000	1 332 822	3 377 000	3 477 300
2 342	Risør Frivillighetssentral	136 643	652 000	515 357	652 000	640 191
65	Kultur - Frivillighetsentralen	136 643	652 000	515 357	652 000	640 191
6	Kultur drift	5 995 307	10 799 000	4 803 693	10 799 000	10 736 965

Tabell 9: Status Kultur og drift

Enheten ligger greit an mot budsjett så langt i år.

Enheten har budsjettet med 600' til Historieboken, som er en årlig bevilgning.

Kostnadsprofilen i prosjektet er ikke flat, og i 2019 skal første bind utgis. Det er ventet en god salgsinntekt på dette som skal finansiere kostnadene ved trykking og produksjon. Det er ved utgangen av mai forbrukt ca 439' på prosjektet i 2019. Det er ca 72' stående på disposisjonsfond som reserve for boken.

Enheten har utbetalt tilskuddet til Villvin med kr.150.000 basert på vedtak fattet i PS 58/18 om festivalstrategi. Opprinnelig lå det bare inne kr.100.000 til dette, hvor de resterende 50.000 skulle finansieres av disposisjonsfond. Rådmannen har lagt inn bevilgningen i tertialrapportens innstilling for å få korrekt budsjett på dette.

Bystyret bevilget også kr.30.000 til et prosjekt for «matglede for eldre» som er rettet mot hjemmeboende eldre i Risør kommune. Budsjettmidlene ble lagt til Omsorgsenheten, mens prosjektet blir ledet og håndtert av Frivillighetssentralen. Budsjettmidlene overføres derfor til Kulturenheten i rådmannens innstilling.

Det er forventet at enheten vil holde seg innenfor budsjetttrammene i 2019.

Enhet for Plan & Byggesak

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3 010	Plansaksbehandling	533 546	893 000	359 454	893 000	1 061 592
3 013	Planarbeid RUV	370 781	0	-370 781	0	86 806
3 020	Byggesak	278 360	-11 000	-289 360	-11 000	457 431
3 030	Kart og Oppmåling	450 991	-455 000	-905 991	-455 000	205 245
3 200	Kommunale skoger	0	8 000	8 000	8 000	1 050
3 290	Land og skogbrukskontoret	366 536	776 000	409 464	776 000	770 576
3 602	Fallvilt - komm.fond	5 800	0	-5 800	0	7 975
71 Plan & Byggesak		2 006 015	1 211 000	-795 015	1 211 000	2 590 675
7 Plan & byggesak		2 006 015	1 211 000	-795 015	1 211 000	2 590 675

Tabell 10: Status Plan & Byggesak

Enheten ligger greit an mot budsjett på kostnadssiden etter 1 tertial, men ligger lavt på inntektssiden.

Enheten går nå inn i høysesong for deler av virksomheten hvor mye av inntektene kommer, og prognosene vil være bedre etter sommeren når man ser resultatet av denne perioden. De siste årene har enheten merforbruk relativt mye sett ifht netto driftsramme. Dette ser ut til å vedvare inn i 2019. Inntektene styres i stor grad av markedet og etterspørselen etter behandling av saker, og er derfor usikre frem til man har sett hvordan høysesongen utvikler seg. Mer av arbeidet som utføres i enheten er ikke gebyrbelagt som følge av endringer i regelverket, og at saker er mer tidkrevende.

Enheten berøres i stor grad av pågående prosesser med kommuneplan, E18, Fylkesvei 416 og sentrumsplanen, som alle er ressurskrevende prosesser.

Aktiviteten i RUV er lagt i bero under prosessen med rullerings av kommuneplanen som skal vedtas til høsten.

Rådmannen følger utviklingen i inntektene mot budsjett gjennom 2 tertail.

Enhet for Eiendom og Tekniske tjenester

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	299 679	0	-299 679	0	0
1 210	Eiendomsforvaltning	930 844	3 535 000	2 604 156	3 535 000	2 667 625
1 300	Drift av adm bygg	-12 013	493 000	505 013	493 000	647 365
2 211	Drift av barnehagelokaler	162 018	234 000	71 982	234 000	347 808
2 221	Drift av skolelokaler	1 247 495	2 322 000	1 074 505	2 322 000	3 326 269
2 610	Drift av institusjoner	-668 668	-2 000 000	-1 331 332	-2 000 000	-870 142
2 650	Utleieboliger	-1 058 428	-3 927 000	-2 868 572	-3 927 000	-2 609 611
2 651	Kommunale festetomter	-94 050	-180 000	-85 950	-180 000	-160 503
3 253	Utleie næringsbygg/arel	-1 007 262	-2 747 000	-1 739 738	-2 747 000	-2 073 674
3 810	Idrettsbygget	427 090	678 000	250 910	678 000	976 372
3 811	Idrettshallen	219 220	356 000	136 781	356 000	496 764
3 860	Kommunale kulturbygg	268 753	176 000	-92 753	176 000	579 030
3 901	Presteboliger	21 518	-21 000	-42 518	-21 000	-37 101
91 Eiendom & teknisk drift - leder		736 197	-1 081 000	-1 817 197	-1 081 000	3 290 202
1 300	Drift av adm bygg	87 636	108 000	20 364	108 000	200 726
2 211	Drift av barnehagelokaler	98 732	381 000	282 268	381 000	212 969
2 221	Drift av skolelokaler	658 745	982 000	323 255	982 000	1 377 775
2 610	Drift av institusjoner	559 225	1 504 000	944 775	1 504 000	1 292 517
2 650	Utleieboliger	294 002	514 000	219 998	514 000	783 253
3 253	Utleie næringsbygg/arel	149 654	136 000	-13 654	136 000	337 855
3 810	Idrettsbygget	8 236	2 000	-6 236	2 000	224 240
3 811	Idrettshallen	143 322	164 000	20 678	164 000	153 299
3 860	Kommunale kulturbygg	128 587	738 000	609 413	738 000	303 551
92 Eiendom - Vaktmestertjeneste		2 128 139	4 529 000	2 400 861	4 529 000	4 886 184
1 204	Kantine	78 527	130 000	51 473	130 000	178 159
1 210	Eiendomsforvaltning	336 004	772 000	435 996	772 000	672 207
1 300	Drift av adm bygg	431 116	996 000	564 884	996 000	815 406
2 211	Drift av barnehagelokaler	278 971	637 000	358 029	637 000	614 510
2 221	Drift av skolelokaler	1 762 430	3 783 000	2 020 570	3 783 000	3 897 127
2 610	Drift av institusjoner	1 086 267	2 389 000	1 302 733	2 389 000	2 503 751
2 650	Utleieboliger	28 483	81 000	52 517	81 000	120 160
3 253	Utleie næringsbygg/arel	316 176	781 000	464 824	781 000	780 442
3 810	Idrettsbygget	251 934	492 000	240 066	492 000	473 469
3 811	Idrettshallen	252 132	358 000	105 868	358 000	438 076
3 860	Kommunale kulturbygg	142 528	447 000	304 472	447 000	444 853
93 Eiendom - Renholdstjeneste		4 964 567	10 866 000	5 901 433	10 866 000	10 938 160
3 300	Tilskudd til Øysangfergen	250 000	500 000	250 000	500 000	500 000
3 320	Kommunale veier	2 073 108	4 913 000	2 839 892	4 913 000	4 269 299
3 321	Parkering	553 421	-1 092 000	-1 645 421	-1 092 000	-297 155
3 322	Miljø og trafikksikkerhetstiltak	325 748	838 000	512 252	838 000	1 208 811
3 350	Parker og lekeplasser	262 838	251 000	-11 838	251 000	609 287
3 380	Forebyggende arbeid	0	1 110 000	1 110 000	1 110 000	1 163 814
3 390	Brannvesen	2 192 999	8 012 000	5 819 001	8 012 000	8 577 191
3 391	Oljevernberedskap	0	40 000	40 000	40 000	34 410
3 600	Naturforvaltning	260 790	685 000	424 210	685 000	434 903
3 601	Skjærgårdstjenesten	116 745	-81 000	-197 745	-81 000	36 178
3 607	Risør Havnevesen	-3 937 831	-3 450 000	487 831	-3 450 000	-3 070 367
3 800	Drift av idrettsanlegg	144 742	293 000	148 258	293 000	246 841
94 Eiendom - Tekniske tjenester		2 242 563	12 019 000	9 776 437	12 019 000	13 713 211
9 Eiendom & tekniske tjenester		10 071 466	26 333 000	16 261 534	26 333 000	32 827 757

Tabell 11: Status Eiendom & tekniske tjenester

Enheten ligger greit an mot budsjett så langt i år, men ser at det kan komme noen utfordringer utover høsten.

Energikostnadene vil trolig merforbruke også i 2019. 61% av budsjettet er brukt opp etter 1 og 2 kvartal som tilsier at årskostanden vil bli noe mer enn budsjettet på 6,6 mill. Kostnaden i 2019 ble på ca 8,8 mill, men årsforbruket vil være avhengig av det enkelte års klima.

Enheten fikk 1 mill fra disposisjonsfond til ekstra vedlikehold i 2019, men har ikke startet å forbruke mye av disse midlene foreløpig.

Enhetens har tatt inn ca 7,2 mill i leieinntekter av budsjettet 17,4 mill som indikerer at man ligger noe etter budsjett. Det er fortsatt utleieboliger og institusjoner som ligger noe lavt. Det kan påregnes en svikt i leieinntekter i 2019.

Lønnskostnadene innenfor vaktmestertjenestene og renholdstjenestene ligger greit an så langt i år.

Innenfor tekniske tjenester ser situasjonen ut til å være under kontroll, men inntektene fra parkering vil trolig ikke oppnå budsjett. Sommeren er høytid og danner grunnlaget for mesteparten av inntektene på denne tjenesten. Rådmannen følger opp i 2 tertial.

Vinterens snøsituasjon har medført en del ekstra overtidskostnader på kommunale veier i 2019. Enheten følger dette videre utover året, og evt merforbruk på vedlikehold vinter vil kunne dekkes av «brøytefond».

Enheten bruker mye ressurser til alle investeringsprosjektene som er vedtatt, og kapasiteten er delaktig til at rådmannen ikke kan klare å gjennomføre alle vedtatte prosjektene i året det vedtas.

Se for øvrig kapittel om investeringsbudsjettet for kommentarer til pågående prosjekter.

Enhet for Barneskoler, barnehager og PPT

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2 020	Grunnskoleundervisning	14 065 438	27 619 000	13 553 562	27 619 000	29 973 539
2 025	Div. fellesutg vedr grunnskolen	51 474	160 000	108 526	160 000	520 974
2 150	SFO	626 227	651 000	25 973	651 000	2 022 985
111	Barnehage & Barneskole - Risør	14 743 140	28 430 000	13 688 060	28 430 000	32 517 498
2 010	Kommunale barnehager	1 394 305	3 598 000	2 203 695	3 598 000	3 688 004
2 020	Grunnskoleundervisning	1 868 625	4 502 000	2 633 375	4 502 000	4 104 026
2 150	SFO	-9 299	92 000	101 299	92 000	-6 073
112	Barnehage & Barneskole - Hope Oppveks	3 253 631	8 192 000	4 938 369	8 192 000	7 785 956
2 020	Grunnskoleundervisning	6 754 636	12 528 000	5 773 364	12 528 000	13 940 874
2 150	SFO	145 631	424 000	278 369	424 000	507 544
113	Barnehage & barneskole - Søndeled	6 900 267	12 952 000	6 051 733	12 952 000	14 448 418
2 010	Kommunale barnehager	2 660 836	5 966 000	3 305 164	5 966 000	6 214 134
114	Barnehage & barneskole - Fargeskrinet b	2 660 836	5 966 000	3 305 164	5 966 000	6 214 134
2 010	Kommunale barnehager	2 672 916	5 583 000	2 910 084	5 583 000	5 098 935
115	Barnehage & barneskole - Trollstua bhg.	2 672 916	5 583 000	2 910 084	5 583 000	5 098 935
2 021	PP-tjenesten	0	2 616 000	2 616 000	2 616 000	2 499 328
2 900	PP-tjenesten int.komm.samarbeid	3 603 706	0	-3 603 706	0	-0
117	Barnehage & barneskole - PPT	3 603 706	2 616 000	-987 706	2 616 000	2 499 328
1 200	Administrasjon	792 858	1 228 000	435 142	1 228 000	1 044 954
2 010	Kommunale barnehager	1 393 540	1 619 000	225 460	1 619 000	2 303 374
2 011	Private barnehager (tilsk	15 442 184	25 555 000	10 112 816	25 555 000	24 477 403
2 020	Grunnskoleundervisning	723 047	1 171 000	447 953	1 171 000	1 553 264
2 113	Førskoletiltak	930 872	2 811 000	1 880 128	2 811 000	3 044 229
2 230	Skoleskyss	900 442	2 237 000	1 336 558	2 237 000	2 176 535
119	Barnehage & barneskole - Leder	20 182 944	34 621 000	14 438 056	34 621 000	34 599 758
11	Barneskoler & barnehager	54 017 440	98 360 000	44 343 760	98 360 000	103 164 029

Tabell 12: Status Barneskoler & barnehager

Enheten ligger anstrengt an ifht budsjett etter 1 kvartal.

Innenfor barneskolene ser situasjonen grei ut på Hope, mens det på Risør og Søndeled fortsatt er en krevende situasjon.

Risør barneskole ligger høyt på lønnskostnader som følge av enkeltelever og elevgrupper som må ha ekstra oppfølging i skoledagen. Det er ventet at deler av disse merkostnadene vil bli kompensert ved økte refusjonsinntekter. Utfordringene overføres til SFO som følge av at en stor del av elevene går videre på SFO etter skoletid. Skolen skal redusere bemanningen noe fra høsten, som vil redusere lønnspresset noe. Det er ventet at skolen vil overforbruke ca 1,4 mill på tildelt budsjett i 2019.

Hope oppvekstsenter ligger greit an mot budsjett så langt, men venter noe færre barn i barnehagen fra høsten av.

Søndeled skole ligger høyt på lønnsutgifter som følge av behov for å sette inn ekstra ressurser på enkelte klassetrinn. Det er ventet at behovet for ekstraressurser etter hvert også vil komme frem innenfor SFO. Skolen skal redusere noe bemanning fra høsten, men det kan påregnes et merforbruk på ca 1,1 mill i 2019.

Driften av PPT samarbeidet gå så langt i året som budsjettert, og det er ventet at tjenesten vil holde dette ut året. Leder av PPT går av med pensjon tidlig høst, og ansettelse av ny leder skal være på plass.

Innenfor kommunale barnehager ser situasjonen grei ut totalt sett så langt ut i året. Kommunale barnehager varsler noe svikt i inntektene som følge av økt andel av barn som får redusert oppholdsbetaling pga lav inntekt. Dette kompenseres ikke i de kommunale barnehagene, kun de private. Det er kompensert ca 400.000 til de private for moderasjonsordninger for våren 2019, og fra høsten av utvides tilbudet med gratis kjernetid til også å gjelde 2 åringer.

Kostnader til barn som går i barnehage i andre kommuner (Tvedestrand) har også hatt en vesentlig økning i 2019, og hele budsjettet vil gå til dekning av vårhalvåret.

Utgifter til tilskudd til private barnehager forventes å bli omtrent som budsjettet, avhengig av hvor mange barn som starter opp gjennom høsten, og fordelingen av disse.

Enheten har en noe utfordrende situasjon inn mot sommeren, og rådmannen vil følge opp enheten og evt komme tilbake med tiltak i 2 tertial.

Enhet for Ungdomsskole

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 204	Kantine	-37 020	0	37 020	0	-71 047
2 020	Grunnskoleundervisning	10 784 218	23 647 000	12 862 782	23 647 000	22 759 373
2 026	Gr.skole - andre kommuner	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 633 804
121	Risør ungdomskole	10 747 198	25 647 000	14 899 802	25 647 000	25 322 130
12	Risør Ungdomsskole	10 747 198	25 647 000	14 899 802	25 647 000	25 322 130

Tabell 13: Status Ungdomsskole

Enheten ligger noe anstrengt an mot budsjett inn mot sommeren.

Enheten har et sykefravær på ca 5,68% i Q-1/19, hvorav ca 3,14% er korttidsfravær som medfører økte behov for vikarer. Skolen har også 4 lærere på videreutdanning som er meget positivt, men som også må dekkes opp for. Vikarsituasjonen på ungdomsskolen er følgelig krevende, som igjen medfører at man må bruke egne lærere, som igjen utløser kostnader til overtid.

Det er ventet at utgifter til elever i andre kommuner vil bli noe høyere enn budsjettet, og som vil kunne medføre at enheten ikke vil klare budsjettet i 2019.

Enhet for Helse & Sosial

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	489 850	1 165 000	675 150	1 165 000	1 085 857
131	Helse & Sosial - Leder	489 850	1 165 000	675 150	1 165 000	1 085 857
2 420	Sosialkontortjenester	2 796 094	7 593 000	4 796 906	7 593 000	6 753 495
2 423	Forebyggende edrusk.arb.	-93 947	-100 000	-6 053	-100 000	-45 541
2 760	Kvalifiseringsprogram	452 300	1 425 000	972 700	1 425 000	1 046 253
2 810	Økonomisk sosialhjelp	3 041 660	5 125 000	2 083 340	5 125 000	6 536 307
2 830	Bolig tilskudd (husbank)	-11 264	-45 000	-33 736	-45 000	-33 492
133	Helse & Sosial - Sosial	6 184 843	13 998 000	7 813 157	13 998 000	14 257 022
2 440	Barnevernstjeneste	13 961 394	4 935 000	-9 026 394	4 935 000	4 326 070
2 510	Støttekont,tilsynsfør.mm	0	1 104 000	1 104 000	1 104 000	2 089 678
2 520	Fosterhjem	0	7 922 000	7 922 000	7 922 000	7 443 614
134	Helse & Sosial - Barnevern	13 961 394	13 961 000	-394	13 961 000	13 859 362
2 421	Flyktningekontoret	104 018	226 000	121 982	226 000	230 118
2 815	Økonomisk hjelp til flykt	833 963	1 475 000	641 037	1 475 000	1 798 832
135	Helse & Sosial - Flyktning	937 980	1 701 000	763 020	1 701 000	2 028 950
2 314	Oppvekst	255 834	608 000	352 166	608 000	571 199
2 320	Helsestasjonstjenester	1 545 367	4 669 000	3 123 633	4 669 000	4 491 274
2 330	Helserådtjenester	198 272	180 000	-18 272	180 000	172 043
2 410	Turnuskandidat	0	0	0	0	593 161
2 411	Driftstilskudd leger	1 042 119	3 404 000	2 361 881	3 404 000	2 668 825
2 412	Driftstilskudd fysioterap	761 238	1 929 000	1 167 762	1 929 000	1 814 763
2 413	Legevakt og legevaktsentr	96 976	2 564 000	2 467 024	2 564 000	2 225 622
2 415	Sønedeled legekontor	766 041	0	-766 041	0	1 224 815
2 416	Kragsgata Legesenter	646 816	400 000	-246 816	400 000	754 173
136	Helse & Sosial - Helse	5 312 663	13 754 000	8 441 337	13 754 000	14 515 876
13	Helse & Sosial	26 886 729	44 579 000	17 692 271	44 579 000	45 747 066

Tabell 14: Status Helse & Sosial

Enheten ligger meget anstrengt an mot budsjett etter 1 tertial.

NAV-SOS ligger stort sett godt an mot budsjett, men ser at kostnader til økonomisk sosialhjelp vil kunne merforbruke ca 1,5 mill da ca 58% av budsjettet er brukt opp etter mai. På landsbasis er det beregnet at endringer i AAP-ordningen har kostet kommunene ca 90 mill i 2018, som kompenseres i RNB i 2019. Enheten vil derfor få overført kr.120.000 i tertialrapporten som kompensasjon for effekten dette har hatt på økonomisk sosialhjelp. Det er ventet at reduserte kostnader til kvalifiseringsprogrammet vil kompensere noe for merkostnaden med ca 250.000.

Innenfor barnevern har kommunen utgiftsført alle regningene til det interkommunale barnevernet. Vertskommunen rapporterer om budsjettkontroll etter 1 tertial, men presiserer usikkerheten rundt tiltak utenfor hjemmet som kan komme uforutsett. Risør utgjør ca 32,5 % av vertskommunesamarbeidet.

NAV-flyktning ligger greit an mot budsjett etter 1 tertial, men ser at kostnad til økonomisk sosialhjelp kan bli en utfordring utover året. Estimert merkostnad fremskrives til ca 500.000 basert på utgiftene pr mai. Det er et stort press på tjenestene som følge av lav bemanning.

Legetjenestene er forventet et merforbruk blant annet som følge av utviklingen på Sønedeled Legekontor. Bystyret vedtok et budsjett uten kommunal drift på Sønedeled i tråd med

rådmannens innstilling som innebar en overføring av disse budsjettmidlene til basistilskudd til privatpraktiserende lege. Bystyrets beslutning om å holde kontoret åpen med vikarlege er en kostbar løsning som ved utgangen av mai har kostet ca 791.000 netto. Rådmannen vil kompensere deler av kostnadene ved å flytte budsjetterte basistilskuddsmidler tilbake til Søndeled med kr.400.000. Stillingen er fremdeles ikke besatt, og ny utlysning foretas primo juni.

Ny kommunal fastlege i Kragsgata 48 er på plass og det jobbes med å etablere et budsjett for denne virksomheten. Det er satt av netto kr.850' til denne stillingen som basisbudsjett. Samlet sett vil vi trolig se et merforbruk på ca 1,5 mill om ikke situasjonen endres snarlig.

Hovedsakelig som følge av en krevende situasjon med legene og høye kostnader til økonomisk sosialhjelp forventes enheten å få et merforbruk på 2019 på ca 3,4 mill. Rådmannen og kommunalsjef følger utviklingen i enheten og jobber med tiltak for å bedre situasjonen utover 2 tertial.

Enhet for Bosetting, Opplæring og Inkludering

Ansvar	Enhet	Regnskap 20/05	Rev. Budsjett	Rest budsjett	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1 200	Administrasjon	489 597	1 071 000	581 403	1 071 000	1 042 939
161	EBOI - Leder	489 597	1 071 000	581 403	1 071 000	1 042 939
2 523	Enslige mindreårige Vestlandsstykket 1C	655 428	-151 000	-806 428	-151 000	406 754
2 524	Enslige mindreårige utenfor kollektiv	-2 024 964	-10 633 000	-8 608 036	-10 633 000	-12 798 025
2 525	Enslige mindreårige Nøysomheten 20	0	0	0	0	294 330
2 526	Enslige mindreårige administrasjon & fa	2 102 876	4 119 000	2 016 124	4 119 000	3 165 646
2 527	Enslige mindreårige Rikken 18	0	0	0	0	823 809
162	EBOI - Bosetting Enslig mindreårige	733 340	-6 665 000	-7 398 340	-6 665 000	-8 107 486
2 130	Voksenoppl./Fremmedspråkl	2 608 330	3 393 000	784 670	3 393 000	3 803 364
2 131	Voksenopplæring utv.hemm.	418 932	561 000	142 068	561 000	583 228
163	EBOI - Voksenopplæringen	3 027 262	3 954 000	926 738	3 954 000	4 386 591
2 421	Flyktningekontoret	1 711 279	2 633 000	921 721	2 633 000	3 054 915
2 750	Introduksjonsstnad	3 840 552	9 520 000	5 679 448	9 520 000	10 803 791
2 815	Økonomisk hjelp til flykt	880 203	4 052 000	3 171 797	4 052 000	4 409 111
8 500	Flytningettilskudd	-6 605 875	-25 000 000	-18 394 125	-25 000 000	-29 141 175
164	EBOI - Flykningtjenesten	-173 842	-8 795 000	-8 621 158	-8 795 000	-10 873 358
16	Enhet for Bosetting, Opplæring & Integr	4 076 358	-10 435 000	-14 511 358	-10 435 000	-13 551 315

Tabell 15: Status Bosetting, Opplæring og Inkludering

Enheten har en noe krevende budsjettsituasjon som følge av endringer i driftsgrunnlaget for tjenestene enheten leverer. EBOI har i mai flyttet sin hovedvirksomhet ned til Tjenngata 9/NAV bygget og følgelig tilstrebes å redusere behovet for innleie av «brakkene» på VIRK.

Bosetting Enslige Mindreårige flyktninger (EM) har jobbet med tilpasning av drift og nedbemanning siden starten av 2018 som følge av at det kommer færre unge flyktninger til Norge enn tidligere.

Tjenestene avvikler den siste driften av bokollektiv 1 juni 2019, og videre oppfølging av ungdommene vil fremover skje gjennom uteteam i deres hjem. Tjenesten forventer å holde seg innenfor de økonomiske rammene i 2019, men ser at videre nedgang i tilskuddene i 2020 vil gi utfordringer. Tjenesten har fremdeles et høyt sykefravær på bokollektivet og uteteamet på ca 11,6%

Voksenopplæringen (VIRK) har en krevende driftssituasjon og vil trolig ikke klare å holde seg innenfor de økonomiske rammene. Husleie på VIRK er underbudsjettet med ca 900.000 i 2019 og det tilstrebes å avvikle leie av «brakkene» og samlokalisere med EM på Tjenna. Inntektssiden er også anstrengt og noe uforutsigbar, og ved utgangen av 1 tertial ser det ut som om tilskuddene skal bli ca 700.000 bedre mens refusjon andre kommuner vil svikte ca 600.000.

VIRK har et høyt sykefravær i Q1/19 på ca 14,36%, hvorav 13,34% er knyttet til langtidssykemeldte, som forsterker usikkerheten og utfordringene med kontinuitet i driften.

Flyktningetjenesten har en krevende driftssituasjon med stort behov for oppfølging av flyktninger med få ressurser, og har hatt et behov for vikarer og ekstrahjelp ved mottak av overføringsflyktninger med særlige behov som medfører ekstrakostnader. Dette kompenseres i stor grad av reduserte kostnader til deltakere på INTRO, men det er en usikkerhet ifm antall deltakere i høsthalvåret ifm utvidelse av programmet. Økonomisk hjelp til flyktninger ser ut til å kunne holde budsjettet som følge av at det er bosatt få flyktninger hittil i år, men boligforvaltningen kan medføre at kostandene overstiger inntektene. Det er budsjettet med flyktningetilskudd på 25 mill i 2019 som kan være usikker da man er avhengig av ekstra familiegjenforeninger. Dersom ikke dette inntreffer vil tilskuddet kunne bli ca 2 mill lavere enn budsjettet.

Samlet sett vil EBOI ha noe utfordringer med å klare budsjettet samlet, med et forventet merforbruk på VIRK og eventuell svikt i flyktningetilskudd. Enheten har et samlet sykefravær i Q1/19 på ca 11,99% som er en liten økning fra Q4-18 og 2018 samlet, men en bedring fra samme periode i fjor fra 15,54%.

Enheten har en presset situasjon i drift, og det jobbes løpende med å håndtere utfordringene som foreligger og ivareta et godt tjenestetilbud til brukerne. Rådmannen vil følge opp enheten over sommeren.

Investeringsregnskapet

Tidligere års vedtatte investeringer som ikke ble avsluttet eller påstartet, er rebudsjettet inn i 2019 budsjett da budsjettvedtak kun er gyldig i det aktuelle budsjettåret.

I henhold til opprinnelig budsjett 2019 forankret i økonomiplanen 2019-2022 skulle vi bruke 78,5 mill. på investeringsprosjekter i 2019, hvorav 62,6 mill måtte lånefinansieres.

Totalt ble det rebudsjettet inn investeringer for brutto 61,2 mill. hvorav 53 mill. finansieres gjennom lån. Risør kommune har 19,5 mill. i ubrukte lånemidler inn i 2019 som tilstrebes å brukes før man bruker av nye låneopptak.

Totalt har rådmannen da et investeringsbudsjett på 142,1 mill å jobbe med i 2019. Budsjettet har et lånefinansieringsbehov på ca 118 mill, hvorav 12,1 mill finansieres av tidligere års låneopptak

Det liten sannsynlighet for at alt blir gjennomført, og rådmannen forventer dermed heller ikke at behovet for lån blir ihht budsjett.

Veilys Hammeråker til Kalveknatten ble vedtatt uten kostnadsberegning under budsjettbehandlingen for 2018, men ble estimert til kr.350.000. Prosjektet er beregnet til å koste ca kr.900.000.

Rådmannen ønsker å omdisponere midlene som står igjen på Utskiftning kvikksølvarmaturer (P1605) fra 2018 til å bruke på prosjektet med veilys på Hammeråker til Kalveknatten med kr.486.000. Ny bevilgning til dette ligger i rådmannens innstilling. Rådmannen foreslår også

en omdisponering av bevilgninger gitt til Nærmiljø/trafikksikkerhetstiltak (kr.360') og Kommunale veier (kr.56') for å finansiere tiltaket.

Tabellen nedenfor viser investeringsregnskapet med opprinnelig og revidert budsjett pr.31/5-19.

Konto	Konto(T)	Regnskap 31/5	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett-19	Kommentar
506	IKT Skole & Barnehage	0	100 000	100 000	100 000	
523	Båthavner	1 777 846	1 184 000	-593 846	1 000 000	Lang brygge i buvika
618	Utbedring veier	0	4 236 000	4 236 000	300 000	Avsatte midler til Åmlandsvn
619	Nærmiljø, Trafikksikkerhet og Friluftsområder	0	760 000	760 000	400 000	Omdisp delvis til Kalveknatten
635	Egenkapitalinnskudd KLP	0	1 950 000	1 950 000	1 950 000	
712	Utstyr Teknisk drift	39 165	3 285 000	3 245 835	2 700 000	Lastebærer + tj.biler
801	Hestemyr industriområde-3	280 460	0	-280 460	0	
913	Toaletter Ungdomskolen	0	150 000	150 000	150 000	Ikke påstartet
917	Formidlingslån Husbanken	2 668 407	12 115 000	9 446 593	0	
1005	Forsterkede boliger/Rus boliger	2 269 210	2 224 000	-45 210	0	Ferdig 2 boliger
1043	Mobil pleie(Håndholdte enheter)	0	224 000	224 000	0	
1054	Utvildelse Trollstua barnehage	121 716	129 000	7 284	0	Ferdig
1073	Linkenbygget - rehabilitering	250 000	800 000	550 000	800 000	
1111	Vann og avløp til Gjernes (082)	-35 000	0	35 000	0	
1114	Ind.Område Moland Øst et.3	0	415 000	415 000	0	
1402	Utbedring kommunale kaier	0	3 967 000	3 967 000	800 000	Dampskipskaia og kaifront Strandgt.
1407	Hovedplan Vann & Avløp	0	11 640 000	11 640 000	11 300 000	Diverse prosjekter ihht plan
1502	Stangholmen Et.2 Molo	-567 000	0	567 000	0	Tilskudd etappe 2 - ferdig
1503	Treningsapparater Søndeled og Hope/Sandnes	0	250 000	250 000	0	Pågå
1504	Kommunale utleieboliger	-3 853 137	2 141 000	5 994 137	0	Salg Oterlia - nedbetale gjeld?
1511	SD-anlegg kommunale bygg	17 363	0	-17 363	0	
1528	Risør Biovarmeanlegg	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Sammenheng med Frydenborgsenteret
1601	Tilpasing/utbygging Orrveien	3 636 860	1 036 000	-2 600 860	0	Ferdig, men mulig utfordring rundt brann
1602	Velferdsteknologi/med.utstyr	242 061	2 087 000	1 844 939	500 000	
1606	Bobilparkering Tjenna	0	493 000	493 000	0	Uavklart
1607	Brann og ledelys kom.bygg	151 833	1 035 000	883 167	750 000	Pålegg - ny bevilgning i T-I
1608	Ladestasjon el bil	337 342	1 729 000	1 391 658	720 000	Ihht plan - Frydenborgsenteret
1609	Oppdatering av Kartgrunnlag	0	100 000	100 000	100 000	
1701	Gangsti og liggekai Buvikveien	491 478	5 929 000	5 437 522	0	Pågå, midlertidig stans - ny sak Holmen
1703	Nytt gulvdekke Risørhallen	83 582	151 000	67 418	0	Ferdig
1704	Nye lekeapparater/uteareal barnehager	0	100 000	100 000	100 000	
1706	Helsehus - samordning av helsetjenestene	73 977	326 000	252 023	0	Oppgradering av KG48
1708	Nedgravde renovasjonsløsninger sentrum	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Uavklart
1723	Avløp Holmen	277 017	0	-277 017	0	Avløpsledning Holmen-Flisvika
1725	VA sanering Viddefjell	557	370 000	369 444	0	HP-VA
1727	Korstvedtveien kloakkpumpestasjon	7 826	0	-7 826	0	HP-VA
1738	Vann og avløp Sandnes-Trollbergvika	24 682	-2 195 000	-2 219 682	0	HP-VA
1801	Utbygging Rønningsåsen	107 956	9 635 000	9 527 044	7 000 000	Oppstart V-19, estimert ferdig H-20
1802	Molo Holmen rehabilitering	100 547	7 898 000	7 797 453	0	Anbudsprosess - oppstart H-19
1806	Vareheis Kunstparken	0	497 000	497 000	0	
1807	Industriområdet Hestemyr - 4	6 895 380	13 838 000	6 942 620	7 000 000	Pågå - ferdig H-19
1808	Strømforsyning Solsiden	0	300 000	300 000	0	
1809	Ombygning Fargeskrinet kontorer	0	500 000	500 000	500 000	Avventes
1810	Nye vinduer Risør Ungdomsskole	511 977	1 520 000	1 008 023	0	Solskjerming pågå, vinduer ferdig
1811	Oppgradering Heimen Sandnes	186 277	696 000	509 723	0	Avslutning
1813	Rehabilitering demning Garthetjenn	0	238 000	238 000	0	Avventes
1826	Sanering VA Vestlandsst, Lyngvn og Tjenngata	4 794 860	0	-4 794 860	0	HP-VA
1831	Digitalt Bibliotek (INV 063-3700)	8 925	375 000	366 075	0	Pågå
1836	VA Fie/ Krabbesund	83 829	0	-83 829	0	Fase 2
1903	BTI-Modellen investeringer	0	120 000	120 000	120 000	
1904	iPad til leseopplæring STL+	0	380 000	380 000	380 000	
1905	Oppgradering Vestlandsstykket 10	0	200 000	200 000	200 000	Avventes
1906	Strømforsyning Kjempesteinsmyra	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
1907	Overvåkningskamera Kjempesteinsmyra	58 688	450 000	391 312	450 000	Anbud ferdig
1908	Oppgradering garderober Idrettsbygget	0	150 000	150 000	150 000	Avventer avklaringer
1909	Utvikling Frydenborgsenteret	351 761	41 168 000	40 816 239	35 000 000	Prosjektarbeid pågå
1910	Transportmidler Helse og Omsorg	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
1911	Utstyr Frydenborgsenteret	0	1 250 000	1 250 000	1 250 000	
1912	Gatelys langs Solsiden	69 314	300 000	230 686	300 000	Midlertidige tiltak utført
1913	Garager ved verksted brannstasjonen	0	400 000	400 000	400 000	Anbud 700', bevilgning økes i T-I
1917	Utvikling Ørsmålen Boligprosjekt	0	1 495 000	1 495 000	0	Klar til riving av Fjordheim og oppstart
Sum investeringsutgifter pr 31/5		21 465 757	142 141 000	120 675 243	78 420 000	

Påløpte investeringskostnader pr 31/5-2019

Enkeltprosjekter har fått en høyere kostnad i anbudsprosessen ifht kalkylene som forelå ved budsjettleggelsen, og rådmannen ber om økt bevilgning i Tertialrapporten. Det gjelder prosjektene «garasjer verksted brannstasjonen, og «Brann og ledelys kommunale bygg». Begge prosjektene har behov for kr.300.000 i økt bevilgning. Prosjektene finansieres med mva-komp (kr.60.000 hver) og låneopptak (kr.240.000 hver).

Ved utgangen av mai viser investeringsregnskapet at det er påløpt ca 21,5 mill. i investerings-kostnader, og indikerer at vi ved årsslutt ikke vil klare å gjennomføre alle de vedtatte prosjektene.

Økonomiavdelingen har oppfølgingsmøter med Eiendom og Tekniske tjenester for gjennomgang av økonomi og gjennomføring av investeringsprosjektene. Det gjøres løpende vurderinger knyttet til finansiering, omdisponering og inndekning av pågående prosjekter. Nye vurderinger rundt dette vil tas opp i 2 tertialrapport til høsten.

Porteføljestatus – Finansforvaltning

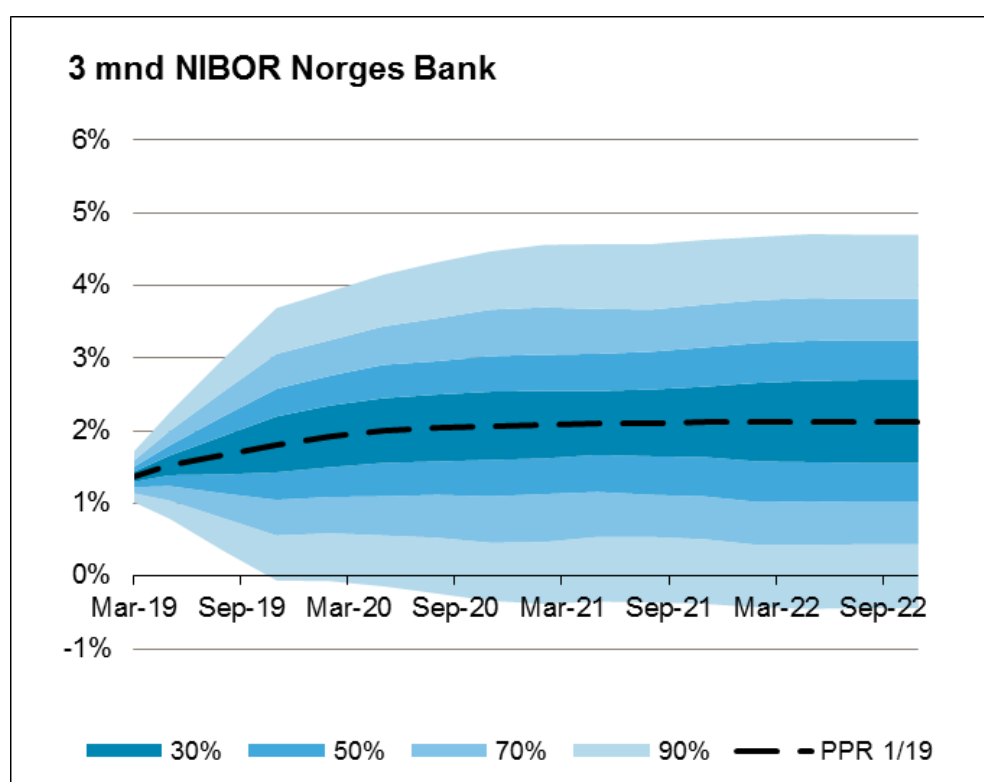
Gjeld

Lånegiver	Type lån	Lån IB	Lån 30/04	31.aug	Lån 31/12	Utløpstidspkt
Nordea	Sertifikat	100 000	100 000	100 000	100 000	nov. 22
Nordea	Sertifikat	33 054	32 699	32 344	31 634	des. 22
Nordea	Sertifikat	53 646	53 135	52 624	51 602	sep. 21
Kommunalbanken	Serielån - NBR	88 130	86 986	85 842	83 552	sep. 39
Kommunalbanken	Serielån - Pt	141 849	140 140	138 431	135 013	feb. 38
Kommunalbanken	Serielån -NBR	53 083	52 542	52 000	50 916	mai. 43
Kommunalbanken	Serielån -NBR	49 166	48 675	47 691	47 200	nov. 43
KLP-kommunekreditt	Serielån - Pt	7 377	6 843	6 843	6 310	sep. 33
KLP-kommunekreditt	Serielån -NBR	22 292	22 084	21 876	21 459	sep. 45
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	44 783	43 997	43 997	43 212	mar. 24
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	38 789	38 543	38 297	37 807	jun. 25
Husbanken	Serielån - Pt	1 269	1 269	1 228	1 190	mai. 32
Husbanken	Serielån - fastrente	1 478	1 330	1 182	1 182	aug. 23
Husbanken	Serielån - fastrente	172	161	150	150	aug. 26
Sum langsiktig Gjeld		635 088	628 404	622 505	611 227	
Rentebytteavtaler	Avtalebetingelser	Avtalebeløp	Utløpstidspkt			
Nordea Swap 1	Fast til flytende 1,63	97 500	nov.28			
Nordea Swap 2	Fast til flytende 1,49	32 344	des.22			
Nordea Swap 3	Fast til flytende 3,47	44 740	mar.21			
Nordea Swap 4	Fast til flytende 2,21	52 624	sep.21			
Nordea Swap 5	Fast til flytende 1,57	50 000	mar.25			
Sum rentebytteavtaler		277 208				
Vekting Flytende/fast inkl.rentebytteavtaler						
Fast	kr 359 559	58,83 %				
Flytende	kr 251 668	41,17 %				
Antall løpende enkeltlån	14 stk					
Største enkeltlån	kr 135 013	22,09 %				
Gjennomsnittsrente		2,17 %				
Rentesårbarhet +1%	kr 2 517		* Dersom rente går opp 1% øker rentebelastningen årlig			
Gj.snitt rentebindingstid	3,13		* vektet resttid rentebinding			

Tabell 17: Oversikt over kommunens lån pr 31. mai 2019

Risør kommune har en opprinnelig lånebevilgning på ca kr.62,6 mill for budsjett 2019. I tillegg er det gitt to nye lånebevilgninger utenom budsjettet knyttet til grunnundersøkelser på Ørsmålen (kr.1,5 mill) og solskjerming Risør ungdomsskole (0,8 mill). Det er videre overført bevilgninger knyttet til investeringer fra 2018 på kr.40,9 mill. Totalt foreligger lånebevilgninger for 2019 på kr.105.8 mill som rådmannen vurderer behovet for å effektivisere. Det er ikke tatt opp lån i 1 tertial, men det er forventet at behovet vil komme 2. tertial. Rådmannen tilstreber å holde låneopptaket lavt mht historisk svak gjennomføringsevne ifht budsjett for å unngå opphoping av ubrukte lånemidler og merbelastning på driftsbudsjettet.

Gjeldsporteføljen er vektet med ca 41 % flytende lån, og 59 % knyttet til rentesikringer. Gjennomsnittlig rentebindingstid er økt noe ved å forlenge en rentebindingssavtale til 2028 for å spre forfallsrisikoene på lånene.

Grafen viser DNB sin prognose gjennom en «usikkerhetsvifte» for forventet NIBOR rente i årene som kommer. Norges Bank venter ny renteheving i juni med 0,25% til 1,25%, og videre med 0,25% til 1,5% i første kvartal 2020. Konsensus er noe mer forsiktige og anslår første renteøkning i 4. kvartal 2019, og neste i 3 eller 4. kvartal 2020. Rådmannen har lagt til grunn en svak renteøkning i vedtatte økonomiplan og budsjetter, og forventer ikke noe store overraskelser på renteområdet.

Det er rebudsjettert inn investeringer fra 2018 og tidligere som medfører økt lånebehov på ca 40,9 mill. i 2019. Gjeldsnivået vil trolig ved utgangen av året overstige 100 % av våre totale driftsinntekter dersom alle bevilgninger innløses. Tallet kan ikke nøyaktig beregnes før vi vet hvor mye vi vil låne og hvor høye de totale inntektene vil være ved årets slutt.

Rådmannen er av den oppfatning at vi ikke klarer å holde oss til vedtatt investeringsbudsjett og investeringsplan så lenge vi vedtar nye bevilgninger gjennom året, og at dette bør strammes inn både fra administrasjon og politisk hold. Vi ser at mange små prosjekter, med

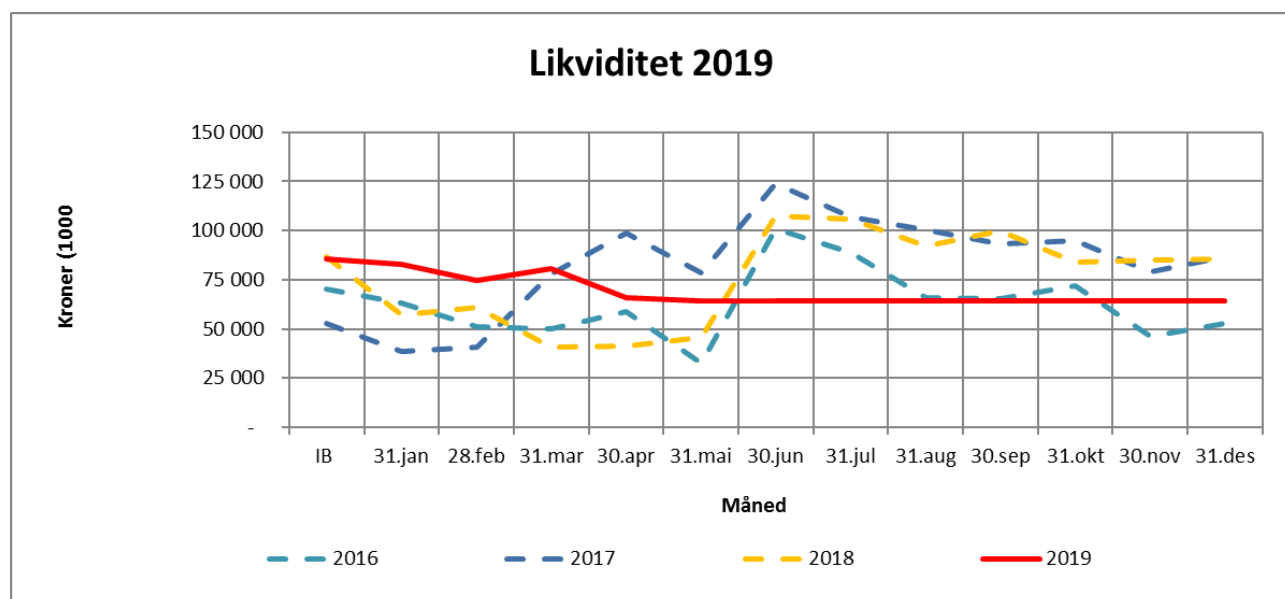
relativt beskjedne bevilgninger, også akkumuleres opp til å bli mange millioner på gjeldsandelen i kommunen.

Nøkkeltallene viser at vi har en høy gjeldandel og høye kapitalkostnader ut fra samlede inntekter, og at et enda sterkere fokus på å holde investeringsnivået lavt blir enda viktigere etter hvert som økonomien kan bli mer utfordrende. Fokuset bør ligge på de mest nødvendige investeringene for å opprettholde et godt kommunalt tjenestetilbud.

Likviditet

Rapportering for likvide midler i Risør Kommune									
Alle tall i hele tusen kr									
		IB 1/1		Tertial 1		Tertial 2		UB 31/12	
Innskudd (1000)		Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Hovedbank	Spb.Sør	74 704	87 %	52 812	80 %	-	#DIV/0!	-	#DIV/0!
Andre banker	DnB	8 580	10 %	10 102	15 %	-	#DIV/0!	-	#DIV/0!
	Nordea	2 182	3 %	3 106	5 %	-	#DIV/0!	-	#DIV/0!
Sum		kr 85 466	100 %	kr 66 020	100 %	kr 0	#DIV/0!	kr 0	#DIV/0!
Gj.snitt likviditet									
ultimo periode (1000)				kr 75 919		kr 0		kr 0	
Påløpt/bokført avkastning									
ultimo periode				kr 383 0,50 %		kr 0 #DIV/0!		kr 0 #DIV/0!	
Referanseavkastning NBR 3mnd			1,27 %	1,40 %		0,00 %		0,00 %	
NBR 3 mnd omregnet (360/dgr)				0,47 %		0,00 %		0,00 %	
Bunde likvider		Finansinst.		Betingelser %		Beløp bundet tkr.		Avkastn.tkr./%	
Avtale nr.1		Spb.sør		Nibor+0,55 pkt		13 883		0 0,00 %	
Avtale nr.2									
Sum						13 883		0	

Tabell 18 : Risør kommunes likviditet

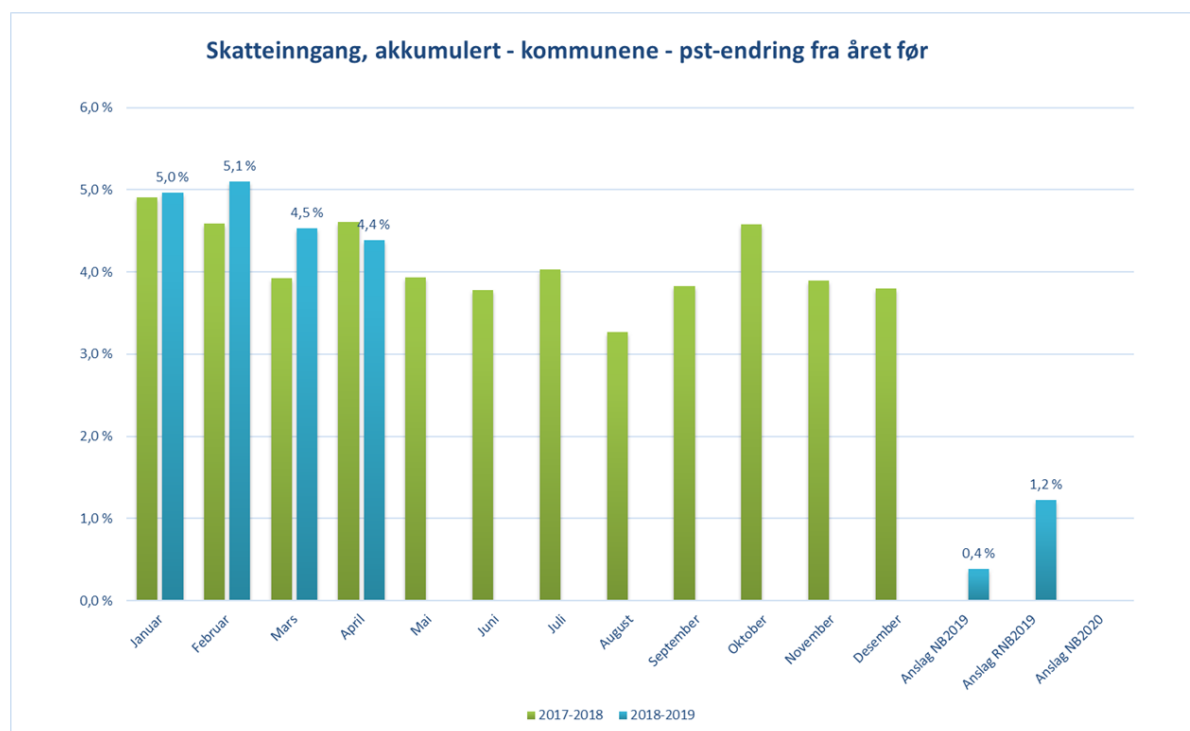
Likviditet 2019 sammenlignet med tre foregående år

Gjennom første tertial har likviditeten vært grei, med en snittlikviditet på ca 76 mill. Rådmannen har utsatt årets låneopptak så lenge som mulig for å holde driftslikviditeten så realistisk som mulig, hvilket innebærer at investeringene finansieres av løpende inntekter og således tærer på driftslikviditeten. Låneopptaket er ventet effektivert 2. tertial, og vil da øke likviditeten betraktelig. I juni utbetales også refusjonen på Ressurskrevende tjenester fra året før, hvilket medfører at vi får et solid sprang i likviditeten i juni måned hvert år. Bruk av premiefond i KLP til dekning av våre premieinnbetalinger bidrar til at likviditetsbelastningen mot sommeren avtar noe. Det er brukt 4 mill av fondet på 2 kvartalsregningen, og det er ventet å bruke ytterligere ca 4 mill på både 3 og 4 kvartal. Endelig bruk av premiefond vil settes når foreløpige aktuarer for 2019 foreligger i september.

Rådmannen har de siste årene strammet inn på rutiner for utfakturerings av faste krav for å få inn likviditet tidligere i året, som f.eks båtplassleie og parkeringsplassleie. Alle refusjonskrav tilstrebes også innkrevd raskt for å unngå at vi fungerer som bank for våre samarbeidspartnere og kunder.

Vurderinger «de store linjene»

Hittil i år har skatteinntekten vært god, og regjeringen har i Revidert Nasjonalbudsjett (RNB) oppjustert skattevekstanslaget fra 0,4 % til 1,2 %. Effekten av dette er hensyntatt i denne tertial-rapporten. Skatteveksten de senere årene har variert mye fra år til år, og det er vanskelig å forutsi hvordan dette utvikler seg gjennom høsten og ender opp ved årsslutt. Rammetilskuddet er mer forutsigbart ifht at det styres av Statsbudsjettet og befolkningstallene 1. juli året før inntektsåret, med unntak av inntektsutjevningen. Det er derfor grunn til å forvente at ikke rammetilskuddet blir vesentlig endret fra justert budsjett.

Lønnsoppgjør

Det er avsatt 5,5 mill. sentralt til kostnader knyttet til pensjon og lønnsoppgjør for 2019. Signalene om årets lønnsoppgjør tilsier at avsetningen vil dekke kostnadene ved

lønnsoppgjøret. Det er ventet at lønnsoppgjøret kan effektueres i juli og at reguleringen kommer inn i 2 tertialrapport.

Sykefravær 1 kvartal 2019

Basert på sykefraværsregistreringen for 1 kvartal 2019 ser vi en vesentlig bedring fra samme periode i 2018 med nesten 2 %-poeng fra 8,91% til 6,06%. Ser man på utviklingen fra 4 kvartal 2018 er det en nedgang fra 7,57%.

Første kvartals fravær fordeler seg med 1,82 % korttidsfravær og 4,24 % langtidsfravær, som indikerer at kommunen vil få refusjon for nesten ¾-deler av sykelønnskostnader. Det er kun den faste delen av lønna som refunderes, og ikke alle tillegg som påløper i turnustjenester. Fraværet koster kommunen mye penger hvert år ved at det er krevende å få inn vikarer i mange tjenester, som igjen medfører at ansatte må ta utvidede vakter som igjen medfører overtidsbetaling.

Enhet	Q1-19	Q1-18	Q4-18	2018
Sum Rådmann og stab	1,37 %	7,91 %	1,25 %	3,47 %
Sum Habiliteringstjenester	8,04 %	5,93 %	9,18 %	8,01 %
Sum Omsorgstjenester	5,58 %	10,49 %	8,37 %	7,94 %
Sum Kultur	4,34 %	13,67 %	5,77 %	9,21 %
Sum Plan og Byggesak	4,50 %	7,51 %	8,39 %	7,94 %
Sum VAR og Eiendom & Tekniske Tjenester	4,37 %	4,59 %	6,57 %	5,35 %
Sum Barnehager, Barneskoler og PPT	5,81 %	9,87 %	6,59 %	6,57 %
Sum Ungdomskolen	5,68 %	5,06 %	8,56 %	5,18 %
Sum Helse og sosial	1,49 %	5,32 %	2,29 %	4,39 %
Sum EBOI	11,99 %	15,54 %	11,12 %	11,07 %
Sum organisasjon	6,06 %	8,91 %	7,57 %	7,16 %

Som oversikten viser er det nesten en utelukkende forbedring i alle områder, mens Habiliteringstjenesten og EBOI ligger omtrent som snittet for 2018.

Innenfor Habiliteringstjenesten er det både Linken og Sandnes som ligger på omtrent 8,6 % sykefravær, mens fraværet i Orreveien er på ca 7%. Dette er et utsatt tjenestemråde med mye fravær.

Innenfor EBOI er det VIRK som har det høyeste fraværet i 1 kvartal med ca 14,36%, hvor langtidsfraværet er på 13,34%. Oppfølgingstjenesten innenfor Enslige Mindreårige flyktninger ligger også høyt med ca 12 % i snitt.

Fravær er et område som rådmannen har satt fokus på, og som skal følges tett opp av personal/HR-avdelingen.

Disposisjonsfond

Fond	IB 1/1	Avsetning regnskap i fjor	Budsjettet brukt i år	Budsjettet avsatt i år	Estimat UB 31/12
Disposisjonsfond generelt	11 620 423	3 447 835	3 549 000	0	11 519 258
Disposisjonsfond Vedl.hold kom.bygg	1 000 000	-	1 000 000	0	-
Disposisjonsfond arbeidsmiljøtiltak	300 000	-	-	0	300 000
Disposisjonsfond Historieboken	72 507	-	-	0	72 507
Disposisjonsfond Kantine USK	189	71 000	-	0	71 189
Disposisjonsfond Folkehelse (Sh)	529 436	-	-	0	529 436
Disposisjonsfond Agder Energi	3 009 187	269 000	-	0	3 278 187
Disposisjonsfond Vedlikehold Vinter	300 000	700 000	-	0	1 000 000
Disposisjonsfond for Svømmebasseng	-	3 000 000	-	0	3 000 000
Premieavviksfond	43 177 348	-	1 200 000	0	41 977 348
Sum	60 009 090	7 487 835	5 749 000	0	61 747 925

Tabell 19: Disposisjonsfondets forventede utvikling gjennom året.

Etter disponering av mindreforbruk i 2018, står det ca 67,5 mill. på disposisjonsfond. De «merkede» disposisjonsfondene vil bli fordelt ut til sine «adresser» når kostnaden forventes å påløpe.

Disposisjonsfondet som er avsatt til premieavvik bør ikke brukes til løpende drift. Fondet bør stå til dekning av kommende kostnader ved økningen av amortiseringskostnadene som er oppstått som følge av premieavviket.

Risør kommune har de siste årene bygget opp en betydelig fondsandel gjennom nøkternt bruk og bevist bruk av premiefond. Rådmannen har full dekning for den akkumulerte premieavviks-forpliktelsen og ytterligere 20 mill i «overskuddsmidler». Rådmannen vil vurdere om det vil være hensiktsmessig og redusere «overskuddsmidlene» til et moderat nivå til fordel for nedbetaling av gjeld inn mot 2 tertial.

Det er budsjettet brukt ca 5,75 mill. av fondet i 2019, hvorav mesteparten går til dekning av løpende driftskostnader vedtatt i budsjettbehandlingen. Oversikten nedenfor viser detaljene.

Rådmannens budsjett 2019	
RUV (2018)	824 000
Premieavvik	1 200 000
Sos.lærer USK (2017)	300 000
Styrking Søndeled bs	1 200 000
Risør BY	370 000
Prostdiakon	25 000
Orgel Søndeled	100 000
Heltid Deltid	500 000
Matglede	30 000
Barnefattigdom	150 000
Vedlikehold kom.bygg	1 000 000
Bruk disp.fond	5 699 000

Videre er det bevilget kr.50.000 til Samspill/Sang i øst i 1 kvartal.

Rådmannen vil overføre budsjettmidlene til enhetene som pådrar seg kostnaden etter hvert som de påløper.

Risør kommune har en sikkerhet gjennom det opparbeidede disposisjonsfondet, og har dermed en «rygggrad» til å ta uforutsette situasjoner som evt skulle oppstå uten å måtte gjøre umiddelbare drastiske tiltak i driftsenhetene. Ulempen med å ha et stort disposisjonsfond er

at det kan bli en «hvilepute» for nye bevilgninger som man kanskje ikke ville prioritert dersom man måtte funnet midlene i andre driftsrammer.

Rådmannens konklusjon

Rådmannens budsjettoppfølgning av driftsenhetene bekrefter at det er noen utfordringer i driftsenhetene. Utfordringene ligger spesielt innenfor grunnskolen, Habiliteringstjenesten og Helse & sosial og er utfordringer som vi drar med oss fra tidligere år. Rådmannen presiserer overfor enhetsledere at budsjettrammene er styrende for tilbudet som skal gis, og at det er den enkelte enhetsleders oppgave å sørge for et forsvarlig tjenestetilbud innenfor de gitte økonomiske rammene.

Rådmannen har som prinsipp at enhetene skal styre ut fra tildelte budsjettrammer som er vedtatt. Det vil forekomme situasjoner som vil utfordre disse rammene, i begge retninger, og at det er viktig å synliggjøre disse «avvikene» i regnskapet. Rådmannen ønsker derfor ikke i alle tilfeller å lukke avvikene som oppstår mellom regnskap og budsjett, til tross for at situasjonen er kjent.

Rådmannen har i innstillingen gjort noen rammekorrigeringer for å tilføre driftsenhetene midler til

dekning av kostnader som påløper, men ikke var tatt med i driftsrammene.

Rådmannen har disponert endringer i skatt og rammetilskudd som følge av endringer rammeoverføringer i Revidert nasjonalbudsjett.

Rådmannen har gjennomgått investeringsprosjektene og foreslått å omdisponering av bevilgninger, samt noen nye. Rådmannen merker seg at etterslepet opprettholdes på omtrent samme nivå som tidligere år, og ser at den utfordringen trolig vil overføres videre inn mot neste budsjettår. Rådmannen vil derfor være forsiktig med å låne opp for mye midler til finansiering av etterslepet for å unngå ny opphoping av ubrukte lånemidler.

Rådmannen følger utviklingen i drift og investering gjennom 2 tertial og holder formannskapet oppdatert løpende om utviklingen.

Oppfølging av politiske vedtak 2019

Bystyremøter

Saksnummer/tittel	Rådmannens oppfølging i 2019, status juni	Saksbehandlers kommentar
31.01.2019		
PS 3/19 Anmodning om bosetting av flyktninger i 2019	Bosetting pågår	BS imøtekommer IMDis anmodning om å bosette 12 flyktninger i 2019.
PS 4/19 RUV - Utvikling av Ørsmålen	Under arbeid	Rives i juni, grunnundersøkelser påstartes med ekstrabevilgningen
PS 5/19 Ny klagebehandling av søknad fra 2015 bruksendring og garasje Sted: Kranveien 62 A gnr. 16 bnr. 1254. Tiltakshaver: Agder Hotell & Restaurantkjede AS	Avsluttet	Klage tatt til følge
PS 6/19 Søknad om dispensasjons for bruksendring og oppføring av garasje. Sted: Kranveien 62 A gnr. 16 bnr. 1254Tiltakshaver: Agder Hotell & Restaurantkjede AS Søker: Kritt Arkitekter AS	Avsluttet	Søknad avslått
PS 7/19 Søknad om kommunal garanti Risør Fotballklubb	Avsluttet	Garanti innvilget
PS 8/19 Utredning av framtidig organisering av NAV-kontorene i Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli og Arendal kommune	Under arbeid	Videre utredning av NAV i Østre Agder for kommunene Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli og Arendal kommune
PS 9/19 Interpellasjon fra Magnus Stø Kittelsen (FrP) - Statlig initiert omsorg (SIO)	Avsluttet	Ordføreren besvarte interpellasjonen, ikke egen sak
PS 10/19 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - Årsrapport 2018	Avsluttet	Tatt til etterretning
PS 11/19 Eldrerådet - Årsmelding 2018	Avsluttet	Tatt til etterretning
14.02.2019		
PS 15/19 Samlokalisering av leger i Kragsgata 48	Under arbeid	Stilling lyst ut på nytt i juni, frist 23.6
28.02.2019		
PS 19/19 Høring: Kommuneplan 2018 - 2019, samfunnsdel	Under arbeid	Lagt ut på høring
PS 20/19 Kommunedelplan E18 Dørdal - Grimstad: Innspill fra Risør kommune	Under arbeid	
PS 22/19 Endring av skolerute 2019/20	Avsluttet	
PS 23/19 Kommunestyrevalget og fylkestingsvalget 2019 - fastsetting av stemmekretser	Avsluttet	
PS 24/19 Søknad om støtte til Samspill-prosjekter 2019	Avsluttet	Innvilget
PS 26/19 Fritak fra politiske verv - Søknad fra Gry Pedersen, Arbeiderpartiet	Avsluttet	Innvilget
PS 27/19 Søknad om opphevelse av permisjon fra Mona K. Stray Rambo (H)	Avsluttet	Innvilget
PS 28/19 Interpellasjon fra Stian Lund (V) - Sønedeled Kraftverk	Under arbeid	

Saksnummer/tittel	Rådmannens oppfølging i 2019, status juni	Saksbehandlers kommentar
28.03.2009		
PS 30/19 Kontrollutvalget - Årsmelding 2018	Avsluttet	Direkte innstilling fra Kontrollutvalget (KU). Tatt til orientering
PS 33/19 Korrigering av tilskuddssats til private barnehager 2019	Avsluttet	Klage tatt til følge
PS 34/19 Tillegg til budsjettvedtak for 2019 knyttet til utskrivning av eiendomsskatt på særskilt grunnlag	Avsluttet	Iverksatt
PS 35/19 Innføring av lokal forskrift for nedgravde oljetanker i Risør kommune	Under arbeid	
PS 36/19 Midler til solskjerming av klasserommene på Risør ungdomsskole	Under arbeid	Gjennomføres før skolestart
PS 37/19 Sluttbehandling - Vesentlig endring av detaljreguleringsplanen for Flisvika Plan-ID: 2008006 Forslagstiller: Kamperhaug utvikling AS	Avsluttet	Innvilget
PS 38/19 Frist for søknad om kulturmidler	Avsluttet	Frist 1. april og 1. oktober
PS 39/19 Tillegg til retningslinjer for kulturmidler	Avsluttet	
PS 40/19 Treningsapparater på Søndeled, Hope / Sandnes, Urheia og "Kiwanisparken" i Urheia	Under arbeid	Løsninger funnet i dialog med involverte parter i ferd med å etableres
PS 41/19 Høring - Tilbudsstruktur for de offentlige videregående skolene i Agder skoleåret 2020/2021	Avsluttet	Innspill sendt
PS 42/19 Interpellasjon fra Stian Lund (V) - Hurtigladere på Søndeled, Hope og i Risør sentrum	Under arbeid	Interpellasjonen ikke behandlet
25.04.2019		
PS 44/19 Politisk organisering i Risør kommune	Under arbeid	Orientering og mulighet til innspill. Ny sak i juni
PS 45/19 Bolig - Søknad om heving av bygg Sted: Nygata 2 gnr. 16 bnr. 123. Tiltakshaver: Martin Hauge Søker: Meinich Arkitekter AS	Avsluttet	Innvilget
PS 46/19 Søknad om ettergodkjenning av kjeller og anneks - søknad om tiltak på kommunal grunn Sted: Vardøya 48 gnr. 31 bnr. 39. Tiltakshaver: Torleif og Gry Ahlsand Søker: Wilhelmsen Arkitektur	Avsluttet	Delvis avslått. Frist satt for gjennomføring av tiltak
PS 47/19 Overtagelse av deler av Strandgata fra fylkeskommunen og omgjøring av trafikkformål	Under arbeid	Dialog med FK om løsninger
PS 48/19 Regionplan Agder 2030 - Høringsuttalelse fra Risør kommune	Avsluttet	Innspill sendt
PS 49/19 Endring av selskapsform og utvidelse av selskapet IKT-Agder	Avsluttet	
PS 50/19 Interpellasjon fra Ragnhild Dietrichson (Sp) - Bygninger i vernesone og kompetanse	Under arbeid	Sak til høsten

Saksnummer/tittel	Rådmannens oppfølging i 2019, status juni	Saksbehandlers kommentar
28.05.2019		
PS 53/19 Kommuneplanens arealdel, utleggelse til offentlig ettersyn	Under arbeid	
PS 54/19 Kommunedelplan E18 Dørdal - Grimstad Høringssvar fra Risør kommune	Under arbeid	
PS 55/19 Regnskap og årsberetning 2018	Avsluttet	
PS 56/19 Omorganisering NAV	Under arbeid	
PS 58/19 RUV - Utvikling av Ørsmålen, endring av bevilgning	Under arbeid	Rives i juni, grunnundersøkelser påstartes med ekstrabevilgningen
PS 59/19 Oppgradering Vormliveien - økt kostnad	Under arbeid	Planlagt oppstart til høsten
PS 60/19 Sluttbehandling - Reguleringsplan for Kranfjorden Båthavn Sted: Kranveien 60 gnr. 16 bnr. 1295 og 1365Tiltakshaver: Kranveien Eiendom AS Søker: Asplan Viak AS	Avsluttet	Innvilget
PS 61/19 Rebudsjettering av investeringsprosjekter 2018	Avsluttet	
PS 64/19 Interpellasjon fra Sara Sægrov Ruud (V) - Fritt brukervalg av brukerstyrt assistanse i Risør kommune	Under arbeid	Sak til Helse- og omsorgskomiteen til høsten

Budsjettvedtaket PS 102/18

PS 102/18 Handlingsprogram og økonomiplan 2019-2022 vedtas og legges til grunn for planperioden med følgende endringer:

Ref	Tiltak	Status per 1/6 2019
1	Det avsettes 500 000 kr til heltidstiltak og arbeidet i heltidsprosjektet i 2019 for å øke antall heltidsstillinger og øke stillingsbrøker. Midlene skal benyttes til en rask opptrapping av heltidsstillinger etter en konkret framdriftsplan med milepæler og rapportering av måloppnåelse. Planer og erfaringer av tiltakene presenteres for bystyret i en egen sak. Det hentes erfaring fra andre kommuner og arbeides nært med de	Prosjekt igangsatt og pågår.
2	Det avsettes 150 000 kr til tiltak mot barnefattigdom. Tiltakene samordnes med levekårssatsingen på Agder og tilpasses lokale behov. Frivillige organisasjoner involveres.	Midlene skulle etter planen nyttes til prosjektet «Bedre levekår gjennom arbeid». Søknaden om støtte ble avslått. Pengene blir derfor stilt til disposisjon for et prosjekt knyttet til innføring av ordning med fritidskort (bystyrets bestilling sak..)
3	Prosjektet "Matglede for eldre" støttes med 30 000 kr i en oppstartperiode. Målet er å redusere ensomhet blant hjemmeboende eldre. Tiltaket er hentet fra stortingsmeldingen "Leve hele livet".	Tiltaket iverksatt i regi av Frivillighetssentralen
4	Dagens skolestruktur i Risør kommune opprettholdes. Det arbeides videre med å styrke alle skolene i kommunen.	Tatt til etterretning
5	Tiltaket «Kjærlighet og grenser» videreføres ved skolene i Risør.	Tatt til etterretning, ny oppstart høsten 2019
6	Rådmannen forbereder en sak til bystyret om effekter av barnetrygd i kombinasjon med sosialhjelp med tanke på en effektiv og rettferdig støtte til barnefamilier som mottar både barnetrygd og sosialhjelp.	Avventer konklusjon nasjonalt, vurderer sak til BS
7	Tiltaksplan for energi og miljø skal rulleres/revideres i løpet av første halvår 2019 og den skal stå som en egen plan og ikke bare «bakes» inn som en del av Kommuneplanen. For at Risør kommune skal kunne bidra til å nå målene i Paris-avtalen må vi sette oss noen hårete men realistiske mål for reduksjon av klimagassutslipp. Rådmannen kommer tilbake til Bystyret med konkrete mål for reduksjon i klimagassutslipp for Risør Kommune frem mot 2030 i forbindelse med behandling av den reviderte planen. Status på klimagassmålene legges frem for Bystyret	Igangsatt i sektor for Samfunnsutvikling. Det er ventet at tiltaksplan kommer til politisk behandling H-19.
8	Det gis et tilskudd til Felleskirkelig råd på 100 000 kr til avdrag på lån til nytt orgel i Søndeled kirke.	Iverksatt
9	Til Flerkulturelt råd bevilges kr 5000.	Iverksatt
10	Datautstyr til skolene. Vurdere bruk av, og eventuelle innkjøp av robot til bruk i undervisningen for elever med spesielle behov.	Iverksatt, egne vurderinger ved den enkelte grunnskole.
11	Med bakgrunn i kultursjefens utfordringsdokument i november 2018 tas kulturpolitikken opp til bred debatt i forbindelse med revisjon av kommuneplanen. Systematisk samarbeid med frivilligheten og kommunens innsats tas samtidig opp til drøfting for om mulig å få til enda bedre møteplasser og aktiviteter.	Tatt til etterretning
12	Med bakgrunn i ordførerens svar på interpellasjon 5.6.2018 bes rådmannen fremme sak om fremtidig markering av 8. mai i Risør og arbeide videre med Veteranplan (selvstendig eller som del av kommuneplan).	Egen veteranplan utarbeides.
13	Juridisk kompetanse. Bystyret ser nødvendigheten av å øke tilgangen til juridisk kompetanse og slutter seg til intensjonen om å inngå en avtale mellom Østre Agder og Arendal kommune. Rådmannen kommer tilbake med egen sak og forslag til finansiering.	Avtale med Arendal kommune sammen med Froland og Grimstad iverksatt. Har nå tilgang til 6 jurister i AK. Kostnad ca 150'/år.
14	Oppgradering av kommunale veier. Tiltakene må fremskyndes og utføres så snart det er praktisk gjennomførbart.	Tatt til etterretning
15	Vedlikehold kommunale bygg. Foreslått innsats er ikke akseptabel. Vedlikeholdsfond kr 1 mill disponeres i 2019 til nødvendig vask, flekkmalning og mindre utvendige reparasjoner. Rådmannen kommer tilbake med oversikt over tiltak snarest.	Iverksatt med rammeøkning finansiert av disposisjonsfond. Tiltaksplanen etterlyses.
16	Svømmehall, rehabilitering eller nybygg. I tillegg til foreslått driftsmidler på kr 500 000 som foreslått til utredning i 2019 foreslås kr 1 mill i investeringsbudsjettet for 2021 til oppstart av konkret forprosjekt. Finansieres ved låneopptak.	Prosjektgruppe er under etablering for alternativs-utredning på svømmebassen. Prosjektets mål er å finne alternative løsninger til de to alternativer som er presentert tidligere for å sikre en god løsning innenfor økonomiske rammebetingelser.
17	Bredbåndstilgang. Potten til bredbånd i distriktene er økt i revidert statsbudsjett. Rådmannen kommer tilbake til bystyret med ajourført status på mulige tilskudd og krav til egenandel.	Sak til bystyret i august

side

PS 102/18 Handlingsprogram og økonomiplan 2019-2022 vedtas og legges til grunn for planperioden med følgende endringer:

Ref	Tiltak	Status per 1/6 2019
18	Flytte til sentrum. Teksten endres til «Bruk av kommunale bygg» I tråd med tidligere bystyrevedtak fremlegges eventuelle forslag til endret bruk av kommunale bygg til politisk behandling. Eventuelle forslag til leieavtaler med private tilbydere skal også fremmes for politisk drøfting og behandling.	Iverksatt. Tiltaksnavnet ble endret i vedtatt HP/ØP
19	Bystyrets vedtak i sak 105/18 (RUV – utvikling av Ørsmålen) innarbeides i budsjett 2019.	Iverksatt gjennom vedtak i PS 4/19 og 58/19.
20	Bystyret ber om en egenvurdering fra rådmannen om bruk og rapporteringsrutiner så langt, samt forslag til forbedringspunkter eller revisjon av manualen. Evalueringen og sak til bystyret utarbeides snarest da det er planlagt flere større prosjekter i 2019 og 2020.	Saken skal opp i rådremøte for Samfunnsutvikling
21	Rådmannen kommer tilbake til bystyret med forslag på ulike modeller for «handlingsregelen».	Under arbeid. Rådmannen må ihht ny Kommune lov legge frem forslag til nøkkeltall og handlingsregler for Bystyret ifm behandling av økonomiplan og budsjett for 2020.
22	Det arbeides videre for gode og trygge lekeplasser i Risør kommune. Risør kommune tar i løpet av 1. kvartal 2019 aktivt kontakt med aktuelle lag og foreninger i kommunen for å oppfordre til innspill om mulige lekeplass-prosjekter, med fokus på samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og foreninger.	Frivilligsentralen arrangerer et møte med frivillige lag- og foreninger i august 2019. Arbeidet med å utvikle gode og trygge lekeplasser i Risør kommune er et tema på dette møte. Risør kommune ønsker å motivere og inspirere til samarbeid med frivillige lag- og foreninger, samt velforeninger, på dette området.
23	Risør kommune skal ikke bruke ressurser på utredning og sondering med tanke på sammenslåing med andre kommuner i 2019.	Tatt til etterretning
24	Følgende kulepunkt (på side 43) fjernes fra handlingsplan og andre steder det måtte stå tilsvarende: * Avvikle Fargeskrinet barnehage på Søndeled og etablere et oppvekstsenter på Søndeled skole. * Avvikle Hope Oppvekstsenter og overføre elevene til Søndeled skole * Avvikle Hope Oppvekstsenter, etablere oppvekstsenter på Søndeled skole, og flytte alle elever fra 5 trinn til Risør Barneskole.	Ikke tatt til etterretning som følge av Fylkesmannens støtte til Rådmannen om at bystyret ikke har anledning til å vedta endringer i rådmannens vurderinger i saksforarbeidet. Vedtaket vil fremkomme av saksprotokollen.
25	Risør kommune vil ha fullverdige barnehage- og barneskoletilbud på Hope, Søndeled og i Risør.	Tatt til etterretning
26	Risør bystyre ber rådmann utrede kommunalt «servicetorg» med forpliktende hurtigbehandling av enkle saker.	Tatt til etterretning og sees i sammenheng med rådmannens tiltak om "bruk av kommunale bygg"

19/69 Risør By AS - Søknad om bidrag fra Risør kommune

Arkivsak-dok.	19/10015-1
Saksbehandler	Bård Vestøl Birkedal

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	13.06.2019	19/46
2 Bystyret	20.06.2019	19/69

Formannskapets innstilling

Risør kommune bidrar med kr 1.000.000 pr. år i tre år.
Risør By AS må i løpet av september hvert år summere markedsbidraget fra de øvrige aksjonærene og rapportere dette til Risør kommune. Bystyret forventer en økning av markedsbidraget fra andre aksjonærer og at det arbeides kontinuerlig med dette.

Forventninger og forpliktelser, som bystyret la til grunn for vedtaket i juni 2018, videreføres.

Bystyret forventer å holdes jevnlig oppdatert om aktiviteter og utvikling i selskapet.

Formannskapet har behandlet saken i møte 13.06.2019 sak 19/46

Stian Lund er aksjeeier i et selskap som er aksjonær i Risør By AS. Han stilte derfor spørsmål om sin habilitet ved behandlingen av denne saken.
Formannskapet vedtok enstemmig at Stian Lund er habil ved behandlingen av denne saken.

Mona K. Stray Rambo (H) fremmet følgende forslag:

Risør kommune fraviker ikke den avtalen som ble inngått ved etablering. Risør kommune begrenser sitt markedsbidrag inntil 50% av Risør Bys totale markedstilskudd.

Stian Lund (V) fremmet følgende forslag:

Risør kommune bidrar med kr 1.000.000 pr. år i tre år.

Per Kristian Lunden (AP) fremmet følgende tilleggssforslag til Stian Lunds forslag:

Risør By AS må i løpet av september hvert år summere markedsbidraget fra de øvrige aksjonærene og rapportere dette til Risør kommune. Bystyret forventer en økning av markedsbidraget fra andre aksjonærer og at det arbeides kontinuerlig med dette.

Forventninger og forpliktelser, som bystyret la til grunn for vedtaket i juni 2018, videreføres.

Bystyret forventer å holdes jevnlig oppdatert om aktiviteter og utvikling i selskapet.

Votering

Forslaget til Mona Stray Rambo falt med 1 mot 5 stemmer.

Forslaget til Stian Lund ble vedtatt med 5 mot 1 stemmer.

Tilleggsforslaget fra Per Kristian Lunden ble enstemmig vedtatt.

Det ble dermed ikke stemt over rådmannens innstilling.

Som saksordfører ble oppnevnt Stian Lund (V).

Formannskapetets innstilling

Risør kommune bidrar med kr 1.000.000 pr. år i tre år.

Risør By AS må i løpet av september hvert år summere markedsbidraget fra de øvrige aksjonærene og rapportere dette til Risør kommune. Bystyret forventer en økning av markedsbidraget fra andre aksjonærer og at det arbeides kontinuerlig med dette.

Forventninger og forpliktelser, som bystyret la til grunn for vedtaket i juni 2018, videreføres.

Bystyret forventer å holdes jevnlig oppdatert om aktiviteter og utvikling i selskapet.

Risør By AS - Søknad om bidrag fra Risør kommune

Rådmannens forslag til vedtak

Bystyret vedtar å opprettholde et årlig tilskudd til Risør By AS. Begrensning oppad endres fra 50 til

55 % av selskapets totale markedsbidrag per driftsår, maksimalt 1 000 000,-. Basert på et markedsbidraget fra øvrige aksjonærer i 2018 ville det gitt et tilskudd fra Risør kommune på kr. 790 000,-.

Risør By AS må i løpet av september hvert år beregne markedsbidraget fra de øvrige aksjonærene og rapportert dette til Risør kommune for fastsettelse av kommunens bidrag det kommende året.

Forventningene og forpliktelsene som bystyret la til grunn for vedtaket i juni 2018, videreføres.

Risør bystyret forventer å holdes jevnlig oppdatert om aktiviteter og utvikling i selskapet.

Vedlegg

Kort resymé

Risør By AS søker Risør kommune om et permanent markedsbidrag på kr. 1 000 000,- for å sikre langsiktige og stabile driftsvilkår. Som situasjonen er i dag opplever selskapet utfordringer med å planlegge for langsiktige tiltak og dermed bidra til den strategiske utviklingen av Risør.

Risør kommune vedtok i 2018 (sak 57/18) å gi et ekstrabidrag på kr. 370.000,- til Risør By AS.

Vedtaket presiserte at kommunen fortsatt ønsker å bidra til god drift av selskapet, at det forventes et større bidrag enn dagens fra private aksjonærer i Risør By AS, og med det som bakgrunn skulle Rådmannen legge inn støtte til virksomheten i handlingsprogram og økonomiplan for 2020 og 2021.

Saksopplysninger

I 2013 innledet Risør kommune et samarbeid med Risør Gårdeierforening, Risør Reiselivslag og Risør Handelsstand, om å etablere et felles selskap for besøksnæringene i Risør. Partene delte ambisjonen om økning i besøk, omsetning og lønnsomhet for næringene, og en tro på at flere fellesoppgaver kan løses effektivt i et felles selskap.

Etter et forprosjekt, finansiert av et tilskudd fra det regionale næringsfondet fra Østregionen og ledet av Børre Berglund i selskapet BBR AS, ble det etablert et interimsstyre som frem til 18. mai 2015 arbeidet med å etablere selskapet.

19.06.2014 gjorde bystyret følgende vedtak: Bystyret vedtar å gå inn i partnerskapet Risør By AS, med en organisasjonsmodell og gjensidig forpliktelse som foreslått i rapporten Risør By AS, uten foreløpig å binde seg til beløp i partenenes bidrag. Saken legges fram for bystyret for endelig beslutning når det nedsatte interimsstyret er ferdig med sitt arbeid høsten 2014.

Et år senere, 30.04.2015, fattet bystyret i Risør et nytt vedtak hvor kommunen bevilget selskapet midler for en treårsperiode, fra 2016 til og med 2018. Bystyret gjorde følgende vedtak: *Bystyret vedtar å gå inn i partnerskapet Risør By AS, med en organisasjonsmodell og gjensidig forpliktelse som foreslått i rapporten Risør By AS, uten foreløpig å binde seg til beløp i partenenes bidrag. Saken legges fram for bystyret for endelig beslutning når det nedsatte interimsstyret er ferdig med sitt arbeid høsten 2014.*

Et år senere, 30.04.2015, fattet bystyret i Risør et nytt vedtak hvor kommunen bevilget selskapet midler for en treårsperiode, fra 2016 til og med 2018. Bystyret gjorde følgende vedtak:

Risør kommune tegner seg for 49.350 A-aksjer i Risør By AS. A-aksjene tegnes til kurs kr.1,00 pr aksje, samt en overkurs på kr.60,00 pr aksje. Total anskaffelseskostnad for 49.350 aksjer pålydende kr.61,00 pr stykk, blir dermed totalt kr.3.010.350,00. Aksjekjøpet finansieres ved bruk av ubundne investeringsfond, «25300011 fond for kultur og næring».

Konto	Ansvar	Tjeneste	Prosjekt	Beløp kr.
05290 Kjøp aksjer	013 Rådm stab	3254 Tilsk & næring	Nytt «Risør By»	3.011.000,-
09480 Bruk inv. fond	181 Felles innt.& utg.	8800 Finansiering	9990 Fin.invest	-3.011.000,-

Som aksjonær i aksjeklasse A har Risør kommune ingen forpliktelser til å betale årlige tilskudd til selskapet de tre første driftsår, og tidligst i 2019. Etter evaluering av selskapets drift de første tre årene og en vurdering av behov for markedsbidrag, vil tilskuddet som ytes i denne aksjeklassen (A) fra tidligst 2019, begrenses oppad til 50 % av selskapets totale markedsbidrag per driftsår.

Markedsbidraget defineres i denne sammenheng som tilskuddet fra samtlige aksjonærer i aksjeklasse A og B.

Forpliktelser som lå til grunn for bystyrets vedtak i 2015 var:

- Vertskapsfunksjon i Risør fra og med 1. juni – 31. august
- Partneravtalen med Visit Sørlandet
- Husleie Torvet 1 fra 01.09.2015 til og med 2018

Siden opprettelsen av Risør By AS har selskapet valgt å ha en bemannet vertskapsfunksjon og et åpent turistinformasjonskontor i høysesongen.

Partneravtalen med (Visit Sørlandet) USUS er opprettholdt og reforhandlet der også Gjerstad og Vegårshei (fra 2019) kommune er kommet med som partnere med finansielt bidrag.

Når det gjelder kontorlokalene på Torvet 1, så er det en avtale som nå er mellom gårdeier og Risør By AS. Her har Risør By AS fremforhandlet en rimeligere husleie og en kortere oppsigelsesfrist enn det Risør kommune hadde i sin avtale.

Evaluering

Høsten 2017 gjennomførte Risør By AS, i tråd med vedtaket fra bystyret i 2015, en evaluering. Evalueringen fokuserte på aksjonærenes tilfredshet med selskapet og undersøkelsen ble sendt ut til 234 aksjonærer, deriblant representanter fra flere enheter i Risør kommune. Blant de som svarte på undersøkelsen svarte 95 % ja på spørsmålet om Risør By AS bør videreføres.

På bakgrunn av aksjonærgruppens positive evaluering, og en stadig økning av aksjonærer i selskapet, hentet selskapet inn inntekter i form av markeds tjenester på kr. 646.760,- i 2018. Denne budsjettposten var i 2017 kr. 606.150,- og i 2016 kr. 502.350,-.

Sak til bystyret juni 2018 (Sak 57/18)

Risør By AS søkte om et årlig tilskudd på kr. 1.500.000,- fra Risør kommune i treårsperiode fra og med 2019. Selskapet argumenterte med at det er behov for ytterligere tilskudd fra kommunen for å kunne vokse, og på en god nok måte håndtere fokusområdene som ligger i strategidokumentet til selskapet for 2017 – 2019.

Risør bystyre fattet følgende vedtak.

1. Bystyret bevilger i 2019 et tilskudd (markedsbidrag) til drift av Risør By AS på 1 million kroner. For 2019 innarbeider Rådmannen 630 000 kr i handlingsprogram og økonomiplan mens 370 000 kr tas fra disposisjonsfond.

For 2020 og 2021 ønsker bystyret å bidra til fortsatt god drift av Risør By AS slik at virksomheten når sine mål. Det forventes et større bidrag enn dagens fra private aksjonærer i Risør By AS og eventuelt andre inntekter. Det forventes også en tydeliggjøring av Risør Bys prioriterte ambisjoner og måloppnåelse. Med dette utgangspunktet legger Rådmannen inn støtte til virksomheten i handlingsprogram og økonomiplan for 2020 og 2021.

2. Bystyret legger vekt på følgende forventninger overfor Risør By AS:
 - a. Selskapet skal arbeide for å styrke Risør som merkevare
 - b. Bidra til flere tilreisende ved å drive en målrettet og effektiv markedsføring av Risør som reiselivsdestinasjon med ytterligere innsats på digital markedsføring og dialog.
 - c. Skape økt attraktivitet for Risør sentrum, og hele kommunen, gjennom ulike tiltak gjennom alle årets sesonger.
 - d. Avklare rollefordeling mellom Risør By, Risør kommune og andre for å hindre overlapping av arrangementer og stimulere til samarbeid der det er mulig.
 - e. Bidra etter avtale og kapasitet i Risør kommunes egne arrangementer eller arrangementer der Risør kommune er medarrangør.
 - f. Øke oppmerksomheten om et bærekraftig reiseliv som bidrag til å oppfylle internasjonale klima- og bærekraftsmål.

Per 1.1.19 er det registrert 240 ulike aksjonærer i selskapet. 125 er privatpersoner som støtter opp under samarbeidet, og 115 aktører knyttet opp mot næringsvirksomhet. Risør By arbeider kontinuerlig med å skaffe flere aksjonærer, og vil fortsatt ha dette som en prioritert oppgave, men man erfarer at det er mer arbeids- og tidkrevende enn tidligere da det nå er god deltakelse fra lokalt næringsliv.

Søknad om permanent markedsbidrag på kr. 1 000 000,-

Risør By AS søker nå (mai 2019) om et permanent markedsbidrag på kr. 1 000 000,- for å sikre langsiktige og stabile driftsvilkår. Som situasjonen er i dag opplever selskapet utfordringer med å planlegge for langsiktige tiltak, og dermed bidra til den strategiske utviklingen av Risør.

Selskapet **svarer selv** ut vedtaket fra bystyret i juni 2018 på følgende måte:

Det forventes et større bidrag enn dagens fra private aksjonærer i Risør By AS og eventuelt andre inntekter.

- Risør By as har for 2019 budsjettert med kr 2 406 600,- i inntekter og viser med dette et større bidrag fra private enn i forrige periode. I tillegg er det stipulert 800 arbeidstimer a kr 250,- på dugnad fra næringsdrivende som tilsvarer 200 000,- samt gaver til varer ved lotterier og annet til en verdi av 100 000,-. Lagt inn i en tabell blir bildet slik:

Budsjetterte inntekter 2019, Risør By	2 406 600,-	100 %
800 dugnadstimer, gaver fra handelreiseliv	300 000,-	
Sum total innsats	2 706 600,-	100 %

Risør kommune	1 000 000,-	37 %
Andre bidrag		
Markedstjeneste, aksjonærer*	700 000,-	
Andre inntekter fra næringsdrivende	481 600,-	
Dugnad og gaver	300 000,-	
Andre inntekter, søkte tilskudd	225 000,-	
Totalt andre bidrag	1 706 600,-	63 %

Det forventes også en tydeliggjøring av Risør Bys prioriterte ambisjoner og måloppnåelse.

- Både som destinasjon og bosted er det avgjørende for Risør at det historiske sentrum opprettholder liv gjennom levende lokaler. Bysentrumet står foran et generasjonsskifte og Risør By ønsker å ta en aktiv rolle som pådriver til videre handel i det historiske sentrum. Ved å følge megatrenden med å knytte tjenester til handelen, lage pakker av opplevelser og aktiviteter knyttet sammen med kvalitativ service, mener vi det vil være med på å sikre gode levekår for bedrifter i sentrum. Risør By as har utarbeidet et strategidokument for perioden 2019 - 2021. Følgende ambisjon er beskrevet:

Risør By as har som ambisjon å øke besøkstallet og styrke lønnsomhet og verdiskaping for lokale og regionale bedrifter. Bedriftens primære område er Risørs historiske sentrum og sekundært kommunen forøvrig. Risør By as skal primært jobbe for aksjonærene og ikke direkte mot sluttbruker. Risør By as anser det som viktig at det jobbes frem en helhetlig parkeringsplan for byen og at det på lengre sikt arbeides for å etablere flere større attraksjoner. Opplæring/kompetanse og digitalt vertskap er viktige områder som det skal fokuseres på.
- Kommentar til ambisjonen: Vedrørende større attraksjoner er Risør By involvert i:
 - o Prosjekt for etablering av nasjonalt senter for tradisjonshåndverk i Risør
 - o Opplevelsesløype hvor menneskerettigheter og krigsminner bruker kunst som brobygger gjennom å jobbe fram en kunststi
 - o Online bookingsystem for økt direktesalg
 - o Vurdere mulighet for etablering av badeplass ved Risør Akvarium
- a. Styrke Risør som merkevare
 - Risør By profilerer Risør som merkevare ved å etterleve bedriftens verdigrunnlag "kvalitet, engasjement og troverdighet". Merkevaren styrkes også daglig gjennom nettsidene Risorby.no og VisitRisør.no og på sosiale medier. Det jobbes også med merkevarebygging gjennom ulike konsepter. WEB statistikk for Risør fra måleverktøyet Google Analytics og Visit Risør sidene hadde i 2018 190 415 sidevisninger fordelt på 64 469 økter med 2,95 sider per økt. Usus/Visit Sørlandet melder de er godt fornøyd med 15% økning i sidevisninger. Sammen med USUS vil Risør By AS jobbe mer med tiltak for å øke besøkene fra relevante nasjonale og internasjonale markeder.
 - i. Hele 2016 sidevisninger: 53 685
 - ii. Hele 2017 sidevisninger: 165 326
 - iii. Hele 2018: 190 415 sidevisninger - 15.18 % økning fra 2017
 - iv. Det er satt mål om å nå 230 000 sidevisninger i 2019 .

- Digital informasjonstavle ved turistkontoret hadde 5 683 sidevisninger hvorav 3 356 unike. Tavlen er på tre språk og den norske siden ble mest besøkt etterfulgt av tysk og engelsk. Av temaer var badeplasser og mat & drikke de mest besøkte sidene. Tavlen var inaktiv i ca 3 måneder grunnet lys-skade på skjerm.
- b. Tiltrekke oss flere tilreisende ved å drive en målrettet og effektiv markedsføring av Risør som reiselivsdestinasjon med ytterligere innsats på digital markedsføring og dialog.
 - Risør By profilerer Risør som merkevare til nye besøkende over hele verden gjennom samarbeidspartneren USUS. Dette gjøres gjennom nettsiden Visit Risør/Visit Sørlandet/Visit Norway og gjennom sosiale medier som facebook og Instagram. Det er under etablering et felles online bookingsystem for aktiviteter og opplevelser i Risør som forventes å bidra til økt vekst.
 - For det mer lokale markedet profilerer Risør By aksjonærer og aktiviteter/arrangementer gjennom siden til Risør By på sosiale medier som Facebook, Instagram og SnapChat. Kampanjer har til hensikt å skape tilhørighet og måles via en egen annonseadministrasjon hvor man har tilgang på et omfattende måleverktøy. Evaluering måler aktivitet som rekkevidde, relevans, eksponering og kostnader. Det er planlagt flere kampanjer på sosiale medier.
- c. Skape økt attraktivitet for Risør sentrum, og hele kommunen, gjennom ulike tiltak gjennom alle årets sesonger.
 - Risør By har utarbeidet et årshjul med aktiviteter og arrangementer. Disse gjennomføres i samarbeid med aksjonærbedrifter fra handel, reiseliv og kommune. Aktivitetene og arrangementene evalueres fortløpende. Eksempelvis nådde promoteringen av en aksjonærbedrift ut til 4 200 unike brukere, 1 100 reagerte på siden og 518 gjorde en aktiv handling.
- d. Avklare rollefordeling mellom Risør By, Risør kommune og andre for å hindre overlapping av arrangementer og stimulere til samarbeid der det er mulig.
 - Selskapets vedtekter sier Risør By as skal være en sentral aktør i en langsiktig positiv utvikling av Risør og den naturlige møteplass mellom selskapets aksjonærer. Selskapet skal søke å videreføre samspillet mellom handel, gårdeiere, næringsliv, reiseliv, kulturliv og kommune. Dette har sammenheng med at ulike virksomheter og aktiviteter er innbyrdes avhengig av hverandre, og hvert enkelt område innenfor selskapets formål vil stå sterkere innenfor et gjensidig forpliktende samarbeid. Risør By har etablert et godt samarbeid med Ordfører, næringssjef og kultursjef hvor rolleavklaringer og samarbeidskonstellasjoner kan diskuteres og avklares. Det jobbes videre med å utvikle samspill og synliggjøring av at Risør By er et gjensidig forpliktende samarbeid.
- e. Bidra etter avtale og kapasitet i Risør kommunes egne arrangementer eller arrangementer der Risør kommune er medarrangør.
 - Det er etablert et godt samarbeid med Ordfører, næringssjef og kultursjef hvor behov og muligheter kan diskuteres og løses.
- f. Øke oppmerksomheten om et bærekraftig reiseliv som bidrag til å oppfylle internasjonale klima- og bærekraftsmål.

- Bærekraft måles sosialt, økonomisk og miljømessig. Hva betyr dette for reiselivet i Risør By?
- Foundation for Environmental Education (FEE) tilbyr internasjonale programmer for miljøsertifisering, og er et globalt nettverk representert i 73 medlemsland over hele verden. Stiftelsen FEE Norway er en privat ideell stiftelse (NGO-Non Governmental Organisation) som eier og drifter FEEs internasjonale miljøsertifiseringsprogrammer i Norge. Gjennom arbeidet med Grønt Flagg, Blått Flagg og Green Key, samt den nasjonale ordningen Miljøgodkjent arrangement, jobber de kontinuerlig for å fremme utdanning for bærekraftig utvikling (ESD-Education for Sustainable Development). FEE Norway ble etablert og har vært medlem av FEE siden 1998. Risør Resort Moen Camping og Sørlandets Feriesenter ble begge Green Key sertifiserte våren 2018. Risør By as oppfordrer Risør kommune å opprettholde sertifiseringsordningen Blått Flagg for Risør Gjeshavn for å ha press på seg til å etterleve miljøkrav og bærekraft.

Økonomi

Risør By AS søker Risør kommune om et fast bidrag på kr. 1.000.000,-. I søknaden argumenteres det med at et forutsigbart tilskudd vil øke Risør By AS sin evne til å bidra langsiktig og strategisk til utviklingen av Risør.

Rådmannen ønsker igjen å presisere at Risør kommune, ved etableringen av Risør By AS, ikke hadde som intensjon å bli selskapets hovedinntektskilde. Denne vurderingen lå til grunn for at kommunen valgte å kjøpe 32 % av aksjene og deretter gjøre et vedtak om at tilskuddet fra Risør kommune skal begrenses oppad til tilsvarende det som B-aksjonærene samlet bidrar med.

I den økonomiske modellen som ble skissert i rapporten som lå til grunn for etableringen av selskapet i 2015 lå det en forventning om at næringene på sikt, skulle bidra mer enn kommunen:

Det er naturlig å forvente at bidraget fra næringen øker når en ser resultater og effekter av arbeidet i Risør By AS. En målsetting på sikt er at bidraget fra næringen skal minimum være likt med bidraget fra Risør kommune.

Alle tiltak og gode bidrag må prioriteres innenfor en begrenset ramme i Risør kommune, og det å låse kommunen til et permanent markedstilskudd som ligger vesentlig høyere enn i dag vil være utfordrende for kommunens totale økonomi i årene som kommer.

Rådmannen ønsker gjennom sin foreslåtte finansieringsmodell å vise støtte til Risør by og samtidig legge til rette for fortsatt gode insentiver til å hente inn et større bidra fra de private aksjonærene.

Kommuneplan

Risør by er en viktig samarbeidspartner for kommunen og et selskap som skal bidra til at Risør oppnår noen av kommuneplanens viktigste målsettinger, særlig hovedmålet «Risør skal ha et historisk og levende sentrum hele året», med følgende tiltak:

- Jobbe aktivt med tiltak som styrker turisme, handel, næring og aktivitet i Risør sentrum.
- Gjennomføre tiltak som gjør det attraktivt å bosette seg i sentrum.
- Styrke og videreutvikle merkevaren "Trehusbyen" og "Den hvite by ved Skagerak".

- Videreutvikle Risørs historiske sentrum som destinasjon og arena for opplevelser og aktivitet.

Risør By AS er et selskap for hele kommunen og er også en viktig bidragsyter til at vi kan «Videreutvikle kommunens fortrinn og ta del i veksten i besøksnæringen».

Folkehelse og levekår

Risør By AS skaper gode møteplasser og bidrar til positiv bruk av det offentlige rom som torg og gater. I tillegg tilrettelegger selskapet for aktivitet som er gratis og tilgjengelig for alle.

Klima og miljø

Ikke relevant.

Næringsperspektiv

Det overordnede målet med etableringen av selskapet Risør By AS er å styrke de lokale og regionale bedriftenes lønnsomhet og verdiskaping gjennom økt samarbeid og samhandling på tvers av besøksnæringene, samt å fremme Risør som en sterk opplevelsesdestinasjon.

Risør kommune og Risør By AS deler fortsatt ambisjonen om økning i antall besøkende til Risør.

God omsetning og lønnsomhet i kommunens besøksnæring er viktig både fordi næringen representerer en betydelig andel arbeidsplasser i kommunen, og fordi god omsetning innen disse næringene viser at Risør er et attraktivt sted å besøke. I tillegg vil lønnsomhet og omsetning i disse næringene bety at også Risørs egne innbyggere benytter seg av tjenester og aktiviteter som denne næringen tilbyr lokalt.

Siden etableringen av Risør By AS i 2015 har utfordringene til handelsnæringen økt. På få år har nordmenns holdning til handel på nett endret seg dramatisk og stadig flere finner det hensiktsmessig. Handel i små bysentrum blir stadig mer sett på som en opplevelse. Det å styrke samhandlingen på tvers av besøksnæringene, handel og reiseliv, er fremdeles en utfordring, men det jobbes kontinuerlig med prosjekter som har verdi for flere parter.

Risør kommune forventer at Risør By AS inntar en proaktiv holdning til utviklingen av fremtidig handel, og at selskapet er en strategisk partner som kan evne og tenke nytt og alternativt til tradisjonelle næringer og aktiviteter i og rundt sentrum. Et viktig område her er at vi ser en stor endring i arbeidskulturen både internasjonalt, nasjonalt, men også regionalt og i Risør. Støttet av teknologisk og kulturell utvikling ser vi stadige flere har det vi kan kalle oppriktig fleksibel arbeidstid og arbeidssted, og ikke minst er det stadig flere freelancere eller selvstendige næringsdrivende som skaper sin egen arbeidsplass. Færre og færre driver manuelt og stadig flere vil ha behov for attraktive og fleksible kontorarbeidsteder. Vi vet at denne gruppen ofte vil ha ønske om lokalisering i sentrumsnære, dynamiske miljøer.

I tillegg til et arbeidsmarked i endring er det også sårbarhet at vi har store endring i vår forbrukskultur der vi bruker stadig mindre penger på detaljhandel, men stadig mer på kultur, tjenester og opplevelser. Risør er en attraktiv bostedskommune og det er stadig flere unge med tilhørighet til byen eller eiere av fritidseiendommer som i denne fleksibiliteten ønsker å tilbringe mer tid i Risør. Dette er et mulighetsrom vi må klare å utnytte fremover.

Vurderinger

Risør by AS jobber kontinuerlig med utvikling og i søknad fra selskapet til Risør kommune argumenteres det med behov for mer stabile og langsiktige driftsrammer. Selskapet søker kommunen om et fast tilskudd på kr. 1.000.000,-.

Det er et sterkt politisk og administrativt ønske om å ha et selskap som Risør By AS som blant annet kan koordinere aktører, gjennomføre aktiviteter, styrke Risør sentrum, og gi et generelt løft til Risørs synlighet.

Alle tiltak og gode bidrag må imidlertid prioriteres innenfor en begrenset ramme i Risør kommune. Alle tjenesteområder er oppfordret til å utforske nye måter å løse oppgaver på og finne effektivisering- og forbedringsområder for egne oppgaver. I oppgavene til Risør By AS må det ligge effektivitetsmuligheter innen digital markedsføring og kommunikasjon. Samtidig er det å låse kommunen til et permanent markedstilskudd, som ligger vesentlig høyere enn i dag, være utfordrende for kommunens totale økonomi i årene som kommer.

For å sikre den videre driften ønsker rådmannen likevel å imøtekomme Risørs By AS ønske om et mer permanent driftstilskudd, men ønsker samtidig å sikre at det ligger incentiver til fremtidig vekst og bidrag fra private aktører. Det foreslås derfor at begrensningen for kommunens bidrag av det totale markedsbidraget per driftsår justeres fra 50 % til 55 % og maksimalt totalbeløp på kr. 1 000 000,-. Basert på markedsbidraget fra øvrige aksjonærer i 2018 ville det gitt et tilskudd fra Risør kommune på 790 000,-. Det reelle bidraget fra Risør kommune i 2020, vil først vise seg når Risør By AS rapporterer om det samlede markedsbidraget fra andre næringsdrivende, i september inneværende år. Markedsbidraget fra andre næringsdrivende vil sann sett utgjøre 45 % av det totale markedsbidraget.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen innstiller på å opprettholde modellen for finansiering av selskapet og mener at denne formen for tilskudd både gir langsiktige og forutsigbare forutsetninger for drift, samtidig som det gir tydelige signaler om at det forventes bidrag fra de private aksjonærene.

19/70 Oppfølging av sak: Rullering - Vedtekter for kommunale barnehager i Risør kommune

Arkivsak-dok.	19/10021-1
Saksbehandler	Janne Broms

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Komite for oppvekst og inkludering	12.06.2019	19/19
2 Bystyret	20.06.2019	19/70

Rådmannens forslag til vedtak

Vedtekter for kommunale barnehager rulleres i henhold til foreslåtte endringer. Nye vedtekter trer i kraft etter behandling i bystyret.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Eksisterende vedtekter for kommunale barnehager i Risør kommune

Vedlegg 2 - Forslag til rullering - Vedtekter for kommunale barnehager i Risør kommune

Kort resymé

PS 9/19 Rullering - Vedtekter for kommunale barnehager i Risør kommune var oppe til behandling i Komité for oppvekst og inkludering - 20.03.2019. Se politisk sak [her](#).

Sara Sægrov Ruud (V) fremmet følgende forslag i møtet:

Saken utsettes. Begrunnelse:

Deler av forslaget til nye vedtekter for kommunale barnehager omfatter alle Risørs barnehager. Da er det naturlig at berørte parter høres. Høringen skal gå til daglig leder (driftere) i alle våre sju barnehager, samt alle samarbeidsutvalg i barnehagene og Utdanningsforbundet og Fagforbundet.

Utsettelsesforslaget ble vedtatt.

Saksopplysninger

Da vedtektene for kommunale barnehager til enhver tid må følge gjeldende lover og forskrifter, ser rådmannen behov for å rullere vedtektene for kommunale barnehager i henhold til dagens regelverk.

Nytt forslag til rullering av vedtekter beholder dagens ordning med fire barnehageopptak i året. Dette begrunnes blant annet med at utsettelsesvedtaket ønsker høringer også i de private barnehagene. Rådmannen har behov for mer tid til utredning av denne saken, og vil komme tilbake til dette i løpet av høsten 2019. Endringene som foreslås i denne omgang anses som nødvendige oppdateringer i henhold til Barnehageloven.

Vedtekter for kommunale barnehager ble sist rullert 05.09.2013.

Vurderinger

Forslag til rullering av vedtekter for kommunale barnehager tydeliggjør barnehagelovens § 12 a «Rett til plass i barnehage».

Rådmannens konklusjon

Som barnehageeier skal Risør kommune ifølge Lov om barnehager § 7. «Barnehageeierens ansvar» fastsette barnehagens vedtekter. Vedlagt forslag til nye vedtekter for kommunale barnehager i Risør er i tråd med gjeldende lover og forskrifter.

19/71 Revisjon av vedtektene og satsene for SFO i Risør kommune - ny behandling

Arkivsak-dok.	19/10023-1
Saksbehandler	Tore Sætermoen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	20.06.2019	19/71

Komité for oppvekst og inkluderings innstilling til bystyret:

Nye vedtekter for skolefritidsordningen i Risør kommune vedtas og gjøres gjeldende fra 1. august 2020, med følgende endring:

Ved kjøp av dagplass i SFO gjelder samme ordning for søskenmoderasjon som ved fast plass.

Saksprotokoll i Bystyret - 28.05.2019

Det ble fattet følgende enstemmige
vedtak:
saken utsettes.

Saksprotokoll i Komité for oppvekst og inkludering - 14.05.2019

Magnus St  Kittelsen (FrP) fremmet følgende forslag:

Nåværende ordning i Risør kommune uten mat beholdes:
Inntil 10 timer kr 1485,-
Inntil 15 timer kr 1979,-
Over 15 timer kr 2515,-

Tove Hansen (A) fremmet følgende tilleggsforslag:

Ved kjøp av dagplass i SFO gjelder samme ordning for søskenmoderasjon som ved fast plass.

Votering:

Ved alternativ votering mellom rådmannens innstilling og forslag fra Magnus St  Kittelsen ble rådmannens innstilling vedtatt med 4 mot 2 stemmer.

Tilleggsforslag fra Tove Hansen ble enstemmig vedtatt.

Som saksordfører ble oppnevnt Magnus St  Kittelsen (FrP).

Rådmannens innstilling

Nye vedtekter for skolefritidsordningen i Risør kommune vedtas og gjøres gjeldende fra 1. august 2020.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Forslag til nye vedtekter 3.5.19

Vedlegg 2 - Høringssvar Utdanningsforbundet

Vedlegg 3 - Høringssvar Hope

Vedlegg 4 - Reviderte vedtekter SFO- forkastet versjon

Kort resymé

Med bakgrunn i skolenes behov for å oppdatere og tydeliggjøre vedtektene i Skolefritidsordningen (SFO) og redusere kostnadene, legges med dette fram et forslag til revidering av nåværende vedtekter.

Endringen omfatter i hovedsak følgende forhold:

Oppdatere teksten slik at den samsvarer med nytt regelverk og praksis.

Stramme inn og tydeliggjøre regler for oppholdsbetaling slik at det samsvarer med regelverk i andre kommuner og praksis i barnehagene i Risør. Saken har vært til behandling i bystyret 13.12.18. hvor følgende vedtak ble fattet:

Satsene beholdes som i 2018 og rådmannen kommer tilbake med nytt forslag til revisjon av retningslinjene i 2019.

Saksopplysninger

Skolefritidsordningen (SFO) er regulert i opplæringsloven § 13-7 og viser til at kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for alle elever 1.- 4. årstrinn og for elever med spesielle behov på 1.- 7.årstrinn.

Vedlagte høringsuttalelser lå ved saken som var til politisk behandling før jul. Disse uttalelsene og debatten i de tidligere behandlingene har blitt hensyntatt. I rådmannens nye forslag er det ingen endringer i eksisterende søskenmoderasjon. Dette er et resultat av innspill både fra politisk nivå, skolene samt høringssvar. Vi har valgt å gjøre følgende endring i forslaget til vedtekter:

- Fjerne forslag til ny ordning søskenmoderasjon og reetablere det opprinnelige.

Forslag til nye vedtekter har ikke vært ute på høring etter at de to nevnte endringene er foretatt, da signalene fra forrige høring syntes å gi tydelig grunnlag for korreksjonene. Både vedtektsforslaget som har vært på høring og nytt vedtektsforslag vedlegges.

Tilbud om SFO er viktig for foresatte, slik at barna på de laveste trinnene i grunnskolen kan ha et trygt oppholdssted utenom skoletid, når foreldrene er på jobb.

Vedtektene bør oppdateres i henhold til dagens situasjon og behov. I reviderte vedtekter foreslås full plass tilsvarende 12 timer eller mer per uke. Redusert plass tilsvarer 11 timer eller mindre pr. uke. Dagene barna er på SFO regnes som fulle dager. Tilbudet i ferie-SFO er tilsvarende størrelsen på plassen; halv plass gir rett til å delta 50% på ferie-SFO. Barn som trenger utvidet SFO-tilbud i forbindelse med skolens ferier kjøper dagplasser. Foreslått endring vil gjøre bemanningssituasjonen mer forutsigbar, noe som resulterer i en hensiktsmessig ressursbruk.

Sammenliknet med andre kommuner har Risør hatt flere satser for betaling. De fleste kommuner som er undersøkt har inndeling i hel og redusert/halv plass. For begge

alternativene gjelder at oppholdet regnes som full dag selv om kun deler av dagen benyttes. Dette er i tråd med hvordan oppholdstid og foreldrebetaling praktiseres i barnehagene i Risør. SFO kan tilpasses foreldre med turnusarbeid dersom oversikt over turnus leveres straks periodeplan for turnus foreligger. Det er også anledning til å kjøpe dagplasser dersom det oppstår akutte behov for SFO-plass. I forslaget til reviderte vedtekter foreslås det å beholde søskenmoderasjonen slik den er i dag. Moderasjonen beregnes utfra barnet med lavest oppholdsbetaling. Søskenmoderasjon gjelder ikke ved kjøp av dagplasser.

Foreslåtte endringer skaper forutsigbarhet i tjenesten og gir grunnlag for en god utnyttelse av tilgjengelige ressurser. En positiv konsekvens vil være at SFO kan planlegge driften på en hensiktsmessig måte både med hensyn til bemanning og aktiviteter.

Nåværende vedtekter for SFO ble vedtatt av Bystyret 27. mars 2014 i sak 31/2014. Satsene for foreldrebetaling vedtas under bystyrets budsjettbehandling. Oppholdsbetaling og retningslinjer som vedtas av bystyret gjøres gjeldende fra 1.august påfølgende år (vedtektenes § 8).

Økonomi

Brutto driftsutgifter til skolefritidsordningen i Risør er i store trekk ikke høyere enn i andre sammenliknbare kommuner.

Forslaget til revisjon medfører at Risør kommune får to satser: til og med 11 timer eller over 12 timer pr uke. Dette er i tråd med ordningen i sammenliknbare kommuner.

Risør kommune foreslår følgende satser for SFO; disse vil bli deflator-regulert i budsjettforslaget for 2020.

Det gjøres oppmerksom på at satsene ligger på linje med den laveste satsen i sammenliknbare kommuner

Kommune/opphold	Grimstad	Arendal	Tvedestrand	Froland	Kragerø	Forslag Risør
Full plass(fra og med 12 timer pr uke)	2607	2600	2600	2800	2760	2600
Redusert plass(til og med 11 timer pr uke)	1737	2000	2000	2200	2060	1750
Dagsplass ferie-sfo (bare for barn som allerede benytter SFO)	252	245	245	250	Det betales for 10 eller 11 måneder avhengig av ønske om ferie-SFO	245

Foreldrebetaling SFO i nabokommuner- forslag til satser for Risør kommune lengst til høyre.

Kommune/Opphold Grimstad, Arendal, Tvedestrand, Froland, Kragerø

Nåværende ordning i Risør kommune uten mat:

Inntil 10 timer	Kr.1485
Inntil 15 timer	Kr. 1979
Over 15 timer	Kr. 2515

Kommuneplan

Risør har som målsetting å være en kommune hvor flere flytter inn enn ut (delmål 5).

Næringsperspektiv

Det å kunne ha en skolefritidsordning som ivaretar småbarnsforeldrenes behov for et trygt oppholdstilbud for barna mens de selv er på jobb, er svært viktig for en kommune som vil tiltrekke seg og beholde innbyggere i produktiv alder.

Vurderinger

Det er hensiktsmessig med to betalingssatser. Ordningen gir allikevel fleksibilitet til foreldre med turnusarbeid. De nye vedtektene gir forutsigbarhet med hensyn til barnegruppenes størrelse, noe som gjør det mulig å tilpasse bemanningen og heve kvaliteten på tjenesten.

Rådmannens konklusjon

Risør kommune har en god og velfungerende skolefritidsordning i dag. En revisjon av oppholdstidsberegning til over og under 12 timer i uken vil bidra til å videreutvikle den gode kvaliteten. Denne revisjonen vil gi en mer forutsigbar SFO-tjeneste og det vil bli lettere å drive god planlegging med hensyn til bemanning og aktiviteter.

19/72 Høringsinnspill til Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge

Arkivsak-dok.	19/10097-1
Saksbehandler	Malin Paust

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	20.06.2019	19/72

Rådmannens forslag til vedtak

Risør bystyre har vedlagte høringsinnspill til Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge.

Vedlegg

Høringsuttalelse Risør - Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge

Kort resymé

Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge er ute på høring. Seks direktorater står bak retningslinjen, som vil være helt sentral i Risør kommunes videre arbeid med implementering av BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats).

Saksopplysninger

Høringsutkastet til nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge og informasjon om høringen finnes på Helsedirektoratets hjemmeside, <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/tidlig-oppdagelse-av-utsatte-barn-og-unge>

Retningslinjen har blitt utarbeidet i samarbeid mellom Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Politidirektoratet, Arbeids og velferdsdirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet etter oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Retningslinjen erstatter veilederen fra bekymring til handling.

Målet med retningslinjen er at anbefalingene styrker oppdager- og handlingskompetansen hos ledere og ansatte i kommunen slik at utsatte barn og unge oppdages tidlig og får tilpasset hjelp og oppfølging. Retningslinjen har to overordnede deler:

1. Anbefalinger knyttet til kommunens ansvar i tidlig oppdagelse av barn og unge og deres foreldre.
2. Anbefalinger knyttet til ansattes ansvar fra kunnskap til handling i arbeidet med barn og unge og deres foreldre.

Målgruppen for retningslinjen er:

- barn og unge mellom 0-18 år og deres foreldre
- kommunens politiske og administrative ledelse
- ledere og ansatte i barnehage og skole
- ledere og ansatte i aktuelle tjenester og sektorer

Retningslinjen retter seg også til politi, private virksomheter, frivillig sektor og andre samarbeidspartnere som jobber med barn og unge.

Retningslinjen og kommunens høringsinnspill kunne med fordel vært tatt opp i Komité for oppvekst og inkludering og Helse- og omsorgskomiteen i forkant av Bystyrets behandling. Vi har fra saksbehandlers side imidlertid ikke fått dette til, da omlegging til nytt sak- og arkivsystem har gitt for korte frister. Ettersom dette er en tverrfaglig retningslinje, anser Rådmannen uansett at Bystyret er riktig vedtaksinstans. Vi ønsker også at retningslinjen skal få mer oppmerksomhet etter at den er endelig vedtatt, og kommer gjerne til komiteene i den sammenheng.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser av nye nasjonale faglige retningslinjer er ikke vurdert.

Kommuneplan

Å tidlig identifisere barn med spesielle behov, styrke mestringsevne og motvirke problemutvikling er blant Risør kommunes definerte hovedutfordringer som lå til grunn for Kommuneplan 2014-2025. Under satsingsområde kunnskap er strategiene for å møte denne utfordringen blant annet å

- øke kunnskapen om og forstå årsaker til skoleresultatene
- øke kvaliteten på innhold i barnehage og grunnskolen

Gode nasjonale retningslinjer for å bedre ivareta utsatte barn og unges behov vil støtte opp om dette arbeidet.

Folkehelse og levekår

BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) er Risør kommunes hovedsatsing innen folkehelse. Erkjennelsen av at folkehelsearbeidet hovedsakelig foregår på andre arenaer enn innenfor helsesektoren understreker verdien av at retningslinjen som erstatter veilederen *Fra bekymring til handling*, utarbeidet av Helsedirektoratet, nå er et produkt av samarbeid mellom de seks direktoratene som kommunens tjenester til barn, unge og deres foresatte er underlagt.

Klima og miljø

Ikke vurdert.

Næringsperspektiv

Ikke vurdert.

Vurderinger

I Risør kommunes arbeid med BTI-modellen har vi etterlyst retningslinjer fra nasjonalt hold som er samordnet direktoratene imellom, da dette er en viktig forutsetning for å lykkes med tverrfaglig samarbeid på kommunenivå. Den faglige retningslinjen som nå er på høring er et viktig steg i denne retning. Vi etterlyser likevel at ambisjonen om å unngå unødvendig variasjon tas enda et steg lenger med tanke på implementering. Rådmannens vurdering av framlagte høringsutkast framgår av vedlagte høringsinnspill.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen ønsker å gi innspill på høringsutkastet for at direktoratene sammen skal kunne møte kommunens behov gjennom en felles nasjonal faglig retningslinje enda bedre.

19/73 Offentlig phd Pedagogikk rektor ved Søndeled skole Trine Lise Bergum

Arkivsak-dok.	19/10101-1
Saksbehandler	Tore Sætermoen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Komite for oppvekst og inkludering	12.06.2019	19/22
2 Bystyret	20.06.2019	19/73

Rådmannens innstilling

Rektor ved Søndeled skole, Trine Lise Bergum innvilges støtte til offentlig phd i pedagogikk i henhold til oppsatt budsjett. Hun får permisjon fra rektorstillingen i studieperioden det søkes for. Etter endt studium pålegges Trine Lise Bergum to års bindingstid i Risør kommune.

19/74 Hollenderhagen - Videre prosess etter forhandlinger med Havnegata 8

Arkivsak-dok.	19/10016-1
Saksbehandler	Kamilla Solheim

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	13.06.2019	19/47
2 Bystyret	20.06.2019	19/74

Formannskapets innstilling

Risør kommune inngår avtale med Sollie Bygg AS om en inngangsløsning til Hollenderhagen gjennom Havnegata 8. Risør kommune erverver en evigvarende rett til denne atkomsten, bestående av trapp og heis. Risør kommune erverver også en rett til toaletter i Havnegata 8, som allmennheten kan benytte. Det inngås en avtale om drift/vedlikehold av inngangsløsning og toaletter, hvor kommunen plikter til å betale en forholdsmessig andel.

Rådmannen gis myndighet til å slutføre forhandlinger med Sollie Bygg AS med utgangspunkt i forslag til avtale (vedlegg) og budsjettet i saken.

Kostnaden knyttet til både opparbeiding av Hollenderhagen og en universell utformet atkomst via Havnegata 8 er tilsammen 3 365 000 kr. Investeringen finansieres gjennom øremerkede tilskudd, salg av Storgata 8, mva-kompensasjon samt bruk av ubundne inv fond i henhold til tabellen nedenfor.

	Beløp
Kostnad rett til atkomst og toalett	1 915 000
Kostnad opparbeidelse av Hagen	1 200 000
Kostnad benker og bord	125 000
Kostnad scene og infrastruktur	125 000
SUM kostnader	3 365 000

Prosjektet forutsettes finansiert som følger

Salg av Storgata 8	- 824 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet	-260 000
Tilskudd fra Fylkeskommunen	-750 000
Bruk av fond (tilskudd f.komm i 2016)	-410 000
Bruk av fond (Universell Utforming (UU) fond)	-300 000
Mva-komp for opparbeidelse av hagen + benk + scene, dvs av 1 450 000	-290 000
Bruk av ubundne inv. fond (09480)	-531 000
SUM finansiering	-3 365 000

Formannskapet har behandlet saken i møte 13.06.2019 sak 19/47

Votering

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Som saksordfører ble oppnevnt Tove Hansen (AP).

Formannskapets innstilling

Risør kommune inngår avtale med Sollie Bygg AS om en inngangsløsning til Hollenderhagen gjennom Havnegata 8. Risør kommune erverver en evigvarende rett til denne atkomsten, bestående av trapp og heis. Risør kommune erverver også en rett til toaletter i Havnegata 8, som allmennheten kan benytte. Det inngås en avtale om drift/vedlikehold av inngangsløsning og toaletter, hvor kommunen plikter til å betale en forholdsmessig andel.

Rådmannen gis myndighet til å slutføre forhandlinger med Sollie Bygg AS med utgangspunkt i forslag til avtale (vedlegg) og budsjettet i saken.

Kostnaden knyttet til både opparbeiding av Hollenderhagen og en universell utformet atkomst via Havnegata 8 er tilsammen 3 365 000 kr. Investeringen finansieres gjennom øremerkede tilskudd, salg av Storgata 8, mva-kompensasjon samt bruk av ubundne inv fond i henhold til tabellen nedenfor.

	Beløp
Kostnad rett til atkomst og toalett	1 915 000
Kostnad opparbeidelse av Hagen	1 200 000
Kostnad benker og bord	125 000
Kostnad scene og infrastruktur	125 000
SUM kostnader	3 365 000

Prosjektet forutsettes finansiert som følger

Salg av Storgata 8	- 824 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet	-260 000
Tilskudd fra Fylkeskommunen	-750 000
Bruk av fond (tilskudd f.komm i 2016)	-410 000
Bruk av fond (Universell Utforming (UU) fond)	-300 000
Mva-komp for opparbeidelse av hagen + benk + scene, dvs av 1 450 000	-290 000
Bruk av ubundne inv. fond (09480)	-531 000
SUM finansiering	-3 365 000

Hollenderhagen - Videre prosess etter forhandlinger med Havnegata 8

Rådmannens forslag til vedtak

Risør kommune inngår avtale med Sollie Bygg AS om en inngangsløsning til Hollenderhagen gjennom Havnegata 8. Risør kommune erverver en evigvarende rett til denne atkomsten, bestående av trapp og heis. Risør kommune erverver også en rett til toaletter i Havnegata 8, som allmennheten kan benytte. Det inngås en avtale om drift/vedlikehold av inngangsløsning og toaletter, hvor kommunen plikter til å betale en forholdsmessig andel.

Rådmannen gis myndighet til å slutføre forhandlinger med Sollie Bygg AS med utgangspunkt i forslag til avtale (vedlegg) og budsjettet i saken.

Kostnaden knyttet til både opparbeiding av Hollenderhagen og en universell utformet atkomst via Havnegata 8 er tilsammen 3 365 000 kr. Investeringen finansieres gjennom øremerkede tilskudd, salg av Storgata 8, mva-kompensasjon samt bruk av ubundne inv fond i henhold til tabellen nedenfor.

	Beløp
Kostnad rett til atkomst og toalett	1 915 000
Kostnad opparbeidelse av Hagen	1 200 000
Kostnad benker og bord	125 000
Kostnad scene og infrastruktur	125 000
SUM kostnader	3 365 000

Prosjektet forutsettes finansiert som følger

Salg av Storgata 8	- 824 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet	-260 000
Tilskudd fra Fylkeskommunen	-750 000
Bruk av fond (tilskudd f.komm i 2016)	-410 000
Bruk av fond (Universell Utforming (UU) fond)	-300 000
Mva-komp for opparbeidelse av hagen + benk + scene, dvs av 1 450 000	-290 000
Bruk av ubundne inv. fond (09480)	-531 000
SUM finansiering	-3 365 000

Vedlegg

Vedlegg 1 Hollenderhagen Utvikling og muligheter

Vedlegg 2 Atkomst til Hagen Alternativ 1 gjennom Storgata 8

Vedlegg 3 Atkomst til Hagen Alternativ 2 gjennom Havnegata 8

Vedlegg 4 Forslag til avtale mellom eier av Havnegata 8 og Risør kommune 28mai2019

Kort resymé

I 2015 kjøpte kommunen en gammel hage i Risør sentrum, Hollenderhagen, med intensjon om å utvikle den til et offentlig friområde. Storgata 8 og portrommet ble kjøpt for å sikre seg atkomst til hagen. Det har vært komplisert å finne en god løsning for atkomst til hagen og kommunen har siden 2015 hatt samtaler med flere av gårdeierne i tilknytning til hagen.

Gjennom forhandlinger med eier av Havnegata 8, har kommunen fått tilbud om å erverve en evigvarende rett til atkomst gjennom østre del av Havnegata 8. Løsningen vil gi både trapp- og heisatomst, i tillegg til offentlige toaletter. I saken presenterer rådmannen to alternativer til atkomst, både gjennom Storgata 8 og Havnegata 8. Rådmannen mener alternativet gjennom Havnegata 8 er det beste, og ber om myndighet til å inngå forpliktende avtale innenfor de skisserte rammene som belyses i denne saken.

Saksopplysninger

Risør kommune kjøpte eiendommen «Hollenderskjæret» og Storgata 8 i 2015 for 2,3 mill. Hagen er på ca. 600 m2 og ligger midt i sentrumskvartalet i Risør. Bystyret vedtok i september 2015 (sak 127/15) at Risør kommune skulle søke om at hagen ble statlig sikret friluftsområde. Kommunen sendte søknad og fikk tilsagn på refusjon av ervervskostnadene på kr. 1,1 mill. I bystyret januar 2016 (sak 13/16) ble det vedtatt at Risør kommune aksepterte tildelingsmidlene og satte i gang prosessen med å tilrettelegge for at Hollenderskjæret skal bli et statlig sikra friluftsområde.

Se vedlegg for informasjon om hva som er gjort og tenkt rundt Hollenderhagen, inkludert Hagehistorisk plan som ble ferdigstilt i 2017.

Atkomst til Hagen

Det er mange muligheter for å få god atkomst til Hagen, og på sikt kan en tenke seg flere inngangsløsninger. Jo flere innganger, jo mer tilgjengelig blir området. Det er viktig at minst én atkomst tilfredsstiller kravene for universell utforming (dvs. rampe/heis for rullestoltilgjengelighet). I tillegg er flere innganger viktig for brannsikkerhet. Kommunen kjøpte Storgata 8 for å sikre en god atkomst til Hagen, siden andre inngangsløsninger er avhengig av samarbeid med private. Det er prosjektert en utvendig steintrapp mellom Storgata 8 og Storgata 10, men byggesaken ble utsatt i bystyrebehandlingen (sak 43/18, 26. april 2018).

I sak 18/19 (mars 2019) ble følgende vedtatt av formannskapet:
Formannskapet ber rådmannen gå i forhandlinger med Sollie Bygg AS om kjøp av inngangsparti til

Hollenderhagen gjennom Havnegata 8. Konseptet innebærer at Hollenderhagen blir synlig fra gateplan. Det bygges trapp og heisløsning til hagen, i tillegg til minimum tre offentlige toaletter, hvorav ett HC-toalett. Etter forhandlingene bes Rådmannen komme tilbake med ny sak om atkomst til Hollenderhagen.

Rådmannen har vært i forhandlinger med Sollie Bygg AS, og fremmer derfor ny sak til politisk behandling. Pr i dag er det **to aktuelle løsninger for atkomst og HC-toalett til Hollenderhagen:**

1) Løsning gjennom Storgata 8 - Se skisser/budsjett i vedlegg 2

Det er mulig å få til enkel heis og ett HC-toalett i Storgata 8 og portrommet. Løsningen må suppleres med utvendig steintrapp fra Storgata til Hagen. Skissert kostnad i bystyresak 42/18 er 1 650 000 kr. Det har vært befaring med arkitekt, byggmester og fylkeskommunens kulturminnevernavdeling som alle bekrefter at dette er gjennomførbart.

2) Løsning gjennom Havnegata 8 – Se skisser/budsjett i vedlegg 3 og forslag til avtale i vedlegg 4

Arvid Sollie v/Sollie Bygg AS ønsker å selge en evigvarende rett til atkomst til Hollenderhagen til Risør kommune, slik at kommunen kan få trapp og heis til Hollenderhagen samt 3 toaletter på gateplan, hvorav 1 HC-toalett.

Løsningen innebærer felles bruk med leietaker i Havnegata 8 om trapp, heis og toaletter, inkludert en avtalt kostnadsdeling på drifts-/vedlikeholdskostnader. Kommunen vil betale et engangsbeløp for retten til atkomst til Hollenderhagen samt bruksrett til toaletter.

Forslag til avtale er vedlagt (**vedlegg 4**), men er ikke ferdigstilt. Rådmannen fremmer likevel saken for å gi Sollie Bygg AS en klarhet i hvorvidt det er ønskelig for Risør kommune å inngå en avtale om kjøp av en evigvarende rett, slik avtalen skisserer, eller ikke.

Kostnaden for evigvarende rett til atkomst og bruksrett for toaletter i x antall år er satt til 1 915 000 kr (ekskl mva, tilsvarer 50 % av investeringsbudsjett). Kostnad for punkt 4 er ikke avklart enda, og må ferdigforhandles når detaljene er på plass. Det er ønskelig for kommunen å inngå en langsiktig avtale om drift/vedlikehold, med eksempelvis en 50 % kostnadsdeling. I punkt 5 inngår salg av Storgata 8 til Sollie Bygg AS, til takst avholdt av Sørtakst i februar 2018, dvs 824 000 kr.

Sollie Bygg AS foreslår et omfattende konsept som innebærer at både Havnegata 8, Storgata 8 og portrommet restaureres. Den skisserte **inngangsløsningen** innebærer at vegger tas ned og laftes på nytt og det må gjøres brannhemmende tiltak i taket. I tillegg skal det bygges toalettrom, bod, trapp og glassheis. Atkomstrommet skal være mest mulig åpent slik at det er mulig å se inn i hagen fra Havnegata. Det er ikke avklart om fasadeløsningen vil være mest glass eller trekledning. Byggesøknaden er til behandling, og så lenge den prosessen pågår, er det fremdeles usikkerhet om detaljløsningene.

Sollie Bygg AS hevder de er avhengig av å kjøpe Storgata 8 for å få en hensiktsmessig bruk og utleie av Havnegata 8.

Storgata 8

Storgata 8 har en takst på 824 000 kr (utført av takstmann Thomas Kildahl, bestilt av Risør kommune feb. 2018), med følgende heftelser:

1. Risør kommune har tilbakekjøpsrett (forkjøpsrett)

2. Offentlig rømningsvei fra Hagen via trapp og portrommet til Storgt 8
3. Rullestoltilgjengelighet (heisløsning) til Hagen via portrommet til Storgata 8
4. Den historiske kjelleren i Storgata 8 blir bevart og tilgjengeliggjort for publikum
5. Pipa i Storgata 8 blir bevart og vedlikeholdt

Ved salg av Storgata 8 til Sollie Bygg/Havnegata 8 må det sees på mulige omformuleringer av punkt 3.

Det har vært andre som har uttrykt interesse for å kjøpe Storgata 8. Dersom Storgata 8 skal selges som en del av et «bytte», må bygget selges til minimum salgstakst, inkludert heftelser. På grunn av statsstøtteproblematikk, er det ikke aktuelt for kommunen å selge bygget under takst. Da må det skje etter en offentlig budrunde.

Storgata 8 har historisk sett tilhørt Havnegata 8, og derfor er det historisk riktig å selge bygget tilbake til Havnegata 8. Det er også spennende å knytte byggene tettere sammen med Hollenderhagen, som historisk sett har vært den private hagen til eierne av Havnegata 8.

Økonomi

Kommunen kjøpte Storgata 8 og hagen for 2,3 mill kr i 2015. Risør kommune kan selge Storgata 8 videre, hvor taksten i 2018 ble satt til 824 000 kr. Tilsammen er det gitt tilskudd til prosjektet på 2 265 000 kr.

Det er utarbeidet en hagehistorisk plan for hvordan Hagen kan tilrettelegges som friluftsområde og offentlige hage. Pris på tilrettelegging av hagearealet er ca 1 200 000 kr. Benker og tilrettelegging for scene kommer i tillegg, ca 250 000 kr.

Finansiering av Hollenderhagen – oversikt UTEN atkomstløsning

I oversikten er det IKKE tatt med utgifter til inngang (trapp/heis) og HC-toalett, fordi det ikke er tatt politisk beslutning om atkomstløsning.

	Beløp
Kostnad opparbeidelse av Hagen	1 200 000
Kostnad benker og bord	125 000
Kostnad scene og infrastruktur	125 000
Kostnad knyttet til atkomstløsning + toalett	?
SUM kostnader	1 450 000

Prosjektet forutsettes finansiert som følger

Salg av Storgata 8	- 824 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet	-260 000
Tilskudd fra Fylkeskommunen atkomst + toalett	-750 000
Bruk av fond (tilskudd f.komm i 2016)	-410 000
Bruk av fond (UU-fond)	-300 000
Mva-komp for opparbeidelse av hagen + benk + scene, dvs 1 450 000	-290 000
Bruk av ubundne inv. fond (09480)	?
	-2 834 000

I budsjettet er det IKKE tatt med utgifter til inngang (trapp/heis) og HC-toalett, fordi det ikke er tatt politisk beslutning om atkomstløsning. Det vil være mulig å søke Miljødirektoratet om tilskudd til 50% av kostnaden (søknadsfrist er i januar 2020. Må trekke fra MVA-komp og tilskudd).

Det vil også påløpe kostnader i forbindelse med drift/vedlikehold av atkomstløsning og toalett. Drift/vedlikehold av selve Hollenderhagen kan f.eks. gjøres ved hjelp av konsepter som Arbeidsparken, evt. havneverter, og sånn sett tilstrebe minimal bruk av kommunale ressurser knyttet til dette.

Atkomst

Det er to alternativer til atkomstløsning som har ulike økonomiske konsekvenser.

OBS! Kostnadene må sees i sammenheng med andre utgifter/inntekter, derfor synliggjøres kun alternativenes investeringsbehov her. I begge alternativene inngår utbedring av hele Hollenderhagen i henhold til hagehistorisk plan, inkludert benker og scene.

1. Alternativ gjennom Storgata 8 (se budsjett i vedlegg 2)

Etableringskostnad steintrapp i Storgata 8:	450 000
Etablering av HC-toalett/løfteplattform i portrom	1 200 000
MVA-kompensasjon:	- 330 000
Salg av Storgata 8	- 500 000
Kostnad inngangsløsning	820 000

SUM INVESTERINGSBEHOV for utbedring av hele Hagen: 260 000 kr (se budsjett i vedlegg 2)

2. Alternativ gjennom Havnegata 8 (se budsjett i vedlegg 3)

I dette alternativet kjøper ikke kommunen eiendom, men erverver en rett til atkomst til Hollenderhagen samt bruksrett for at allmennheten kan benytte 3 toaletter.

Erverv av evigvarende rett til atkomst og toalett	1 915 000
Salg av Storgata 8	- 824 000
Kostnad inngangsløsning	1 091 000

SUM INVESTERINGSBEHOV for utbedring av hele Hagen: 531 000 (se budsjett i vedlegg 3)

Forskjellene mellom de to ulike løsningene er **271 000 kr**, hvorav løsningen gjennom Havnegata 8 er den dyreste. I sistnevnte løsning inngår imidlertid 3 toaletter, samt en kostnadsdeling på framtidig drift/vedlikehold av trapp/heis/toaletter. I sistnevnte er det ikke kommunen som eier bygningsmasse, men kun erverver en rett til atkomst og bruk. Det vil være mulig å søke Miljødirektoratet om å få dekket 50 % av investeringskostnaden til atkomstløsning (fratrasket MVA-komp og tilskudd), men søknadsfrist er først i januar 2020.

Kommuneplan

Det er en pågående kommuneplanprosess, men rådmannen har valgt å forholde seg til eksisterende kommuneplan (selv om tiltaket også oppfattes som relevant og riktig i forhold til ny kommuneplan)

Kommuneplanens hovedmål er "Vi skal vokse". Saken oppfattes som svært relevant for kommuneplanens satsingsområde om "attraktivitet" og arbeidet for å få flere innbyggere og mer besøk i sentrum (spesielt relevante utdrag):

- Vi vil bedre aktivitetstilbudet ved å legge til rette for større aktivitet i sentrum som støtter opp under merkevaren Trehusbyen gjennom bruk av næringslokalene og videreutvikling av gode møteplasser.
- Vi vil bedre aktivitetstilbudet gjennom å øke tilgjengeligheten til kulturarenaer, serveringssteder, parker og et autentisk og vakkert sentrum.

Folkehelse og levekår

Utvikling av gode møteplasser og utearealer er vesentlig for kommuneplanens gjennomgripende tema "folkehelse og levekår". Tiltak for å gjøre områder mer attraktive, gjør levekårene bedre for de som bor der. Ivaretagelse og utvikling av lett tilgjengelige utearealer er særlig viktig for barnefamilier som oppholder seg mye i nærmiljøet. Rådmannen mener det mange spennende utviklingsmuligheter med Lisand som leietaker, både i forhold til arbeidstrening, aktivitet og ivaretagelse av området.

Klima og miljø

Opparbeidelse av Hollenderhagen har ingen direkte klima/miljø-konsekvens. Det er positivt med gode nærmiljøanlegg hvor mange har gå- og sykkelavstand.

Næringsperspektiv

Gode møteplasser og varierte byrom bidrar til at Risør sentrum oppleves som attraktivt for flere målgrupper. Kvalitet i byrom gjør at folk oppholder seg lengre i sentrum, noe som skaper økt liv/aktivitet og mer handel/service.

Vurderinger

Denne saken omhandler utvikling av Hollenderhagen, hvor det først og fremst er atkomstløsningen som skal fastsettes. Rådmannen fikk i mars et vedtak i formannskapet om å gå i forhandlinger med Sollie Bygg AS. Advokat Jon Kristen Bosvik (Rådhuset eiendomsmegling) har vært tilstede i forhandlingene, på vegne av Sollie Bygg AS. Det har vært sett på ulike løsninger, både seksjonering, delt eierskap og leie, men vi ser at erverv av en evigvarende rett er den mest hensiktsmessige ordningen for begge parter. Rådmannen mener det er en god løsning, hvor kommunen slipper risiko i prosjektet samt ulempene med å eie bygg, spesielt krevende elementer som løfteplattform/heis og offentlige toaletter. Det er også positivt med en sambruk med leietakere i Havnegata 8, som reduserer totalkostnaden for kommunen, i og med en kostnadsdeling knyttet til drift/vedlikehold.

Rådmannen har nå to alternativer til atkomst til Hollenderhagen som kan settes opp mot hverandre.

Storgata 8 (steintrapp fra Storgata, løfteplattform og HC-toalett fra portrom)

Fordeler ved løsningen:

- + Enkel løsning som gir UU-atkomst til Hagen for en rimelig penge
- + Utvendig trapp mot Storgata gir hagen synlighet og mer åpenhet.
- + HC-toalettet bygges som en separat løsning i Storgata 8, og medfører ikke store endringsbehov for bygningen, som kan selges videre (riktignok til noe redusert pris).
- + Rimelig løsning for kommunen, hvor salg av Storgata 8 reduserer lånebehovet

- + Positivt at Risør kommune får nytt HC-toalett i sentrum

Ulemper ved løsningen:

- Risiko knyttet til kostnader, spesielt for innglasset heis-løsning, tilpasning til portrom, videre salg av Storgata og vedlikeholds- og driftskostnader knyttet til toalett og heis
- En todelt løsning er ikke optimalt for universell utforming, men tilfredsstillende krav om «likeverdig løsning».
- Heis-løsningen blir litt «gjemt» og krever sannsynligvis noe tiltak for å gjøre portrommet mer attraktivt og «innbydende»
- Det er krevende å få til god stedstilpasning av heisen uten å gjøre inngrep i Storgata 8, fjellskjæring eller terrasse/garasje til Havnegata 8, eller fordyrende tilpasninger av heisløsningen.
- Usikkerhet knyttet til byggesøknad og krav om justering/endring, både for heis-løsning og utvendig trapp, men har fått bekreftelse fra byggmester, arkitekt og kulturminnevernmyndigheter at det er mulig å få til.
- Utvendig trapp i Storgata vil være relativt stor og medføre en del terrenginngrep.

Havnegata 8 (inngangsløsning gjennom Havnegata 8)

Fordeler ved løsningen

- + Gjennomført og synlig atkomst fra gateplan – en helhetlig løsning for «alle».
- + Kan få en helhetlig utvikling av Havnegata 8, Storgata 8 og Hollenderhagen, som historisk sett har vært én eiendom
- + Kan bli en styrking av opplevelsesattraktiviteten i Risør sentrum
- + Steintrappa mot Storgata 8 kan utvikles på et senere tidspunkt, hvis ønskelig.
- + Nyttig med tre nye toaletter for allmennheten, hvorav ett HC-toalett. Dette har lenge vært et behov i den delen av sentrum.
- + Positivt at kommunen erverver seg bruksrett, uten å eie bygningsmasse
- + Positivt med en kostnadsdeling på drift/vedlikeholdskostnader (endelig nivå ikke fastsatt, men vil være ca 50 %)
- + Kommunen tar en lav risiko. Risikoen er lagt til Sollie Bygg AS, som har gitt kommunen kostnadsoverslag og pristilbud på den rimeligste løsningen, selv om Sollie Bygg AS ønsker å gjennomføre den dyreste og har sendt byggesøknad på denne.
- + Mulighet for å stenge/lukke inngangsløsningen dersom det er ønskelig.

Ulemper ved løsningen

- Noe usikkerhet knyttet til kostnadsnivået på drifts- og vedlikeholdstjenester. Dette er en usikkerhet også hos Sollie Bygg AS, som er engstelig for allmennhetens bruk av toalettene, særlig i forhold til hærverk.
- I dette alternativet selger kommunen Storgata 8, som flere har vist interesse for. Det kan være ulemper for noen, men slik rådmannen har oppfattet henvendelsene, har ingen hatt spesifikke behov knyttet til akkurat Storgata 8, noe som betyr at deres behov kan løses gjennom andre bygninger i sentrum.

Rådmannen mener det er positivt at det nå er to alternativer til atkomst til Hollenderhagen, og at det blir en politisk avklaring. Kommunen har fått mange tilskuddsmidler til opparbeidelse av Hagen som friområde, og det er bra at det endelig blir en avklaring på hovedatkomst, slik at opparbeidelse og tilgjengeliggjøring, kan starte.

Av de to alternativene til atkomst, synes alternativ 2 å være det beste. Det er en helhetlig løsning, som bidrar til rehabilitering av Havnegata 8, Storgata 8 og portrommet. Prosjektet

styrker Risør som opplevelse, bidrar til byens særpreg, og må sees på som en framtidsrettet og riktig utvikling av Risør sentrum. Kostnadsmessig er løsningen gjennom Havnegata 8 gunstig for kommunen, både fordi kommunen ikke tar noen risiko i prosjektet, og fordi den innebærer at vi reduserer kommunalt eid bygningsmasse, samtidig som allmennhetens rett ivaretas. Det er svært positivt at løsningen innebærer 3 nye toaletter i sentrum.

Atkomstløsningen medfører at kommunens finansielle investeringsbehov for utbedring av hele Hollenderhagen, inkludert stier, benker, beplantning, scene, trapp, heis og toaletter blir på ca **531 000 kr**. Tilskuddsmidler på tilsammen 1 720 000 kr samt salg av Storgata 8 (824 000) har redusert investeringsbehovet, slik at kommunen totalt sett får et svært attraktivt byrom for midlene. Rådmannen har tro på at prosjektet bidrar til å vitalisere denne delen av sentrum, til glede for beboere, besøkende, handels- og serveringssteder.

Rådmannens konklusjon

Risør kommune inngår avtale med Sollie Bygg AS om en inngangsløsning til Hollenderhagen gjennom Havnegata 8. Risør kommune erverver en evigvarende rett til atkomst med trapp og heis. Risør kommune erverver også en rett til å la allmennheten benytte toalettene i Havnegata 8. Det inngås en avtale mellom Risør kommune og eier av Havnegata 8, som omhandler drift/vedlikehold av inngangsløsning og toaletter, hvor kommunen plikter til å betale en forholdsmessig andel.

Rådmannen gis myndighet til å slutføre forhandlinger med Sollie Bygg AS med utgangspunkt i forslag til vedlagt avtale og budsjett i saken.

Kostnaden knyttet til opparbeiding av Hollenderhagen med universell utformet atkomst gjennom Havnegata 8 er tilsammen 3 365 000 kr. Investeringen finansieres gjennom øremerkede tilskudd, salg av Storgata 8, mva-kompensasjon, samt bruk av ubundne inv. fond, i henhold til tabellen nedenfor.

	Beløp
Kostnad rett til atkomst og toalett	1 915 000
Kostnad opparbeidelse av Hagen	1 200 000
Kostnad benker og bord	125 000
Kostnad scene og infrastruktur	125 000
SUM kostnader	3 365 000

Prosjektet forutsettes finansiert som følger

Salg av Storgata 8	- 824 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet	-260 000
Tilskudd fra Fylkeskommunen	-750 000
Bruk av fond (tilskudd f.komm i 2016)	-410 000
Bruk av fond (UU-fond)	-300 000
Mva-komp for opparbeidelse av hagen + benk + scene, dvs av 1 450 000	-290 000
Bruk av ubundne inv fond (09480)	-531 000
SUM finansiering	-3 365 000

19/75 Ny politisk organisering

Arkivsak-dok.	19/10005-1
Saksbehandler	Trond Aslaksen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Komite for oppvekst og inkludering	12.06.2019	19/21
2 Helse- og omsorgskomiteen	12.06.2019	19/11
3 Miljø- og teknisk komite	12.06.2019	19/38
4 Formannskapet	13.06.2019	19/49
5 Bystyret	20.06.2019	19/75

Formannskapets innstilling

Dagens komiteer for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering slås sammen til et nytt Livsløpsutvalg. Utvalget har ni medlemmer.

Komite for miljø- og teknisk opprettholdes. Utvalget endrer navn til Utvalg for samfunnsutvikling. Utvalget har ni medlemmer.

Valgbare medlemmer til de to utvalgene er representanter og vararepresentanter til bystyret.

Endringen gjøres gjeldende fra ny bystyreperiode 2019 – 2023.

I løpet av august/september kommer Rådmannen tilbake til bystyret med en sak om revisjon av reglement for bystyret og delegasjonsreglement til underliggende politiske organer, og der blant annet konsekvensene av dette vedtaket er innarbeidet.

Bystyret støtter Rådmannens oppfatning om at hovedtyngden av politiske møter i Risør kommune bør være på dagtid. Bystyret overlater imidlertid til nytt bystyre å ta endelig stilling til dette i forbindelse ved behandlingen av møteplanen for 2020.

Helse- og omsorgskomiteen har behandlet saken i møte 12.06.2019 sak 19/11

Ole Henrik Grønn (Ap) fremmet følgende endringsforslag:

«Første setning i rådmannens forslag til vedtak endres til: Dagens komiteer for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering slås sammen til en ny Livsløpskomite.»

Åse Fjellstad, Venstre fremmet følgende endringsforslag:

Nytt siste avsnitt: «Bystyret overlater til nytt bystyre å ta stilling til organisering av møteplan»

Votering

Ole Henrik Grønn sitt endringsforslag i første avsnitt ble enstemmig vedtatt.

Åse Fjellstad sitt endringsforslag i tredje avsnitt ble falt med tre mot fire stemmer.

Helse- og omsorgskomiteens uttalelse:

Rådmannens forslag ble støttet med Ole Henrik Grønn sitt endringsforslag i første avsnitt

Formannskapet har behandlet saken i møte 13.06.2019 sak 19/49

Tove Hansen (AP) fremmet følgende forslag:

Dagens komiteer for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering slås sammen til et nytt Livsløpsutvalg. Utvalget har ni medlemmer.

Komite for miljø- og teknisk opprettholdes. Utvalget endrer navn til Utvalg for samfunnsutvikling. Utvalget har ni medlemmer.

Valgbare medlemmer til de to utvalgene er representanter og vararepresentanter til bystyret.

Endringen gjøres gjeldende fra ny bystyreperiode 2019 – 2023.

I løpet av august/september kommer Rådmannen tilbake til bystyret med en sak om revisjon av reglement for bystyret og delegasjonsreglement til underliggende politiske organer, og der blant annet konsekvensene av dette vedtaket er innarbeidet.

Bystyret støtter Rådmannens oppfatning om at hovedtyngden av politiske møter i Risør kommune bør være på dagtid. Bystyret overlater imidlertid til nytt bystyre å ta endelig stilling til dette i forbindelse ved behandlingen av møteplanen for 2020.

Votering

Ved alternativ votering mellom rådmannens innstilling og forslaget fra Tove Hansen ble forslaget til Tove Hansen vedtatt med 5 mot 1 stemmer.

Det ble ikke oppnevnt saksordfører.

Formannskapets innstilling

Dagens komiteer for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering slås sammen til et nytt Livsløpsutvalg. Utvalget har ni medlemmer.

Komite for miljø- og teknisk opprettholdes. Utvalget endrer navn til Utvalg for samfunnsutvikling. Utvalget har ni medlemmer.

Valgbare medlemmer til de to utvalgene er representanter og vararepresentanter til bystyret.

Endringen gjøres gjeldende fra ny bystyreperiode 2019 – 2023.

I løpet av august/september kommer Rådmannen tilbake til bystyret med en sak om revisjon av reglement for bystyret og delegasjonsreglement til underliggende politiske organer, og der blant annet konsekvensene av dette vedtaket er innarbeidet.

Bystyret støtter Rådmannens oppfatning om at hovedtyngden av politiske møter i Risør kommune bør være på dagtid. Bystyret overlater imidlertid til nytt bystyre å ta endelig stilling til dette i forbindelse ved behandlingen av møteplanen for 2020.

Ny politisk organisering

Rådmannens forslag til vedtak

Dagens komiteer for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering legges ned. Komite for miljø- og teknisk opprettholdes. Utvalget endrer navn til Utvalg for samfunnsutvikling. Endringen gjøres gjeldende fra ny kommunestyreperiode 2019 – 2023.

I løpet av august/september kommer rådmannen tilbake til bystyret med en sak om revisjon av reglement for bystyret og delegasjonsreglement til underliggende politiske organer, og der blant annet konsekvensene av dette vedtaket er innarbeidet.

Bystyret støtter rådmannens oppfatning om at hovedtyngden av politiske møter i Risør kommune bør være på dagtid. Bystyret overlater imidlertid til nytt bystyre å ta endelig stilling til dette i forbindelse ved behandlingen av møteplanen for 2020.

Vedlegg

Kort resymé

I bystyrets møte 25.10.2018 fremmet Sara S. Ruud en interpellasjon knyttet til den politiske organiseringen i Risør kommune. Ordfører besluttet da at det legges fram sak for bystyret hvor det tas en gjennomgang av den politiske organiseringen. Ordfører ønsket samtidig at det sees på hvordan Barnas bystyre, Barne- og Ungdomsrådet, Flerkulturelt råd og de lovpålagte rådene som Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er organisert.

Det vil komme en ny forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom i løpet av året. Rådmannen vil derfor først fremme egen sak om organisering av disse lovpålagte rådene når forskriften er endelig vedtatt.

Saken ble behandlet i bystyret 25.04.19, sak 44/19, og det ble fattet følgende vedtak:

«Bystyret tar i denne omgang saken til orientering. Rådmannen kommer tilbake med en sak vedrørende dette i mai eller juni med forslag til politisk organisering gjeldende for ny bystyreperiode (etter kommunestyrevalget i september).»

Saken legges nå på nytt til politisk behandling og rådmannen innstiller på at Helse- og omsorgskomiteen samt Komite for oppvekst og inkludering legges ned.

Saksopplysninger

Den politiske organiseringen i Risør kommune ble sist vedtatt endret av bystyret i møte 30. november 2017 (sak PS 104/17). Bystyret vedtok da å legge ned kulturkomiteen. Ansvarsområdene som var tillagt denne komite ble overført til Formannskapet.

Videre ble det da besluttet at de øvrige komiteene skulle fortsette som komiteer etter bestemmelsene i Kommunelovens § 10 med samme sammensetning og antall medlemmer.

Ny kommunelov – Folkevalgte organer

Ny kommunelov vil tre i kraft ved første konstituerende kommunestyremøte 2019.

I ny kommunelov er det i § 5-1 listet opp hvilke type folkevalgte organer som kan opprettes etter kommunelovens bestemmelser:

§ 5-1.Folkevalgte organer

Folkevalgte organer skal opprettes etter bestemmelsene i denne loven eller etter bestemmelser om slike organer i andre lover.

Folkevalgte organer etter denne loven er

- a) kommunestyre og fylkesting
- b) formannskap og fylkesutvalg
- c) kommuneråd og fylkesråd

- d) utvalg, inkludert kommunedelsutvalg og kontrollutvalg
- e) arbeidsutvalg
- f) felles, folkevalgt nemnd i vertskommunesamarbeid
- g) kommunestyre- og fylkestingskomiteer
- h) styret for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomheten i parlamentarisk styrte kommuner eller fylkeskommuner
- i) representantskap og andre styringsorganer for et interkommunalt politisk råd
- j) representantskap for et kommunalt oppgavefellesskap
- k) et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ hjemlet i særlov.

Folkevalgte organer som er nevnt i andre ledd bokstav a til d og g, skal ha navn som inkluderer den betegnelsen som er brukt om organet der. I navnet kan betegnelsen by eller herad brukes i stedet for betegnelsen kommune.

Med folkevalgte menes i denne loven medlemmer av kommunestyret og fylkestinget og personer som et folkevalgt organ har valgt inn i et folkevalgt organ eller et annet kommunalt organ etter § 5-2. Personer nevnt i § 7-3 første ledd bokstav b og c og som er valgt inn i underordnet styringsorgan i kommunalt oppgavefellesskap, er likevel ikke å anse som folkevalgte.

Ved å videreføre komite-/utvalgsmodellen i Risør kommune, kan bystyret velge mellom å opprette faste utvalg (§ 5-1 d, jfr. §5-7 under) eller kommunestyrekomiteer (§ 5-1 g, jfr. § 5-9 under).

Faste utvalg etter kommuneloven § 5-1 annet ledd d)

Kommuneloven har følgende bestemmelser knyttet til faste utvalg:

§ 5-7. Utvalg

Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette utvalg for kommunale og fylkeskommunale formål og for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomheten. Kommunestyret kan selv også opprette utvalg med ansvar for en geografisk del av kommunen (kommunedelsutvalg). Utvalg etter denne paragrafen skal ha minst tre medlemmer.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv hva slags saker utvalget skal behandle. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov.

Utvalget kan opprette et arbeidsutvalg med medlemmer som er valgt blant medlemmene av utvalget. Dette kravet gjelder ikke når kommunedelsutvalget velger arbeidsutvalg.

Utvalget kan gi lederen eller arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet. Kommunedelsutvalg kan i tillegg gi lederen av administrasjonen i kommunedelen tilsvarende myndighet.

Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg.

Utvalg etter denne bestemmelsen vil være lik den komitemodellen som er i Risør kommune i innneværende bystyreperiode (jfr. Kommuneloven § 10). Et utvalg kan gis avgjørelsesmyndighet, innstillingsrett eller kun utredningsoppgaver.

Komiteen må bestå av minimum tre medlemmer. I et utvalg opprettet etter § 5-7 vil det være krav til kjønnsbalanse.

Navn på organ etter denne bestemmelsen må inkludere den betegnelsen som er brukt om organet. Det vil si dersom dagens modell videreføres som den er, må Miljø- og teknisk komite endre navn til f.eks. Miljø- og teknisk utvalg.

Kommunestyrekomiteer etter kommuneloven § 5-1 annet ledd g)

Kommuneloven har følgende bestemmelser knyttet til kommunestyrekomiteer:

§ 5-9. Kommunestyre- og fylkestingskomiteer

Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer som saksforberedende organer for kommunestyret og fylkestinget. Slike komiteer skal ha minst tre medlemmer. Komiteene kan ikke gis vedtaksmyndighet.

Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer og velger leder og nestleder til komiteene. Ordføreren kan fritas fra valg til komiteene hvis kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det. Varamedlemmer til komiteene velges blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling som inneholder forslag til medlemmer og varamedlemmer til komiteene. Innstillingen skal inneholde like mange navn som antall medlemmer i hver komite, og den skal angi gruppen hvert medlem representerer. Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer. Antallet varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene. Innstillingen vedtas med alminnelig flertall.

Komiteene skal settes sammen forholdsmessig etter kjønnsfordelingen i kommunestyret eller fylkestinget. Varamedlemmer til komiteene velges på samme måte.

Hvis et medlem trer ut av kommunestyret eller fylkestinget, skal det nye medlemmet i kommunestyret eller fylkestinget overta komitevervet til det forrige medlemmet.

Komiteen kan opprette arbeidsutvalg med medlemmer fra komiteen hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet.

Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

I motsetning til utvalg etter KL §§5-1 d / 5-7, så er det ved kommunestyrekomiteer krav om at alle medlemmer i bystyret deles inn i kommunestyrekomiteer. Ingen andre enn bystyrets medlemmer kan velges til en kommunestyrekomite. Varamedlemmer til komiteen velges blant bystyrets varamedlemmer.

Bystyret kan frita Ordfører fra å bli valgt inn i kommunestyrekomiteer.

At man bare kan velge kommunestyremedlemmer til en kommunestyrekomite, får betydning for hvilke krav til kjønnsbalanse som kan stilles. Kommunestyrekomiteene skal settes sammen forholdsmessig etter kjønnsfordelingen i bystyret.

En kommunestyrekomite kan ikke gis avgjørelsesmyndighet, de er i loven definert som et saksforberedende organ for kommunestyret.

Navn på organ etter denne bestemmelsen må inkludere den betegnelsen som er brukt om organet. Det vil si dersom bystyret vedtar å innføre kommunestyrekomiteer, må Miljø- og teknisk komite endre navn til f.eks. Miljø- og teknisk kommunestyrekomite. Det er tillatt å

bytte ut kommune med by i betegnelsen for organet. Et alternativt navn kan da være Miljø- og teknisk bystyrekomitee.

Antall komiteer:

Sara S. Ruud (V) påpekte i sin interpellasjon 25. oktober 2018 at det i noen komiteer var få saker. Dette kombinert med mange og lange orienteringer kan gjøre at det ikke oppleves spesielt meningsfullt å være folkevalgt. Hun ønsket derfor at det sees på om noen av komiteene kan slås sammen.

Dagens komiteer har i inneværende valgperiode hatt følgende antall møter, saker og forfall:

Komite		2015	2016	2017	2018
Kulturkomiteen	Antall møter:	10	11	8	Nedlagt
	Antall saker:	31	38	15	
	Antall forfall:	15	26	12	
Miljø- og teknisk komite	Antall møter:	12	12	12	9
	Antall saker:	85	83	71	50
	Antall forfall:	21	17	21	19
Helse- og omsorgskomite	Antall møter:	10	11	8	7
	Antall saker:	33	46	22	16
	Antall forfall:	9	19	12	11
Komite for oppvekst og inkludering	Antall møter:	9	9	8	8
	Antall saker:	29	41	23	23
	Antall forfall:	20	14	9	14

Økonomi

Utgifter til den politiske virksomheten er påvirket av følgende hovedelementer:

- Antall møter
- Antall deltakere pr. møte
- Møter på dagtid eller kveldstid

En reduksjon i antall komiteer, vil resultere i færre møter og derav reduserte kostnader. Gjennomsnittlig møtegodtgjøring pr. møtedeltaker kan anslås til kr. 550,- pr. person. Med syv representanter pr. utvalg og 10 møter pr. år, vil en reduksjon av antall utvalg fra tre til en, eventuelt to gi en økonomisk mindrekostnad hhv 80.000 - 100.000 ved en reduksjon fra tre til en og 40.000 - 50.000,- ved en reduksjon fra tre til to. Dersom møtene flyttes til dagtid, vil innsparingen bli noe mindre ved at det da må forventes en større andel som gjør krav på tapt arbeidsfortjeneste.

Regnestykket over viser at det er forholdsvis beskjedne summer det er snakk om, og etter rådmannens vurdering er økonomi i denne sammenheng ikke et avgjørende moment, men at det er viktigere at saken diskuteres ut ifra hvilken organisering man tenker legger best til rette for gode politiske prosesser og beslutninger i Risør kommune.

Kommuneplan

Ikke relevant.

Folkehelse og levekår

Se under vurderinger.

Klima og miljø

Ikke relevant.

Næringsperspektiv

Ikke relevant.

Vurderinger

Som det går fram av saken er det etter ny kommunelov to hovedalternativer for den politiske organiseringen

1. Kommunestyrekomiteer etter ny Kommune lov § 5-9
2. Faste utvalg etter ny Kommune lov § 5-7

Hovedforskjellen på disse er at kommunestyrekomiteer etter KL § 5-9 bare kan bestå av kommunestyrerepresentanter, alle må brukes og komiteen kan ikke gis vedtaksmyndighet.

Faste utvalg etter KL § 5-7 kan (men må ikke) også bestå av andre enn valgte kommunestyremedlemmer og de kan (men må ikke) gis vedtaksmyndighet.

Rådmannen vil klart fraråde en politisk modell der utvalg/komite blir gitt beslutningsmyndighet (utover det som i dag er lagt til miljø- og teknisk og formannskapet).

Dette vil bidra til at «makta» flyttes ut av kommunestyresalen og grunnlaget for sektorpolitisk virksomhet styrkes. Etter rådmannens vurdering blir det avgjørende viktig i tiden som kommer at vi har politikere og administrative ledere som har fokus på helheten og hva som totalt sett er best for Risør kommune. Ved at bystyret har «all makt» sikres det også at det er valgte politikere som styrer og ikke andre representanter for de politiske partiene som ikke ble valgt av folket i kommunestyrevalget.

Kommune loven § 5-9 (kommunestyrekomiteer) har følgende ordlyd "*Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer og velger leder og nestleder til komiteene. Ordføreren kan fritas fra valg til komiteene hvis kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det. Varamedlemmer til komiteene velges blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.*"

Alle kommunestyrerepresentantene må altså etter denne bestemmelsen fordeles i komite. Det innebærer at dersom vi velger en komite, i tråd med rådmannens tilråding, må alle kommunestyrerepresentantene sitte i denne. Dersom vi velger to komiteer, må representantene fordeles med 14 representanter i hver komite.

Rådmannen vil av denne grunn ikke anbefale at det velges kommunestyrekomiteer etter KL § 5-9, men at vi velger dagens modell, dvs. utvalg etter KL § 5-7.

Valgt modell må bidra til:

1. Det er de folkevalgte politikerne som fatter de politiske beslutningene
2. Det må oppleves som meningsfullt og viktig å drive med politisk arbeid

3. Det må oppleves som en overkommelig oppgave å være politiker (uten frikjøpt tid). Dette i forhold til tidsbruk og når tid på døgnet møtene legges m.m.
4. Den politiske prosessen må sikre en kvalitativ god behandling samtidig som den må legge til rette for at behandlingstiden blir så kort som mulig.
5. På samme måte som administrasjon og tjenester må tilpasse seg stadig strammere økonomiske rammer, bør dette også reflekteres i den politiske organiseringen

Alternativ 1 (rådmannens tilråd dette alternativet)

Dagens komiteer (utvalg) for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering legges ned.

- Saker som i dag går til disse komiteene, går etter denne endringen direkte fra rådmannen til bystyret. Saker som er relevante for lovpålagte råd, går som tidligere via disse. Saker til Formannskapet, AMU og til partssammensatt utvalg (Administrasjonsutvalg) påvirkes ikke av denne omleggingen.

Begrunnelse:

- Det vil slanke den administrative og politiske beslutningsprosessen betydelig
- Det vil gjøre det enda mer interessant å sitte i bystyret ved at saken kommer direkte til behandling
- Det blir betydelig færre møter for politikerne. Dette kan ha positive konsekvenser både for den enkelte politiker (bedre tid til familie, jobb, andre interesser m.m.) og økonomi (reduerte møtekostnader)
- Erfaringer med dagens komiteer er at det kommer få saker til behandling, det er mye orienteringer (gjørne felles for de to komiteene) og de fungerer dårlig som politiske verksted.
- Det er også rådmannens erfaring at innstillinger fra komiteene ofte ikke blir vektlagt når saken kommer til bystyret til behandling; da starter den politiske debatten med blanke ark.
- Behandlingen i forkant i partigruppene blir enklere å gjennomføre og blir en svært viktig del av den politiske prosessen. Etter det rådmannen kjenner til er det i dag ulik praksis på dette, men ofte skjer behandlingen i partigruppene mellom behandling i komite og møtet i bystyret. Dette kunne vært bøtet på i dagens modell ved at tidsrommet mellom komite/formannskap og bystyret reduseres fra to uker til én uke (som vi hadde det for kort tid siden). Problemet med dette er imidlertid at komplett innkalling til bystyret, inkludert innstilling fra komite, da ikke kommer ut til bystyrerepresentantene i tide (8 dager før). Bystyret vedtok derfor i møteplanen for 2017/2018 (?) å endre dette slik at tidsrommet fra møte i komite/formannskap til bystyret ble utvidet fra én til to uker. Ut ifra tidligere erfaringer, vil rådmannen fraråde at vi går tilbake på dette.

Dersom en velger denne modellen som rådmannen tilråd der vi legger ned de to komiteene for oppvekst/inkludering og helse og omsorg, vil rådmannen anbefale at det legges opp til en annen organisering av møtene i bystyret. Det etterlyses med jevne mellomrom fra politikerne, og med rette, tid til å diskutere og drøfte viktig politiske tema og muligheter til å påvirke den politiske agendaen. Vi har i dagens modell organisert tre temadager (samfunn/næring, helse og omsorg, oppvekst). Men disse dagene blir ofte preget av informasjon og liten dialog og drøfting. Ved en omlegging som rådmannen anbefaler, bør en i hvert møte sette av f.eks. to timer i starten til orientering om og drøftinger av viktige politiske saker. Det kan her gis et kort oppspill fra rådmann/administrasjon/ordfører eller andre og deretter tid til en politisk drøfting.

Resultatet av drøftingen kan noen ganger bli at det bestilles en politisk oppfølgingssak fra rådmannen, mens det andre ganger «bare» resulterer i økt kunnskap, fokus og interesse om et tema – og kanskje noen signaler til rådmannen. For at denne modellen skal kunne fungere, må møtene i bystyret begynne tidligere enn i dag, aller helst på morgen/formiddag.

Alternativ 2: Antall komiteer/utvalg reduseres fra tre til to ved at dagens komiteer (utvalg) for Helse- og omsorg og Oppvekst og inkludering slås sammen til ett utvalg.

- Utvalget etableres med hjemmel i KL § 5-7, dvs. utvalget gis ikke vedtaksmyndighet, og det kan velges et visst antall faste medlemmer/varamedlemmer som ikke sitter i bystyret.
- Utvalget gis navnet: Oppvekst- og levekårsutvalget (OLU)
Fordeler med dette alternativet kontra alternativ 1 (rådmannens tilråding)
- Utvalget kan fungere som et politisk verksted for å sette saker på dagsorden
- Ved at en sak går via et politisk utvalg før den går til bystyret, kan en få en grundigere politisk behandling av saken.
- Utvalget kan bidra til bedre kontakt og dialog mellom politikk og administrasjon
- Utvalget vil kunne fungere som et rekrutteringssted for nye politikere
- Fordelen med dette alternativet kontra dagens modell med ett utvalg for helse og omsorg og ett for oppvekst og inkludering er at flere saker ligger i grenselandet mellom disse komiteene. Dette gjelder bla. saker knyttet til folkehelse, bosetting, inkludering og levekår i vid forstand og det er en klar fordel at politikerne (og rådmannen) ser disse sakene i sammenheng. Flere saker (og orienteringer) går i dag i begge utvalgene, og det kan være vanskelig å avgjøre hvilket utvalg som uttaler seg og hvilket som innstiller til bystyret.

Miljø- og teknisk komite opprettholdes, men mandatet til komiteen må gjennomgås. Dette utvalget må, som i dag, bla. ivareta lovpålagte oppgaver etter plan- og bygningsloven. Komiteen endres til utvalg etter Kommuneloven § 5-7 og får navnet Utvalg for samfunnsutvikling (UFS). Dette er tilsvarende betegnelsen på kommunalsjefsområde som omfatter bla. plan og bygg, teknisk drift og eiendom.

Rådmannen vil sterkt fraråde en politisk modell der utvalg/komite blir gitt beslutningsmyndighet (utover det som i dag er lagt til miljø- og teknisk og som gjelder saker etter Plan- og bygningsloven).

Dette vil bidra til at «makta» flyttes ut av kommunestyresalen og grunnlaget for sektorpolitisk virksomhet styrkes. Etter rådmannens vurdering blir det avgjørende viktig i tiden som kommer at vi har politikere og administrative ledere som har fokus på helheten og hva som totalt sett er best for samfunnet og innbyggerne i Risør kommune.

Kommuneloven § 5-9 (kommunestyrekomiteer) har følgende ordlyd "*Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer og velger leder og nestleder til komiteene. Ordføreren kan fritas fra valg til komiteene hvis kommunestyret eller fylkestinget bestemmer*

det. Varamedlemmer til komiteene velges blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer".

Alle kommunestyrerepresentantene må altså etter denne bestemmelsen fordeles i komite. Det innebærer at dersom vi velger én komite i tråd med rådmannens tilråding, må alle kommunestyrerepresentantene sitte i denne. Dersom vi velger to komiteer, må representantene fordeles med 14 representanter i hver komite.

Rådmannen vi av denne grunn ikke anbefale at det velges kommunestyrekomiteer etter KL § 5-9, men at vi velger dagens modell, dvs. utvalg etter KL | 5-7.

Hva er statusen i omkringliggende kommuner i Østre-Agder:

- **Tvedestrand (vedtatt fra kommende kommunestyreperiode), Vegårshei, Gjerstad, Åmli, Froland**

Ikke tilsvarende komiteer. Sakene direkte i kommunestyret.

- **Arendal**

Kommunestyrekomiteer etter kommuneloven § 5-9 (dvs. bare bestående av kommunestyrerepresentanter og bare innstillingsrett til bystyret).

Dagmøter eller kveldsmøter eller noe midt imellom.

Etter rådmannens vurdering er det flere fordeler enn ulemper ved at flere politiske møter flyttes til dagtid.

- Mindre belastende for politikerne (og til dels også administrasjonen)
- Etter en vanlig arbeidsdag, kan det for mange oppleves som svært krevende å delta på et kveldsmøte som kanskje strekker seg fra kl. 17.00 – 22.00. For noen blir dette en mer eller mindre sammenhengende «arbeidsdag» på opptil 13 timer.
- Lettere å kombinere med familieliv og med deltakelse i fritidsaktiviteter

Ulemper kan være økte kostnader som følge av mer tapt arbeidsfortjeneste, samt at dagmøter for noen kan være vanskelig å tilpasse til eget arbeid, kanskje særlig aktuelt for selvstendig næringsdrivende.

Tabellen under viser hvordan dette er i nabokommunene:

Kommune	Kommunestyret	Formannskap / Utvalg
Risør	Kveldstid	Kveldstid
Gjerstad	Kveldstid	Kveldstid
Vegårshei	Kveldstid	Dagtid
Åmli	Dagtid	Dagtid
Tvedestrand (Fra kommende kommunestyre-periode)	Dagtid	Dagtid
Froland	Dagtid	Dagtid
Arendal	Dagtid	Dagtid

Grimstad	Kveldstid	Dagtid
----------	-----------	--------

Etter rådmannens vurdering bør Risør kommune også gå over til at hoveddelen av de politiske møtene blir lagt til dagtid. Beslutningen om dag- eller kveldsmøter bør etter rådmannens vurdering fattes av nytt bystyre i forbindelse med vedtak av møteplan for 2020. Rådmannen vil likevel nevne det i denne sammenhengen slik at diskusjonen er reist og kan videreføres av nye politikere.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener det er fornuftig at den politiske strukturen i Risør kommune endres fra kommende kommunestyreperiode på følgende måte:

1. Dagens komite (utvalg) for Helse og omsorg og Oppvekst og inkludering legges ned. Miljø- og teknisk komite (nytt navn: Utvalg for samfunnsutvikling) opprettholdes samt andre lovpålagte råd og utvalg.
2. De politiske møtene flyttes i hovedsak til dagtid.

I løpet av august/september kommer rådmannen tilbake til bystyret med en sak om revisjon av reglement for bystyret og delegasjonsreglement til underliggende politiske organer, og der bla konsekvensene av dette vedtaket er innarbeidet. Dette må være på plass til nytt bystyre tiltrer i oktober 2019. Ellers framgår det av kommuneloven at det nye kommunestyret innen det første året i valgperioden skal behandle hele delegasjonsreglementet.

19/76 Opprop Nei til atomvåpen

Arkivsak-dok.	19/10019-1
Saksbehandler	Trond Aslaksen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	20.06.2019	19/76

Rådmannens forslag til vedtak

Saken legges fram uten innstilling fra rådmannen.

Saksprotokoll i Bystyret - 28.05.2019

Ordfører besluttet å utsette behandlingen av denne saken til neste møte.

Vedlegg

Risør RØDT - årsmøtevedtak - Internasjonalt opprop fra byer Cities appeal om atomvåpennedrustning

Kort resymé

Risør Rødt har sendt en oppfordring til Risør kommune v/ ordfører om at bystyret slutter seg til CITIES Appeal (byer som vil oppfordre til å forby atomvåpen.).

Norge (vedtak i Stortinget) har stemt imot et forbud mot et forbud mot atomvåpen.

Saken har en klar politisk karakter der de politiske frontene framstår som tydelige. Rådmannen velger derfor å legge fram saken uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Viser til oversendelsen fra Risør Rødt.

Økonomi

Ikke relevant.

Kommuneplan

Ingen relevante henvisninger.

Folkehelse og levekår

Kommenteres ikke.

Klima og miljø

Kommenteres ikke.

Næringsperspektiv

Ikke relevant.

Vurderinger

Saken har en klar politisk karakter der de politiske frontene framstår som tydelige. Rådmannen velger derfor å legge fram saken uten forslag til vedtak.

Rådmannens konklusjon

Saken legges fram uten tilrådning fra rådmannen.